

**DIMENSIONERING AV NÖDSTYRSYSTEM I TIPPLED
FÖR ETT INSTABILT GRUNDFLYGPLAN**

BERTIL JANSSON

**RE-170 December 1975
Inst. för Reglerteknik
Lunds Tekniska Högskola**

Utfärdad Bertil Jansson	Datum sept 75	Utgåva	Sida
Fastst., godk., att., tillst., just., etc. (skrivs ut i förekommande fall)	Ärende Examensarbete		
Fördelning <u>Inst för reglerteknik LTH/3</u> B Jansson/5, FOSIM KTH/FL, FKSS -4/2 -43 -45 -46 -5L -6 FKLA-51	Dimensionering av nödstyrssystem i tippled för ett instabilt grundflygplan		

Innehållsförteckning

- 1 Sammanfattning
- 2 Problemställning
- 3 Lineariserad flygplansmodell
- 4 Öppna systemets överföringsfunktioner vid olika flygfall, och med 2:a ordningens fpl-modell
- 5 Specifikationer i egenfrekvens och dämpning
- 6 Enkelt återkopplat system utan servon och givardynamik
 - 6.1 En givare och konstant förstärkning
 - 6.2 En givare och variabel förstärkning
 - 6.3 Två givare och variabel förstärkning
 - 6.4 Två givare och konstant förstärkning
- 7 Öppna systemets överföringsfunktioner vid olika flygfall och med 3:e ordningens fpl-modell
- 8 Återkopplat system med servon och givardynamik och med hänsyn till Body-bending kraven.
 - 8.1 Servo-och givar-dynamik
 - 8.2 Body-bending kraven
 - 8.3 En givare och konstant förstärkning
 - 8.3.1 Proportionell q-återföring
 - 8.3.2 Lågpassfiltrerad q-återföring
 - 8.3.3 PI-q-återföring
 - 8.3.4 Lågpassfiltrerad α -återföring
 - 8.3.5 Lågpassfiltrerad n_z -återföring
 - 8.4 Två givare och konstant förstärkning
 - 8.5 En givare och variabel förstärkning

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

- 9. Bestämning av förstärkningen i framgrenen med konstant PI-q-återkoppling
- 10. Simuleringsresultat från FOSIM, KTH
 - 10.1 Stegsvär vid vindbystörning
 - 10.2 Stegsvär vid spakkommando

Appendix 1 Stegsvär vid vindbystörning

Appendix 2 Stegsvär vid spakkommando

Utfördad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

SUMMARY

This study deals with the emergency pitch control system for an aircraft with reduced static stability. A linearized model is used. The objective of the study was to find the minimum number of sensors necessary for a fixed gain system. Flight conditions simulated were $M = 0.2$, $M = 0.4$, and $M = 0.9$ at altitude = 500 m. Two centers of gravity were also simulated. A simplified aircraft model (which eliminates sensor and servo dynamics) was examined for various combinations of feedbacks; pitch rate (q), load factor (nz), and angle of attack (α). A system using a single feedback, alpha (α), with constant gain produced acceptable performance.

A more complete model which included dynamics of sensors and servos was also studied. It was found that these added dynamics have a negligible effect at low speed. At $M = 0.9$, however, the addition of servo dynamics decreases the system stability. In this case, the system using a single feedback with constant gain which produced the best results was pitch rate (q) feedback with proportional plus integral control approximated by

$$G_K(s) = \frac{S+8}{S+1} \text{ and } B_q = 0.05.$$

Simulations at FOSIM with this system configuration and gains resulted in unsatisfactory handling qualities at low speed when gusts were included. Increasing the feedback gain B_q to 0.1 reduced damping at higher speeds but resulted in better overall pilot ratings. Increasing the integral path to

$$\frac{S + 16}{S + 1}$$

produced similar improvements in pilot ratings.

Uttärad	Datum	Utgåva	Sida
---------	-------	--------	------

1 SAMMANFATTNING

Föreliggande examensarbete behandlar nödstyrssystemet för tippkanal för ett flygplan med reducerad statisk stabilitet. En lineariserad modell har framtagits för flygfällen $M = 0.2$, $M = 0.4$ och $M = 0.9$, höjd 500 m och med två tyngdpunktslägen. Med en förenklad flygplansmodell har fallet undersökts då systemet återkopplas enkelt med de tre olika givarna rategyro (q), anfallsvinkelgivare (α) och accelerometer (n_z). Detta gav att med konstant α -återkoppling systemet fick önskvärda egenskaper.

I en mer fullständig modell har hänsyn även tagits till servon och givaredynamik. Dessa har ringa inverkan vid lägre fart medan vid $M = 0.9$ framför allt servona försämrar stabiliteten. Med endast en givare och konstant återkoppling framkom det att PI^xq -återföring var lämpligast med kompenseringen $G_k(S) = \frac{S+8}{S+1}$ och med återkopplingen 0.05.

Vid simulering vid FOSIM med denna återkoppling blev resultatet att piloten hade problem vid lägre fart att kontrollera planet vid turbulensstörning. En ökning av återkopplingen till $B_q = 0.1$ medförde försämrad dämpning vid högre fart men gav totalt bättre förarbetyg och flygplanet ansågs fullt kontrollerbart. Liknande resultat erhöles med en ökning av den integrerande delen och $G_k(S) = \frac{S+16}{S+1}$ användes.

2 PROBLEMSTÄLLNING

Genom att reducera ett flygplans statiska stabilitet i tipp- led är det möjligt att förbättra flygplanets prestanda eller vid bibehållna prestanda minska vingytan och därmed erhålla en viktminskning. För att undersöka vilka uppoffringar som krävs utan att sänka risknivån har ett försöksprogram startats med simuleringar vid FOSIM.

Avsikten med examensarbetet har varit att undersöka antalet givaretyper som krävs i ett nödsystem för att stabilisera ett instabilt grundflygplan i tipp- led. Genom att aerodynamiska trycket varierar med flygplanets hastighet och höjd kommer dess egenfrekvens och dämpning att variera med olika flygfäll. Detta gör att styrautomaten oftast kräver variabla förstärkningar. I ett nödsystem är det önskvärt med ett så enkelt styrssystem som möjligt utan flygfällskompensering dvs konstanta förstärkningar i styrautomaten.

*) PI = Proportionell + Integrerad

Utfärdad

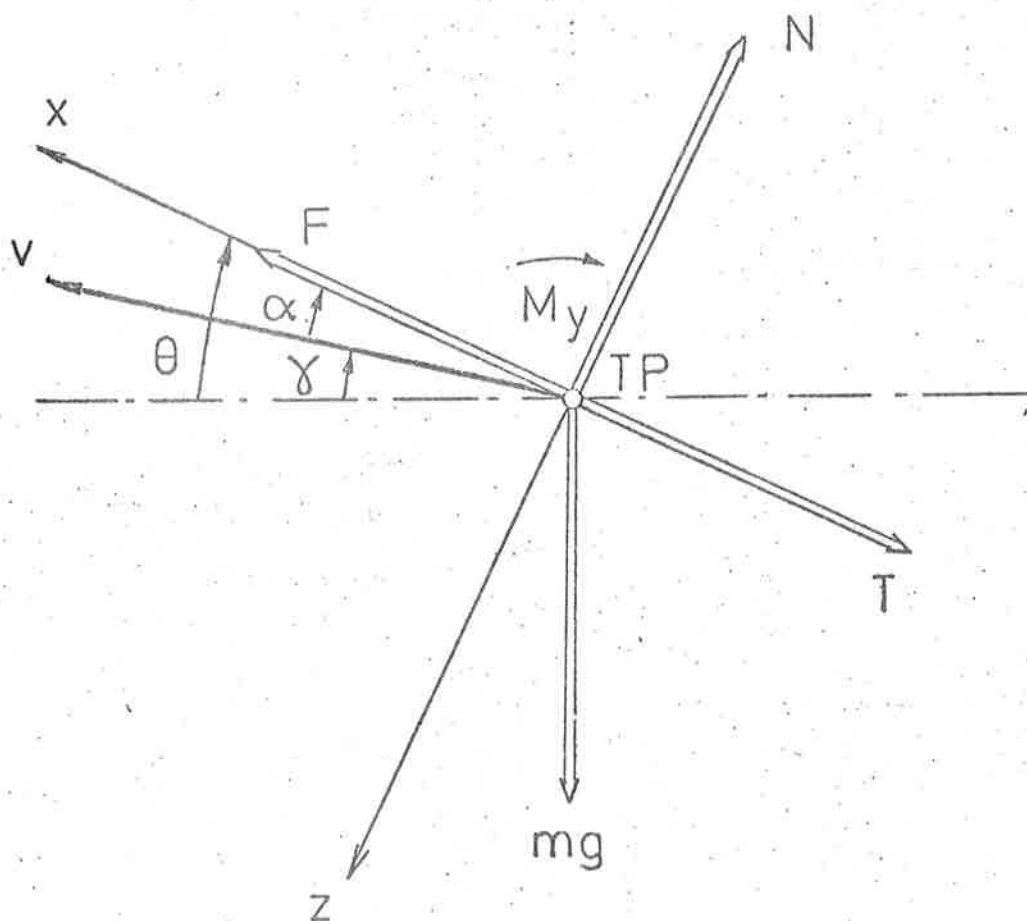
Datum

Utgåva

Sida

3 LINIEARISERAD FLYGPLANSMODELL

Ett flygplanfast koordinatsystem med origo i tyngpunkten används. Axlarna ox och oz ligger i fpl symmetriplan. X-axeln är positiv framåt och z-axeln är positiv nedåt.

(Forts. blad)

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

Beteckningar

α	(rad)	anfallsvinkel
γ	(rad)	banvinkel
θ	(rad)	tippvinkel, eulervinkeln mot horisontalplanet
V	(m/s)	fpl-hastighet
q	(rad/s)	tippvinkelhastighet
n_z	(g)	z-acceleration vid accelerometerns placering
N	(N)	normalkraft
T	(N)	tangentialkraft
F	(N)	motordragkraft
u	(m/s)	hastighet i x-led
w	(m/s)	hastighet i z-led
My	(Nm)	aerodynamiska momentet kring y-axeln
Iy	(kgm ²)	tröghetsmomentet kring y-axeln

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

Om följande antagande gäller:

1. Rollvinkelhastighet och givinkelhastighet är noll.
2. Motordragkraften angriper genom tyngdpunkten och riktad i x -riktningen.

kan rörelseekvationerna skrivas:

$$m (\dot{u} + q w) = F - T - mg \sin \theta$$

$$m (\dot{w} - q u) = -N + mg \cos \theta$$

$$I_y \dot{q} = My$$

Dessa ekvationer kan lineariseras kring jämviktsläget (u_0 , w_0 , $\theta = \alpha_0$). Om alla avvikelser från jämviktsläget Δu , Δw , $\Delta \alpha$, \dot{q} och $\Delta \theta$ är små och kvadraten och produkten av dem kan försummas ger detta med motordragkraften F konstant:

$$m (\dot{u} + q w_0) = -\Delta T - mg \cos \theta_0 \Delta \theta$$

$$m (\dot{w} - q u_0) = -\Delta N - mg \sin \theta_0 \Delta \theta$$

$$I_y \dot{q} = \Delta My$$

Med fpl-hastigheten konstant $= V_0$

$$\text{och därav } u_0 = V_0 \cos \theta_0$$

$$w_0 = V_0 \sin \theta_0$$

kan ekvationerna skrivas:

$$m \dot{u} = -\Delta T - mg \cos \theta_0 \Delta \theta - m V_0 \sin \theta_0 q$$

$$m \dot{w} = -\Delta N - mg \sin \theta_0 \Delta \theta + m V_0 \cos \theta_0 q$$

$$I_y \dot{q} = \Delta My$$

ΔT , ΔN och ΔM_y kan uttryckas med aerodynamiska derivator.

$$\Delta T = T_u \Delta u + T_{\dot{u}} \dot{u} + T_w \Delta w + T_{\dot{w}} \dot{w} + T_q q + T_{\delta_e} \Delta \delta_e$$

$$\Delta N = N_u \Delta u + N_{\dot{u}} \dot{u} + N_w \Delta w + N_{\dot{w}} \dot{w} + N_q q + N_{\delta_e} \Delta \delta_e$$

$$\Delta M_y = M_u \Delta u + M_{\dot{u}} \dot{u} + M_w \Delta w + M_{\dot{w}} \dot{w} + M_q q + M_{\delta_e} \Delta \delta_e$$

där $T_u = \frac{\partial T}{\partial u} \Big|_{u = u_0}$ etc.

Detta ger följande lineariserad modell:

$$\begin{bmatrix} m + T_{\dot{u}} & T_{\dot{w}} & 0 & 0 \\ N_{\dot{u}} & m + N_{\dot{w}} & 0 & 0 \\ -M_{\dot{u}} & -M_{\dot{w}} & I_y & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{u} \\ \dot{w} \\ \dot{q} \\ \dot{\theta} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -T_u & -T_w & -mV_0 \sin \theta_0 & -T_q & -mg \cos \theta_0 \\ -N_u & -N_w & mV_0 \cos \theta_0 & -N_q & -mg \sin \theta_0 \\ M_u & M_w & M_q & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Delta u \\ \Delta w \\ q \\ \Delta \theta \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -T_{\delta_e} \\ -N_{\delta_e} \\ M_{\delta_e} \\ 0 \end{bmatrix} \Delta \delta_e$$

Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

4

ÖPPNA SYSTEMETS ÖVERFÖRINGSFUNKTIONER VID OLIKA FLYGFALL
OCH MED 2:a ORDNINGENS FPL-MODELL

En förenklad 2:a ordningens fpl-modell erhålls ur den ursprungliga 4:e ordningens om inverkan från variablerna Δu och $\Delta \theta$ försummas. Systemekvationerna blir då:

$$L\dot{x} = Ax + B\delta_e$$

där

$$L = \begin{bmatrix} m + N\dot{w} & 0 \\ -M\dot{w} & I_y \end{bmatrix} \quad A = \begin{bmatrix} -Nw & -Nq + mV_o \cos \theta_o \\ Mw & Mq \end{bmatrix}$$

$$B = \begin{bmatrix} -N\delta_e \\ M\delta_e \end{bmatrix} \quad X = \begin{bmatrix} \Delta w \\ q \end{bmatrix}$$

Överföringsfunktionerna $\frac{q}{\delta_e}$ och $\frac{\Delta w}{\delta_e}$ blir

$$\frac{q}{\delta_e} = (01) (SL-A)^{-1} B = -Kq \frac{STq + 1}{\left(\frac{S}{\omega_o}\right)^2 + 2 \left(\frac{S}{\omega_o}\right) + 1}$$

$$\frac{\Delta w}{\delta_e} = (10) (SL-A)^{-1} B = -K\Delta w \frac{ST \Delta w + 1}{\left(\frac{S}{\omega_o}\right)^2 + 2 \left(\frac{S}{\omega_o}\right) + 1}$$

$$\omega_o^2 = \frac{Nw(-Mq) + (Nq - mV_o \cos \theta_o) Mw}{(m + N\dot{w}) I_y}$$

$$K = \frac{1}{2\omega_o} \left[NwI_y + (-Mq)(m + N\dot{w}) + (Nq - mV_o \cos \theta_o) Mw \right] \frac{1}{(m + N\dot{w}) I_y}$$

$$Kq = \frac{Mw N\delta_e + Nw(-M\delta_e)}{Nw(-Mq) + (Nq - mV_o \cos \theta_o) Mw}$$

(Forts.blad)

Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

$$K_{\Delta w} = \frac{(-M_q) N \mathcal{S}_e + (N_q - m V_0 \cos \theta_0) M \mathcal{S}_e}{N_w (-M_q) + (N_q - m V_0 \cos \theta_0) M_w}$$

$$T_q = \frac{M \dot{w} N \mathcal{S}_e + (m + N \dot{w}) (-M \mathcal{S}_e)}{M_w N \mathcal{S}_e + N_w (-M \mathcal{S}_e)}$$

$$T_{\Delta w} = \frac{I_y N \mathcal{S}_e}{(-M_q) N \mathcal{S}_e + (N_q - m V_0 \cos \theta_0) M \mathcal{S}_e}$$

Flygplansunderlaget finns framtaget med dimensionlösa fpl-derivator, för vilka gäller:

$$N_w = C_{N_w} \cdot \frac{1}{2} \rho V_0 S$$

$$N_q = C_{N_q} \cdot \frac{1}{4} \rho V_0 S c$$

$$M_w = C_{M_w} \cdot \frac{1}{2} \rho V_0 S c$$

$$M_q = C_{M_q} \cdot \frac{1}{4} \rho V_0 S c^2$$

$$N \mathcal{S}_e = C_{N \mathcal{S}_e} \cdot \frac{1}{2} \rho V_0^2 S$$

$$M \mathcal{S}_e = C_{M \mathcal{S}_e} \cdot \frac{1}{2} \rho V_0^2 S c$$

$$N \dot{w} = C_{N \dot{w}} \cdot \frac{1}{4} \rho S c$$

$$M \dot{w} = C_{M \dot{w}} \cdot \frac{1}{4} \rho S c^2$$

(Forts.blad)

ρ kg/m³ luftens densitet

S m² referensyta

c m referenslängd

Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

$$\omega_0^2 = \frac{\int V_0^2 S^2 c^2}{8 m I_y} \frac{CN_w (-CM_q) + (CN_q - \frac{4m}{\rho SC} \cos \theta_0) CM_w}{1 + K C N_w}$$

$$\zeta = \frac{1}{2\omega_0} \frac{\int V_0 S}{2 m} \frac{CN_w + (-CM_q) \frac{mc^2}{I_y 2} (1 + KCN_w) + (CN_q - \frac{4m}{\rho SC} \cos \theta_0) CM_w \frac{\rho SC^3}{8 I_y}}{1 + K \cdot C N_w}$$

$$K_q = \frac{2V_0}{C} \frac{CM_w \cdot CN_{\zeta e} + CN_w (-CM_{\zeta e})}{CN_w (-CM_q) + (CN_q - \frac{4m}{\rho SC} \cos \theta_0) \cdot CM_w}$$

$$K \Delta_w = V_0 \frac{(-CM_q) CN_{\zeta e} + (CN_q - \frac{4m}{\rho SC} \cos \theta_0) CM_{\zeta e}}{CN_w (-CM_q) + (CN_q - \frac{4m}{\rho SC} \cos \theta_0) CM_w}$$

$$T_q = \frac{2m}{\rho V_0 S} \frac{CM_w \cdot CN_{\zeta e} \cdot \frac{S \rho C}{4m} + (-CM_{\zeta e}) (1 + KCN_w)}{CM_w CN_{\zeta e} + CN_w (-CM_{\zeta e})}$$

$$T \Delta_w = \frac{4 I_y}{\rho V_0 S C^2} \frac{CN_{\zeta e}}{(-CM_q) CN_{\zeta e} + (CN_q - \frac{4m}{\rho SC} \cos \theta_0) (+CM_{\zeta e})}$$

$$K = \frac{1}{4} \int S C \frac{1}{m}$$

Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

Ekvationen för anfallsvinkeln α

För anfallsvinkeln gäller att

$$\alpha = \arctan \frac{w}{U}$$

Lin earisering ger att vid små trimvinklar α_0 approximativt gäller

$$\Delta \alpha = \frac{\Delta w}{U_0} = \frac{\Delta w}{V_0 \cos \theta_0}$$

Överföringsfunktionen $\frac{\Delta \alpha}{S e}$ kan då skrivas

$$\frac{\Delta \alpha}{S e} = -K \alpha \frac{S T \alpha + 1}{\left(\frac{S}{\omega_0}\right)^2 + 2 \zeta \left(\frac{S}{\omega_0}\right) + 1}$$

där $K \alpha = K \Delta w \frac{1}{V_0 \cos \theta_0}$

$$T \alpha = T \Delta w$$

Ekvationen för lastfaktorn

Vid tyngdpunkten gäller för lastfaktorn

$$n_z T_p = \frac{\Delta N}{mg} = \frac{1}{mg} [N_w \cdot \Delta w + N_q \dot{q} + N S e \dot{S e}]$$

och vid accelerometerns placering Δx framför tyngdpunkten approximativt

$$n_z = n_z T_p + \frac{\Delta x}{g} \dot{q}$$

vilket ger att överföringsfunktionen $\frac{n_z}{S e}$ kan skrivas:

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

$$\frac{nz}{\xi e} = -Knz \frac{b_1 s^2 + b_2 s + 1}{\left(\frac{s}{\omega_0}\right)^2 + 2\zeta \left(\frac{s}{\omega_0}\right) + 1}$$

där

$$Knz = \frac{1}{g} \left[\frac{Nw}{m} k \Delta w + \frac{Ng}{m} Kq - \frac{N \xi e}{m} \right]$$

$$b_2 = \frac{1}{Knz g} \left[\Delta x Kq Tq - \frac{N \xi e}{m} \frac{1}{\omega_0^2} \right]$$

$$b_1 = \frac{1}{Knz g} \left[\frac{Nw}{m} K \Delta w T \Delta w + \Delta x Kq + \frac{Ng}{m} Kq Tq - \frac{N \xi e}{m} \frac{2\zeta}{\omega_0} \right]$$

Flygplansderivator

Underlaget består av de dimensionlösa fpl-derivatorna för JA37. Genom att ändra nosvingens utformning fås ett extra tilläggsmoment till derivatan $Cm\alpha$ vilket gör att $Cm\alpha$ blir mindre negativ och flygplanets statiska stabilitet reduceras.

Derivatorna är givna vid ett tyngdpunktläge. För andra tyngdpunktlägen ändras en del fpl derivator enl följande ekvation:

$$CNq = (CNq)_1 - 2 \frac{\Delta x}{C} CNw$$

$$CM\dot{w} = (CM\dot{w})_1 + \frac{\Delta x}{C} CN\dot{w}$$

$$CM\alpha = (CM\alpha)_1 + \frac{\Delta x}{C} (CN\alpha)_1$$

$$CMq = (CMq)_1 - \frac{\Delta x}{C} [2(CMw)_1 - (CNq)_1] - 2\left(\frac{\Delta x}{C}\right)^2 (CNw)_1$$

$$CM \xi e = (CM \xi e)_1 + \frac{\Delta x}{C} (CN \xi e)_1$$

där index 1 står för ursprungliga tyngdpunktläget och Δx är tyngdpunktlägets ändring (positiv bakåt).

Utfärdad	Datum	Utgåva	Side
----------	-------	--------	------

Överföringsfunktionerna $\frac{q}{s_e}$, $\frac{d}{s_e}$ och $\frac{nz}{s_e}$

Överföringsfunktionerna har beräknats för följande flygfall

Tyngdpunkt 1: 12.350

Tyngdpunkt 2: 12.500

vid Machtal $M = 0.2$, $M = 0.4$ och $M = 0.9$

$M = 0.2$

Tp 1:

$$\frac{q}{s_e} = - 12.1 \frac{s \cdot 1.63 + 1}{\left(\frac{s}{0.426}\right)^2 + 2 \cdot 1.49 \left(\frac{s}{0.426}\right) + 1}$$

$$\frac{d}{s_e} = - 19.7 \frac{s \cdot 0.0387 + 1}{\left(\frac{s}{0.426}\right)^2 + 2 \cdot 1.49 \left(\frac{s}{0.426}\right) + 1}$$

$$\frac{nz}{s_e} = - 80.3 \frac{0.040 s^2 + 0.0086 s + 1}{\left(\frac{s}{0.426}\right)^2 + 2 \cdot 1.49 \left(\frac{s}{0.426}\right) + 1}$$

Tp 2:

$$\frac{q}{s_e} = - 5.52 \frac{s \cdot 1.57 + 1}{(s \cdot 0.665 + 1)(s \cdot 3.79 - 1)}$$

$$\frac{d}{s_e} = - 8.66 \frac{s \cdot 0.0200 + 1}{(s \cdot 0.665 + 1)(s \cdot 3.79 - 1)}$$

$$\frac{nz}{s_e} = - 36.7 \frac{0.040 s^2 + 0.0094 s + 1}{(s \cdot 0.665 + 1)(s \cdot 3.79 - 1)}$$

(Forts.blad)

Utfördad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

$$\underline{M = 0.4}$$

Tp 1:

$$\frac{g}{S_e} = - 28.4 \frac{S \cdot 1.20 + 1}{\left(\frac{S}{0.649}\right)^2 + 2 \cdot 1.60 \left(\frac{S}{0.649}\right) + 1}$$

$$\frac{\alpha}{S_e} = - 33.8 \frac{S \cdot 0.0193 + 1}{\left(\frac{S}{0.649}\right)^2 + 2 \cdot 1.60 \left(\frac{S}{0.649}\right) + 1}$$

$$\frac{nz}{S_e} = - 390 \frac{0.0255 S^2 + 0.0025 S + 1}{\left(\frac{S}{0.649}\right)^2 + 2 \cdot 1.60 \left(\frac{S}{0.649}\right) + 1}$$

Tp 2:

$$\frac{g}{S_e} = - 8.70 \frac{S \cdot 1.15 + 1}{(S \cdot 0.391 + 1)(S \cdot 1.86 - 1)}$$

$$\frac{\alpha}{S_e} = - 9.93 \frac{S \cdot 0.0200 + 1}{(S \cdot 0.391 + 1)(S \cdot 1.86 - 1)}$$

$$\frac{nz}{S_e} = - 119 \frac{0.0256 S^2 + 0.0028 S + 1}{(S \cdot 0.391 + 1)(S \cdot 1.86 - 1)}$$

$$\underline{M = 0.9}$$

Tp 1:

$$\frac{g}{S_e} = - 9.31 \frac{S \cdot 0.546 + 1}{\left(\frac{S}{4.00}\right)^2 + 2 \cdot 0.694 \left(\frac{S}{4.00}\right) + 1}$$

$$\frac{\alpha}{S_e} = - 4.80 \frac{S \cdot 0.0062 + 1}{\left(\frac{S}{4.0}\right)^2 + 2 \cdot 0.694 \left(\frac{S}{4.0}\right) + 1}$$

$$\frac{nz}{S_e} = - 285 \frac{0.0290 S^2 + 0.0020 S + 1}{\left(\frac{S}{4.0}\right)^2 + 2 \cdot 0.694 \left(\frac{S}{4.0}\right) + 1}$$

(Forts.blad)

Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

Tp 2:

$$\frac{g}{s_e} = - 23.0 \frac{s \cdot 0.529 + 1}{\left(\frac{s}{2.54}\right)^2 + 2 \cdot 1.063 \left(\frac{s}{2.54}\right) + 1}$$

$$\frac{d}{s_e} = - 11.7 \frac{s \cdot 0.0063 + 1}{\left(\frac{s}{2.54}\right)^2 + 2 \cdot 1.063 \left(\frac{s}{2.54}\right) + 1}$$

$$\frac{nz}{s_e} = - 712 \frac{0.028 s^2 + 0.0020 s + 1}{\left(\frac{s}{2.54}\right)^2 + 2 \cdot 1.063 \left(\frac{s}{2.54}\right) + 1}$$

Ur överföringsfunktionerna ovan fås att då tyngdpunktsläget flyttas bakåt minskar stabiliteten och vid $M = 0.2$ och $M = 0.4$ finns en instabil mod med fördubblingstid:

$$M = 0.2 \quad t = 2.63 \text{ [s]} \quad t_{2/1}$$

$$M = 0.4 \quad t = 1.29 \text{ [s]} \quad t_{2/1}$$

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

5

SPECIFIKATIONER

Specifikationer för egenfrekvens och dämpning för tippsvängning finns angivna i MIL-F-8785B (ASG) för 3 olika nivåer.

Nivå 1 är den högsta nivån och medger genomförande av uppdraget med god prestanda.

Nivå 3 är den lägsta nivån där piloten fortfarande säkert kan kontrollera flygplanet och landa planet men detta med stor arbetsinsats.

Dämpning γ_{nsp} och egenfrekvens finns angivna nedan. Kategori A gäller vid normal flygning och C vid landning.

Gränserna för ω_{nsp} är angivna som funktion av nz/α som står för den statistiska lastfaktorändringen per ändring i anfallsvinkeln.

nz/α kan erhållas enl tidigare samband:

$$\frac{nz}{\alpha} = \frac{\frac{nz}{\delta_e}}{\frac{\alpha}{\delta_e}} \Big|_{ss} = \frac{Knz}{K\alpha} = \frac{Knz}{K\Delta w \frac{1}{V_o \cos\theta_o}}$$

$$= \frac{\frac{1}{g} V_o \cos\theta_o Kq}{K\Delta w \frac{1}{V_o \cos\theta_o}} = \frac{1}{g} (V_o \cos\theta_o)^2 \frac{Kq}{K\Delta w}$$

och i dimensionlösa derivator:

$$\frac{nz}{\alpha} = \frac{(V_o \cos\theta_o)^2}{g} \cdot \frac{2 [(CM_w \cdot CN_{\delta_e} + CN_w (-CM_{\delta_e}))]}{C [CM_q \cdot CN_{\delta_e} + (CN_q - \frac{4m}{J_{sc}} \cos\theta_o) CM_{\delta_e}]}$$

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

Insatta värden ger för de 6 olika flygfallen följande nz/α :

	M = 0.2	M = 0.4	M = 0.9	
Tp 1	4.08	11.5	60.1	g/rad
Tp 2	4.23	12.0	61.1	- " -

Enligt bifogade diagram ur MIL 8785 B ger detta vid de olika nivåerna tillåtna värden på egenfrekvensen:

Nivå	M = 0.2	M = 0.4	M = 0.9	
1	0.85 - 3.8	1.8 - 6.5	4.1 - 14.7	rad/s
2	0.64 - 6.4	1.4 - 10.7	3.1 - 24.5	- " -
3	0.64 -	1.4 -	3.1 -	- " -

Bästa värden: $\zeta_{sp} = 0.7$, $\frac{\omega_{nsp}^2}{n/\alpha} = 1$

M = 0.2 $\omega_{nsp} = 2.0$ [rad/s]

M = 0.4 $\omega_{nsp} = 3.4$ [rad/s]

M = 0.9 $\omega_{nsp} = 7.8$ [rad/s]

3.2.2 Longitudinal maneuvering characteristics.

3.2.2.1 Short-period response. The short-period response of angle of attack which occurs at approximately constant speed, and which may be produced by abrupt elevator control inputs, shall meet the requirements of 3.2.2.1.1 and 3.2.2.1.2. These requirements apply, with the cockpit control free and with it fixed, for responses of any magnitude that might be experienced in service use. If oscillations are nonlinear with amplitude, the requirements shall apply to each cycle of the oscillation. In addition to meeting the numerical requirements of 3.2.2.1.1 and 3.2.2.1.2, the contractor shall show that the airplane has acceptable response characteristics in atmospheric disturbances.

3.2.2.1.1 Short-period frequency and acceleration sensitivity. The short-period undamped natural frequency, $\omega_{n_{sp}}$, shall be within the limits shown in figures 1, 2, and 3. If suitable means of directly controlling normal force are provided, the lower bounds on $\omega_{n_{sp}}$ and n/a of figure 3 may be relaxed if approved by the procuring activity.

3.2.2.1.2 Short-period damping. The short-period damping ratio, ζ_{sp} , shall be within the limits of table IV.

TABLE IV. Short-period Damping Ratio Limits

Level	Category A and C Flight Phases		Category B Flight Phases	
	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
1	0.35	1.30	0.30	2.00
2	0.25	2.00	0.20	2.00
3	0.15*	—	0.15*	—

*May be reduced at altitudes above 20,000 feet if approved by the procuring activity.

3.2.2.1.3 Residual oscillations. Any sustained residual oscillations shall not interfere with the pilot's ability to perform the tasks required in service use of the airplane. For Levels 1 and 2, oscillations in normal acceleration at the pilot's station greater than $\pm 0.05g$ will be considered excessive for any Flight Phase, as will pitch attitude oscillations greater than ± 3 mils for Category A Flight Phases requiring precision control of attitude. These requirements shall apply with the elevator control fixed and with it free.

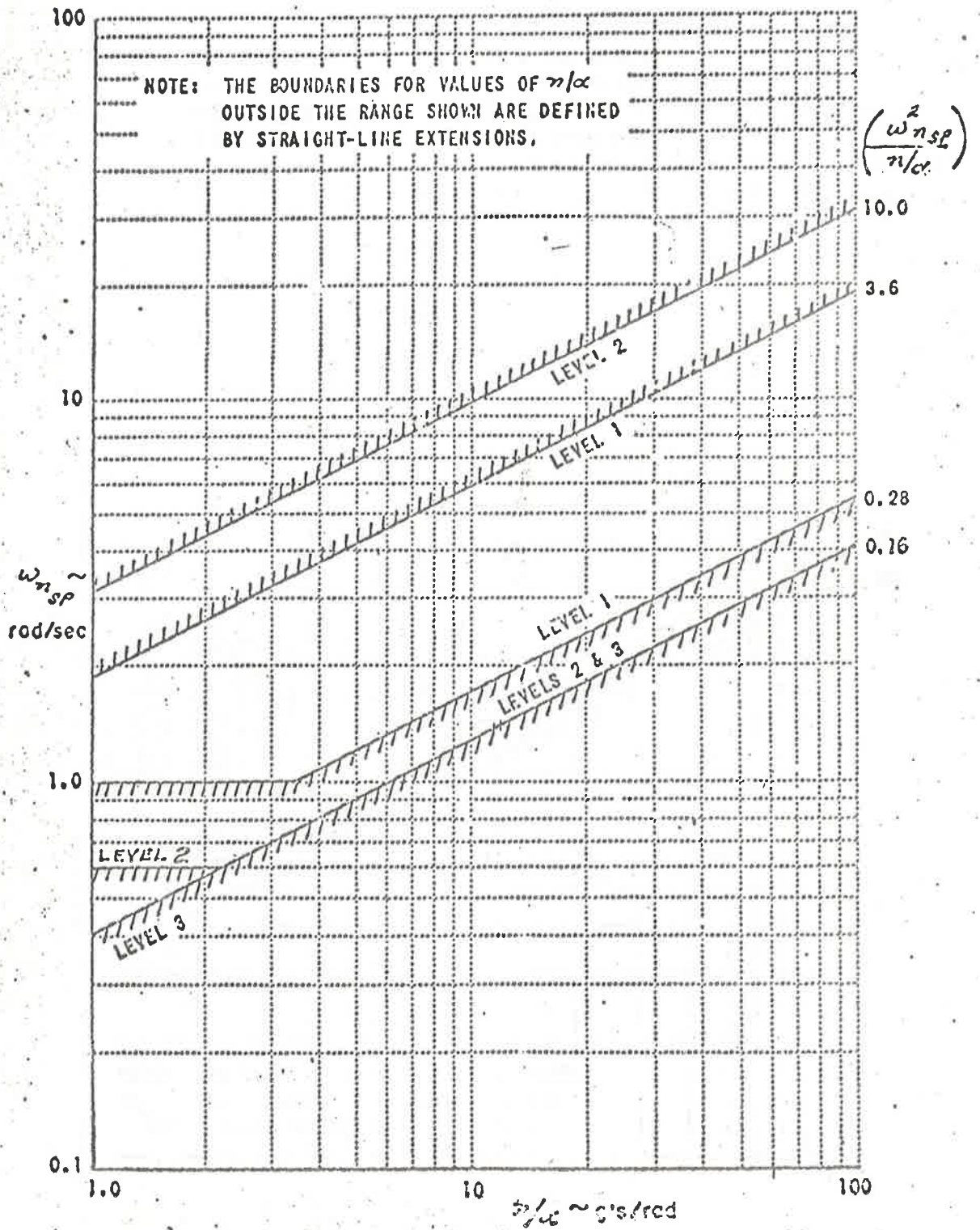

FIGURE 1. Short-Period Frequency Requirements - Category A Flight Phases

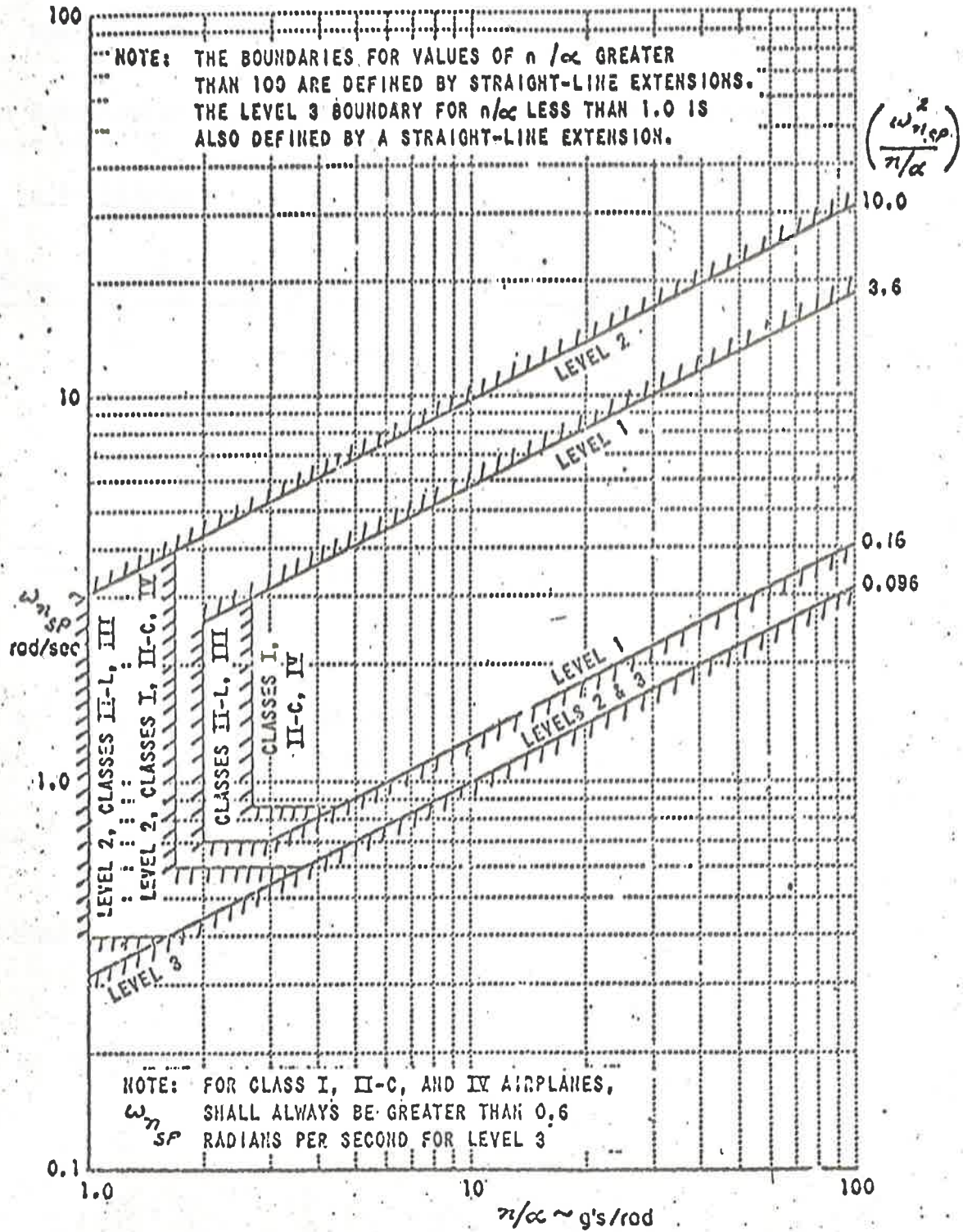

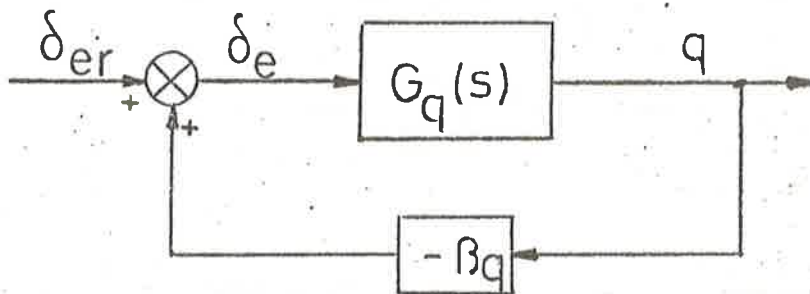
FIGURE 3. Short-Period Frequency Requirements - Category C Flight Phases

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

6 ENKELT ÅTERKOPPLAT SYSTEM UTAN SERVON OCH GIVARDYNAMIK

Med enkel återkoppling blir uttrycket för egenfrekvens och dämpning för de olika givaretyperna.

A q-återföring

$$\frac{q}{\delta_{er}} = - \frac{K_q (ST_q + 1)}{\left(\frac{s}{\omega_0}\right)^2 + 2\zeta \left(\frac{s}{\omega_0}\right) + 1 + K_q B_q (ST_q + 1)}$$

$$= - K_q' \frac{(ST_q + 1)}{\left(\frac{s}{\omega_{nsp}}\right)^2 + 2\zeta_{nsp} \left(\frac{s}{\omega_{nsp}}\right) + 1}$$

$$\omega_{nsp}^2 = \omega_0^2 (1 + B_q K_q)$$

$$\zeta_{nsp} = \frac{\omega_{nsp}}{2} \frac{\frac{2\zeta}{\omega_0} + B_q k_q T_q}{(1 + B_q K_q)}$$

$$K_q' = K_q \frac{1}{1 + B_q k_q}$$

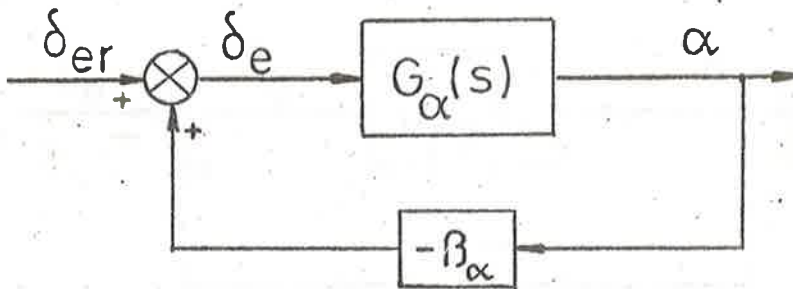
Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

B

 α -återföring

$$\frac{\alpha}{\delta_e} = - \frac{K_\alpha (ST_\alpha + 1)}{\left(\frac{s}{\omega_0}\right)^2 + 2 \zeta \left(\frac{s}{\omega_0}\right) + 1 + K_\alpha B_\alpha (ST_\alpha + 1)}$$

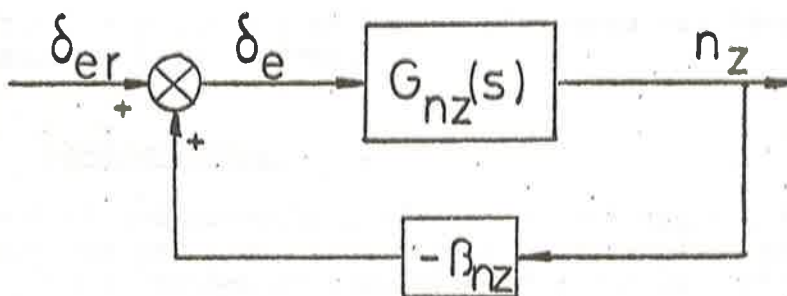
$$= - K_\alpha' \cdot \frac{ST_\alpha + 1}{\left(\frac{s}{\omega_{nsp}}\right)^2 + 2 \zeta_{nsp} \left(\frac{s}{\omega_{nsp}}\right) + 1}$$

$$\omega_{nsp}^2 = \omega_0^2 (1 + B_\alpha K_\alpha)$$

$$\zeta_{nsp} = \frac{\omega_{nsp}}{2} \frac{2\zeta + B_\alpha K_\alpha T_\alpha}{(1 + B_\alpha K_\alpha)}$$

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

C

nz-återföring

$$\frac{n_z}{\delta_e} = - \frac{K_{nz} (b_2 s^2 + b_1 s + 1)}{\left(\frac{s}{\omega_0}\right)^2 + 2 \zeta \left(\frac{s}{\omega_0}\right) + 1 + B_{nz} K_{nz} (b_2 s^2 + b_1 s + 1)}$$

$$= - K_{nz}' \frac{b_2 s^2 + b_1 s + 1}{\left(\frac{s}{\omega_{nsp}}\right)^2 + 2 \zeta_{nsp} \left(\frac{s}{\omega_{nsp}}\right) + 1}$$

$$\omega_{nsp}^2 = \omega_0^2 \frac{1 + B_{nz} K_{nz}}{1 + B_{nz} K_{nz} b_2 \omega_0^2}$$

$$\zeta_{nsp} = \frac{\omega_{nsp}}{2} \frac{\frac{2\zeta}{\omega_0} + B_{nz} K_{nz} b_1}{(1 + B_{nz} K_{nz})}$$

(Forts.blad)

I diagram 1 - 3 är egenfrekvens och dämpning inritade som funktion av återkopplingen. Dessutom är de tillåtna gränserna vid de olika nivåerna markerade.

Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

6.1 En givare och konstant förstärkning

I diagram 4 - 6 är för olika värden på återkoppling egenfrekvens och dämpning inritade som funktion av Machtal. Detta gäller vid tyngdpunkt 1.

I diagram 7 - 9 kan man se hur egenfrekvens och dämpning varierar då tyngdpunktsläget ändras.

A q-återföring

Med konstant q-återkoppling går det ej att uppnå nivå 2 vid alla fpl-fall. För att ligga inom nivå 3 måste värdet på B_q vara större än 0.4. Detta bestäms av flygfallet $M = 0.2$ Tp1. För att ω_{nsp} ej skall överstiga 2.0 för mycket bör B_q vara så litet som möjligt. För $B_q = 0.4$ varierar dämpningen från 1.3 vid flygfall $M = 0.2$ Tp1 till 2.3 vid flygfall $M = 0.9$ Tp 2.

$\frac{\omega_{nsp}^2}{n\alpha}$ kommer att variera från undre gränsen 0.10 vid $M = 0.2$ Tp2 till 1.25 vid $M = 0.9$ Tp1.

Jämfört med systemet utan återkoppling är nu systemet stabilt vid alla fpl-fall. Emellertid har dämpningen ökat kraftigt och ett trögt system erhållits.

B α -återföring

Med konstant α -återkoppling går det bra att uppnå nivå 1. För detta krävs att B_α ligger mellan 0.3 och 0.6. För $B_\alpha = 0.4$ varierar dämpningen från 0.42 vid $M = 0.9$ Tp 1 till 0.65 vid $M = 0.2$ Tp 2.

$\frac{\omega_{nsp}^2}{n\alpha}$ varierar från 0.23 vid $M = 0.2$ Tp 2 till 0.77 vid $M = 0.9$ Tp 1.

Jämfört med q-återföring är detta betydligt bättre med bra dämpning och egenfrekvenserna väl inom nivå 1-gränserna.

Utfördad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

C nz-återföring

Med konstant nz-återkoppling kan nivå 2 uppfyllas. Värdet på återkopplingen måste då ligga inom 0.07 och 0.10. För $B_{nz} = 0.07$ varierar dämpning från 0.32 vid $M = 0.9$ till 0.78 vid $M = 0.2$ Tp 2.

$\frac{\omega_{nsp}^2}{n/\alpha}$ varierar från undre gränsen 0.1 vid $M = 0.2$ Tp 2 till 3.6 vid $M = 0.9$ Tp 1.

Bästa alternativet med konstant förstärkning är att använda en α -givare och med $B_{\alpha} = 0.4$ (se diagram 10).

6.2 En givare och variabel förstärkning

Genom att införa en återkoppling som beror av flyghastigheten kan systemet förbättras.

A Variabel q-återföring

Nivå 2 går ej att uppfylla men en viss förbättring erhålls om B_q varierar enligt

$$B_q = 0.6 \text{ vid } M = 0.2$$

$$B_q = 0.4 \text{ vid } M = 0.4$$

$$B_q = 0.2 \text{ vid } M = 0.9$$

Dämpningen är fortfarande hög och varierar för de olika flygfällen mellan 1.7² och 2.1. Egenfrekvenserna har däremot förbättrats och $\frac{\omega_{nsp}^2}{n/\alpha}$ varierar nu mellan 0.3 - 0.8.

B Variabel α -återföring

Dämpningen vid $M = 0.9$ går nu att öka om förstärkningen minskas vid $M = 0.9$.

$$\text{Med } B_{\alpha} = 0.6 \text{ vid } M = 0.2$$

$$B_{\alpha} = 0.4 \text{ vid } M = 0.4$$

$$B_{\alpha} = 0.2 \text{ vid } M = 0.9$$

varierar dämpningen mellan 0.43 - 0.59 och $\frac{\omega_{nsp}^2}{n/\alpha}$ mellan 0.33 - 0.57.

C Variabel nz-återföring

Genom en kraftig variation i förstärkningen förbättras systemet avsevärt och nivå 1 går att uppnå.

Med $B_{nz} = 0.2$ vid $M = 0.2$

$B_{nz} = 0.05$ vid $M = 0.4$

$B_{nz} = 0.01$ vid $M = 0.9$

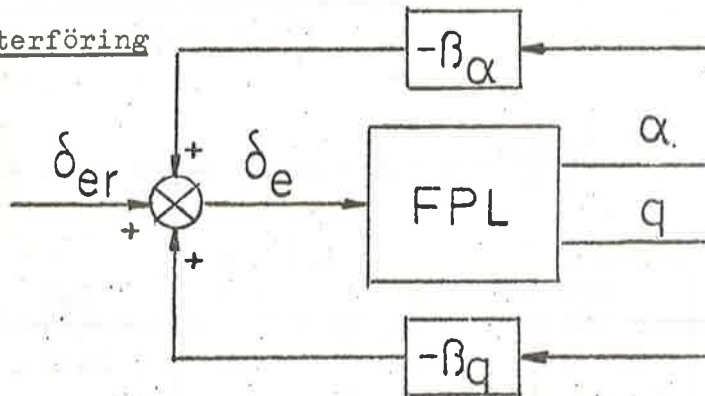
varierar dämpning vid de olika flygfallen mellan 0.39 - 0.45

och $\frac{\omega_{nsp}^2}{n\alpha}$ mellan 0.55 - 0.88.

Bästa alternativet med variabel förstärkning blir liksom tidigare med en α -givare (se diagram 11).

6.3 Två givare och variabel förstärkning

A q, α -återföring

Uttrycken för egenfrekvens och dämpning för tippsvängning blir:

$$\omega_{nsp}^2 = \omega_0^2 (T + B\alpha K\alpha + B_q K_q)$$

$$\zeta_{nsp} = \frac{\omega_{nsp}}{2} \frac{\left(\frac{2\gamma}{\omega_0} + B\alpha K\alpha T\alpha + B_q K_q T_q\right)}{(1 + B\alpha K\alpha + B_q K_q)}$$

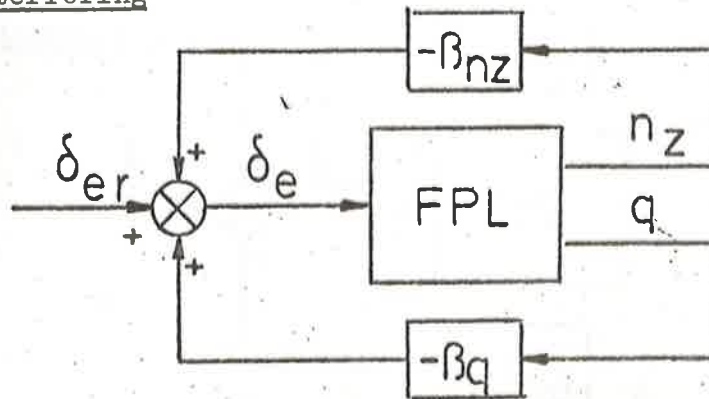
Genom att välja $\zeta_{nsp} = 0.7$ och $\frac{\omega_{nsp}^2}{n\alpha} = 1$ kan B_q och $B\alpha$ beräknas för de olika flygfallen.

	M = 0.2		M = 0.4		M = 0.9	
	Tp1	Tp2	Tp1	Tp2	Tp1	Tp2
Bq	0.41	0.43	0.17	0.19	0.063	0.067
B α	0.84	1.07	0.63	0.81	0.45	0.59

(Forts.blad)

B

q, nz-återföring

För ω_{nsp} och ζ_{nsp} gäller

$$\omega_{nsp}^2 = \omega_0^2 \frac{1 + B_q K_q + B_{nz} K_{nz}}{1 + B_1 K_{nz} b_2 \omega^2}$$

$$\zeta_{nsp} = \frac{\omega_{nsp}}{2} \frac{\frac{2\zeta}{\omega_0} + B_q K_q T_q + B_q K_{nz} b_1}{(1 + B_1 K_{nz} b_2 \omega^2)}$$

Liksom i föregående fall sätts $\zeta_{nsp} = 0.7$ och $\frac{\omega_{nsp}^2}{n/\alpha} = 1$. Detta ger:

	M = 0.2		M = 0.4		M = 0.9	
	Tp1	Tp2	Tp1	Tp2	Tp1	Tp2
Bq	0.42	0.46	0.18	0.20	0.062	0.067
Bnz	0.21	0.26	0.056	0.070	0.009	0.011

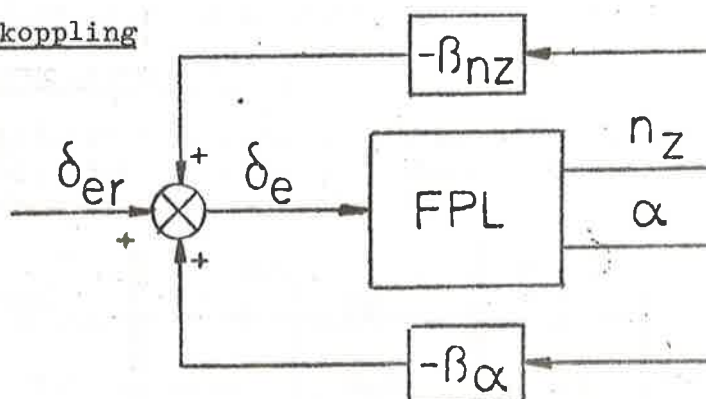
Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

C

 α , nz-återkopplingFör ω_{nsp} och ζ_{nsp} gäller:

$$\omega_{nsp}^2 = \omega_0^2 \frac{1 + B\alpha K\alpha + Bnz Knz}{1 + Bnz Knz b_2 \omega_0^2}$$

$$\zeta_{nsp} = \frac{\omega_{nsp}}{2} \frac{\frac{2\zeta}{\omega_0} + B\alpha K\alpha T\alpha + Bnz Knz b_1}{1 + Bnz Knz b_2 \omega_0^2}$$

Ett försök att lösa ut $B\alpha$ och Bnz med $\zeta_{nsp} = 0.7$ och $\frac{\omega_{nsp}^2}{n/\alpha} = 1$ resulterade att vid vissa flygfall $B\alpha$ eller Bnz blev negativ..

Bästa alternativet med 2 givare och variabla förstärkningar borde vara med q- α givare. Detta ger mindre ändringar i förstärkningarna än fallet med q-nz givare (se diagram 12).

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

6.4 Två givare och konstant förstärkning

A Konstant q - α -återkoppling

Med variabla återkopplingar varierade B_q mellan 0.06 - 0.43 och B_α mellan 0.45 - 1.07. Lämpliga konstanta värden borde därför vara: $B_q = 0.2$ och $B_\alpha = 0.7$. Dessa värden gav:

	M = 0.2		M = 0.4		M = 0.9	
	Tp1	Tp2	Tp1	Tp2	Tp1	Tp2
ω_{nsp}	1.77	1.56	3.57	3.26	10.0	9.4
γ_{nsp}	0.59	0.65	0.72	0.79	1.11	1.13

Dessa värden ligger klart inom nivå 1 gränserna och har jämfört med fallet enbart α -givare bättre värden på både dämpning och egenfrekvens (se diagram 13).

B Konstant q - n_z -återkoppling

Enligt föregående varierade B_q mellan 0.06 - 0.46 och B_{nz} mellan 0.01 - 0.26. Med $B_q = 0.2$ och $B_{nz} = 0.06$ uppfylls precis nivå 1. Emellertid varierar $\frac{\omega_{nsp}}{n_\alpha}$ kraftigt från 0.2 till 3.4 medan dämpningen är bra med värden mellan 0.65 - 1.0.

Sammanfattning

En givare:

Med konstant förstärkning är α -återföring den bästa som tom uppfyller nivå I med $B_\alpha = 0.4$. Främsta nackdelen med denna konfiguration är att dämpningen blir ganska låg vid högre hastigheter.

Denna kan förbättras något om återkopplingen varierar med f_{pl} -hastigheten (se diagram II).

Två givare:

Med variabla förstärkningar är det möjligt att uppnå önskade värden på tippsvängningens egenfrekvens och dämpning dels med kombinationen q - och α -återföring och dels med n_z - och q -återföring. Den förra kombinationen är att föredra eftersom den kräver mindre variationer i förstärkningarna (se diagram I2).

Med konstanta förstärkningar uppfylls nivå I med q - och α -återföring med $B_q = 0.2$ och $B_\alpha = 0.7$. Fördelen med denna konfiguration jämfört med enbart konstant α -återföring är bättre dämpning vid högre hastigheter (se diagram I3).

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

7 ÖPPNA SYSTEMETS ÖVERFÖRINGSFUNKTIONER VID OLIKA FLYGFALL OCH MED 3:E ORDNINGENS FLYGPLANSMODELL

Om man förutom variablerna q och Δw tar hänsyn till $\Delta \theta$ erhålls ett 3:e ordningens system med ekvationerna:

$$\begin{bmatrix} 1 + N\dot{w}/m & 0 & 0 \\ -M\dot{w}/I_y & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{w} \\ \dot{q} \\ \dot{\theta} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -Nw/m & V_0 \cos \theta_0 & -Nq/m & -g \sin \theta_0 \\ Mw/I_y & Mq/I_y & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Delta w \\ q \\ \Delta \theta \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -N \delta e/m \\ M \delta e/m \\ 0 \end{bmatrix} \delta e$$

Med sambanden

$$n_z = \frac{1}{g} \left[\frac{Nw}{m} \Delta W + \frac{Nq}{m} q + \Delta x \dot{q} + \frac{N \delta e}{m} \delta e \right]$$

$$\Delta \alpha = \frac{\Delta W}{V_0 \cos \theta_0}$$

kan överföringsfunktionerna $\frac{q}{\delta e}$, $\frac{\alpha}{\delta e}$ och $\frac{n_z}{\delta e}$ beräknas. Detta har gjorts för de 6 olika flygfällen med hjälp av egenvärdesprogram.

M = 0.2 Tp 1

$$\frac{q}{\delta e} = -3.58 \frac{(s + 0.610) s}{(s + 0.231) (s + 1.027) (s + 0.0123)}$$

$$\frac{\alpha}{\delta e} = -0.138 \frac{(s + 25.9) (s + 0.0412)}{(s + 0.231) (s + 1.027) (s + 0.0123)}$$

$$\frac{n_z}{\delta e} = -0.125 \frac{(s^2 + 4.69s + 117) (s + 0.0411)}{(s + 0.231) (s + 1.027) (s + 0.0123)}$$

M = 0.2 Tp 2

$$\frac{q}{\delta e} = -3.45 \frac{(s + 0.633) s}{(s + 1.473) (s^2 - 2 \cdot 0.860 \cdot 0.134 + 0.134^2)}$$

$$\frac{\alpha}{\delta e} = -0.138 \frac{(s + 24.9) (s - 0.0411)}{(s + 1.473) (s^2 - 2 \cdot 0.860 \cdot 0.134 + 0.134^2)}$$

$$\frac{n_z}{\delta e} = -0.137 \frac{(s^2 + 4.30s + 106) (s - 0.0411)}{(s + 1.473) (s^2 - 2 \cdot 0.860 \cdot 0.134 + 0.134^2)}$$

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

M = 0.4 Tp 1

$$\frac{\partial \alpha}{\partial e} = - 14.4 \frac{(s + 0.823) s}{(s^2 + 2 \cdot 0.990 \cdot 1.052s + 1.052^2) (s - 0.0011)}$$

$$\frac{\partial \beta}{\partial e} = - 0.276 \frac{(s + 51.8) (s - 0.0073)}{(s^2 + 2 \cdot 0.990 \cdot 1.052s + 1.052^2) (s - 0.0011)}$$

$$\frac{\partial z}{\partial e} = - 0.410 \frac{(s^2 + 10.1s + 396) (s - 0.0073)}{(s^2 + 2 \cdot 0.990 \cdot 1.052s + 1.052^2) (s - 0.0011)}$$

M = 0.4 Tp 2

$$\frac{\partial \alpha}{\partial e} = - 13.8 \frac{(s + 0.859) s}{(s + 2.327) (s - 0.287) (s - 0.0179)}$$

$$\frac{\partial \beta}{\partial e} = - 0.276 \frac{(s + 49.9) (s - 0.0073)}{(s + 2.327) (s - 0.287) (s - 0.0179)}$$

$$\frac{\partial z}{\partial e} = - 0.461 \frac{(s^2 + 9.06s + 353) (s - 0.0073)}{(s + 2.327) (s - 0.287) (s - 0.0179)}$$

M = 0.9 Tp 1

$$\frac{\partial \alpha}{\partial e} = - 80.9 \frac{(s + 1.901) s}{(s^2 + 2 \cdot 0.719s + 3.852) (s - 0.00001)}$$

$$\frac{\partial \beta}{\partial e} = - 0.487 \frac{(s + 164.3) (s - 0.00036)}{(s^2 + 2 \cdot 0.719s + 3.852) (s - 0.00001)}$$

$$\frac{\partial z}{\partial e} = - 8.93 \frac{(s^2 + 15.0s + 535) (s - 0.00035)}{(s^2 + 2 \cdot 0.719s + 3.852) (s - 0.00001)}$$

M = 0.9 Tp 2

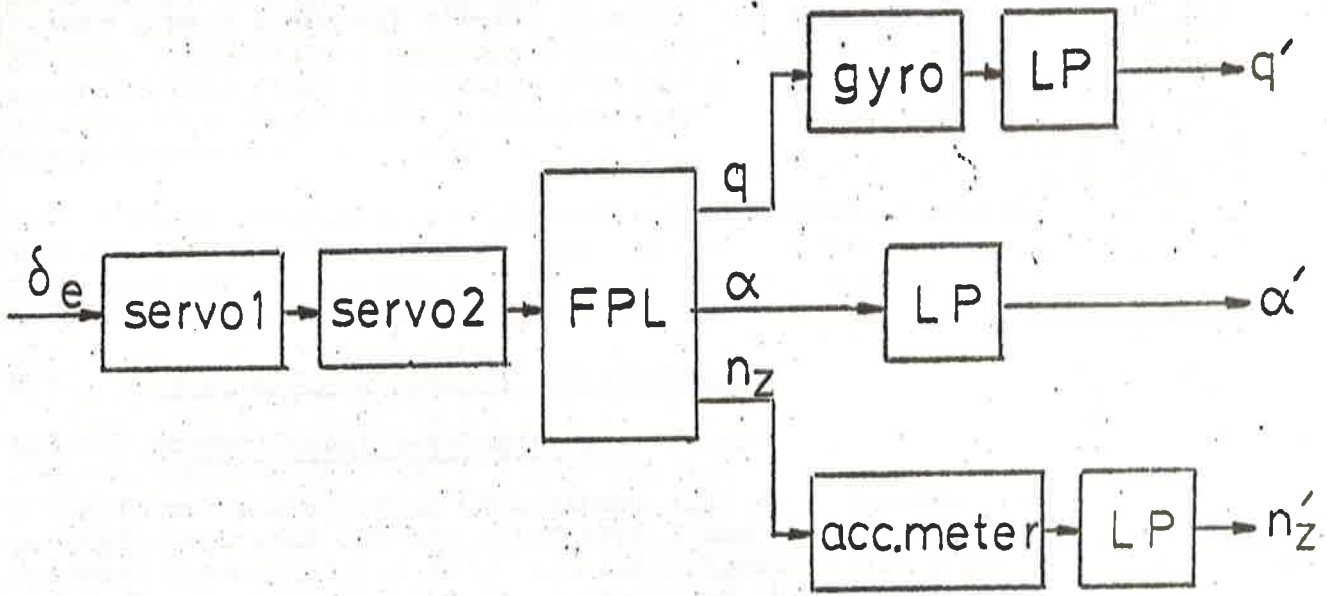
$$\frac{\partial \alpha}{\partial e} = - 78.2 \frac{(s + 1.961) s}{(s + 1.156) (s + 4.22) (s + 0.0005)}$$

$$\frac{\partial \beta}{\partial e} = - 0.487 \frac{(s + 158.8) (s - 0.0035)}{(s + 1.156) (s + 4.22) (s + 0.0005)}$$

$$\frac{\partial z}{\partial e} = - 9.30 \frac{(s^2 + 14.1s + 512) (s - 0.00035)}{(s + 1.156) (s + 4.22) (s + 0.0005)}$$

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

8 ÅTERKOPPLAT SYSTEM MED SERVON OCH GIVARDYNAMIK OCH MED HÄNSYN TILL BODYBENDINGKRAVEN

8.1 Servo och givaredynamik

Servo 1 :
$$\frac{49.7^2}{s^2 + 58.8s + 49.7^2}$$

Servo 2:
$$\frac{1}{0.045s + 1}$$

Gyro:
$$\frac{115^2}{s^2 + 160s + 115^2}$$

Gyro-LP:
$$\frac{1}{0.01s + 1}$$

Accelerometer:
$$\frac{345^2}{s^2 + 817s + 345^2}$$

Accelerometer-LP:
$$\frac{1}{0.2s + 1}$$

alpha-lågpassfilter:
$$\frac{1}{s + 0.2 + 1}$$

IN 5000215-064 75.000 11. 71 597.132 (Forts.-blad)

Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

8.2 Bodybendingkraven

På grund av elastiska svängningar i flygplankroppen och vingar kommer dessa att påverka ratogyro och accelerometer. För att förhindra att återkopplingen aktiverar dessa svängningsrörelser finns i nuvarande styrautomat ett s k bodybendingfilter som är ett notchfilter som filtrerar bort vissa frekvenser.

Kraven finns framtagna för bodybendingfiltret med nuvarande styrautomat. Totala kravet på återföringen har beräknats fram dels för q -återföring och dels för n_2 -återföring vid de olika flygfallen och finns inritade nedan.

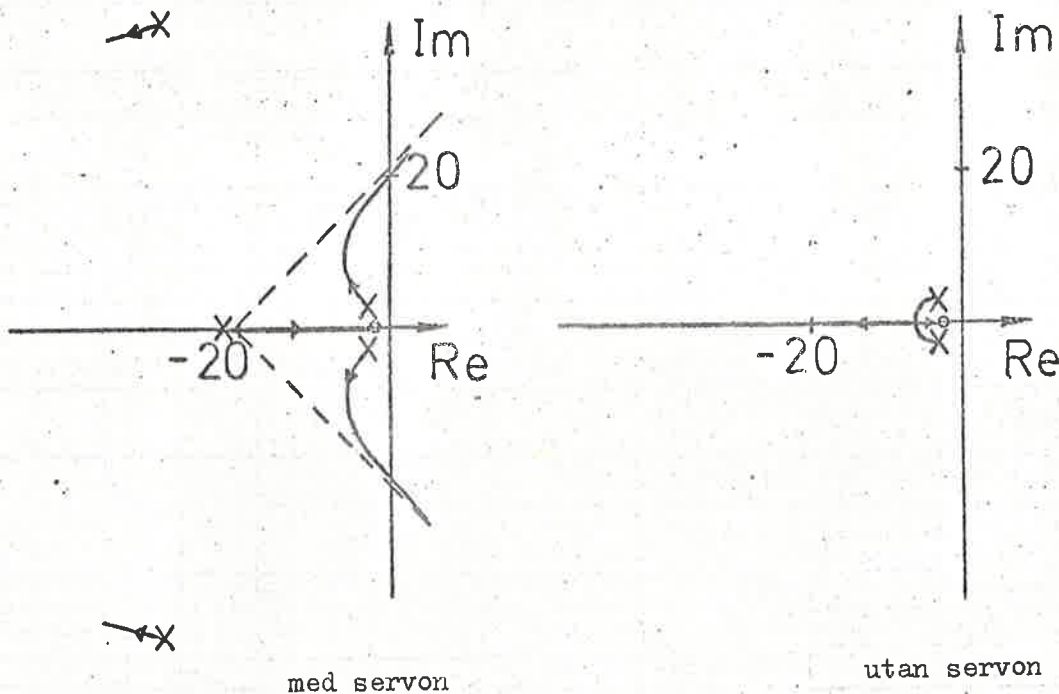
8.3 En givare och konstant förstärkning

8.3.1 Proportionell q -återföring

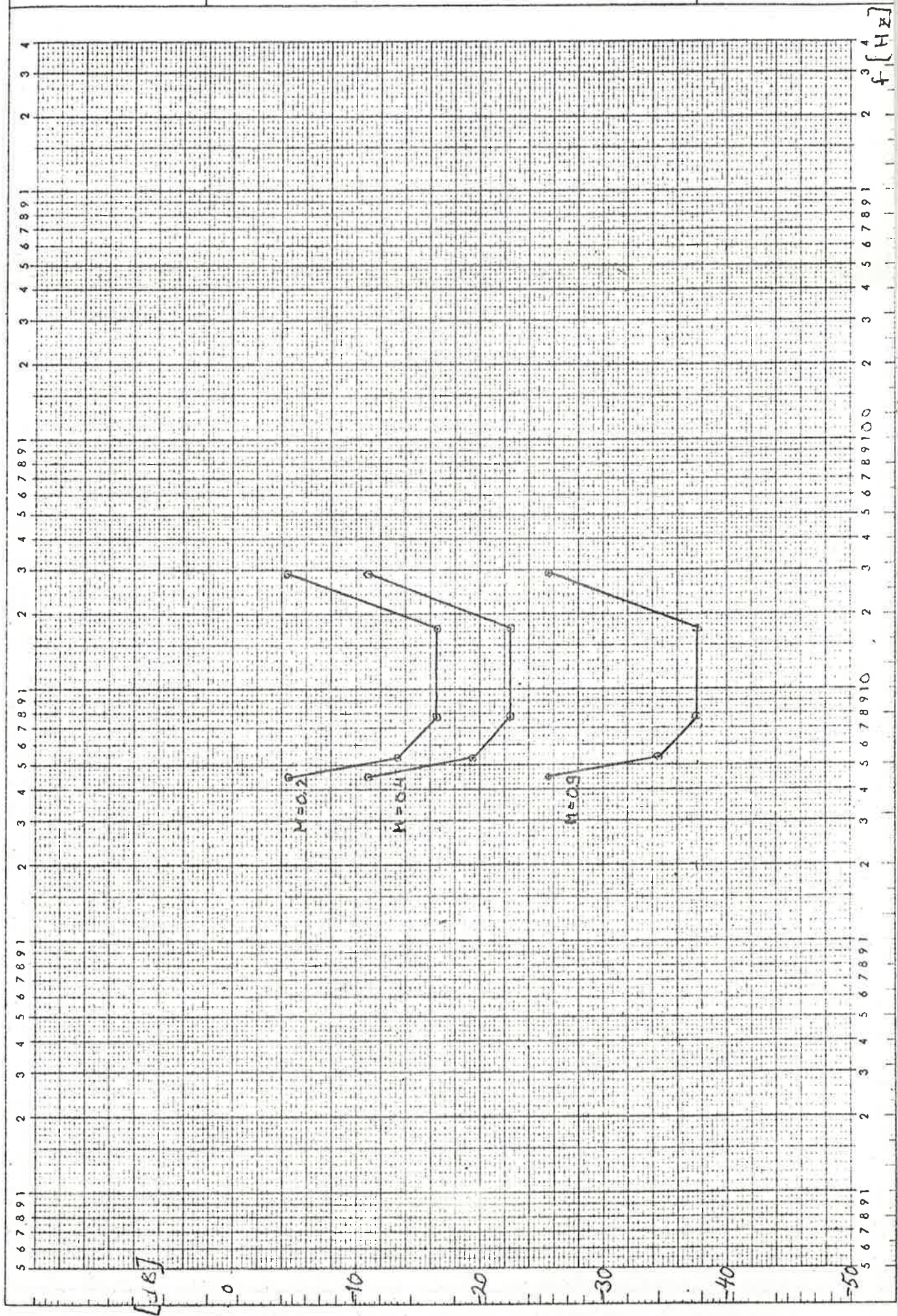
I den förenklade modellen utan hänsyn till servodynamik och givaredynamik gick det att uppnå nivå 3 med $\beta q = 0.5$. Systemet blev utpräglat trögt med dämpningskoefficient på ung 2. Emellertid kommer det med servo och givare inte att vara möjligt med $\beta q = 0.5$. Servona med en pol vid ung $S = -22$ och en dubbelpol vid $S = -29 + i 40$, gör systemet mer instabilt vid högre feekvenser, medan vid låga frekvenser påverkan är försumbar. Detta märks vid flygfall $M = 0.9$ där egenfrekvensen är ung 10 rad/s.

Instabiliteten ökar markant med ökat värde på βq vilket kan ses i nedanstående Rotorts-diagram med och utan servon.

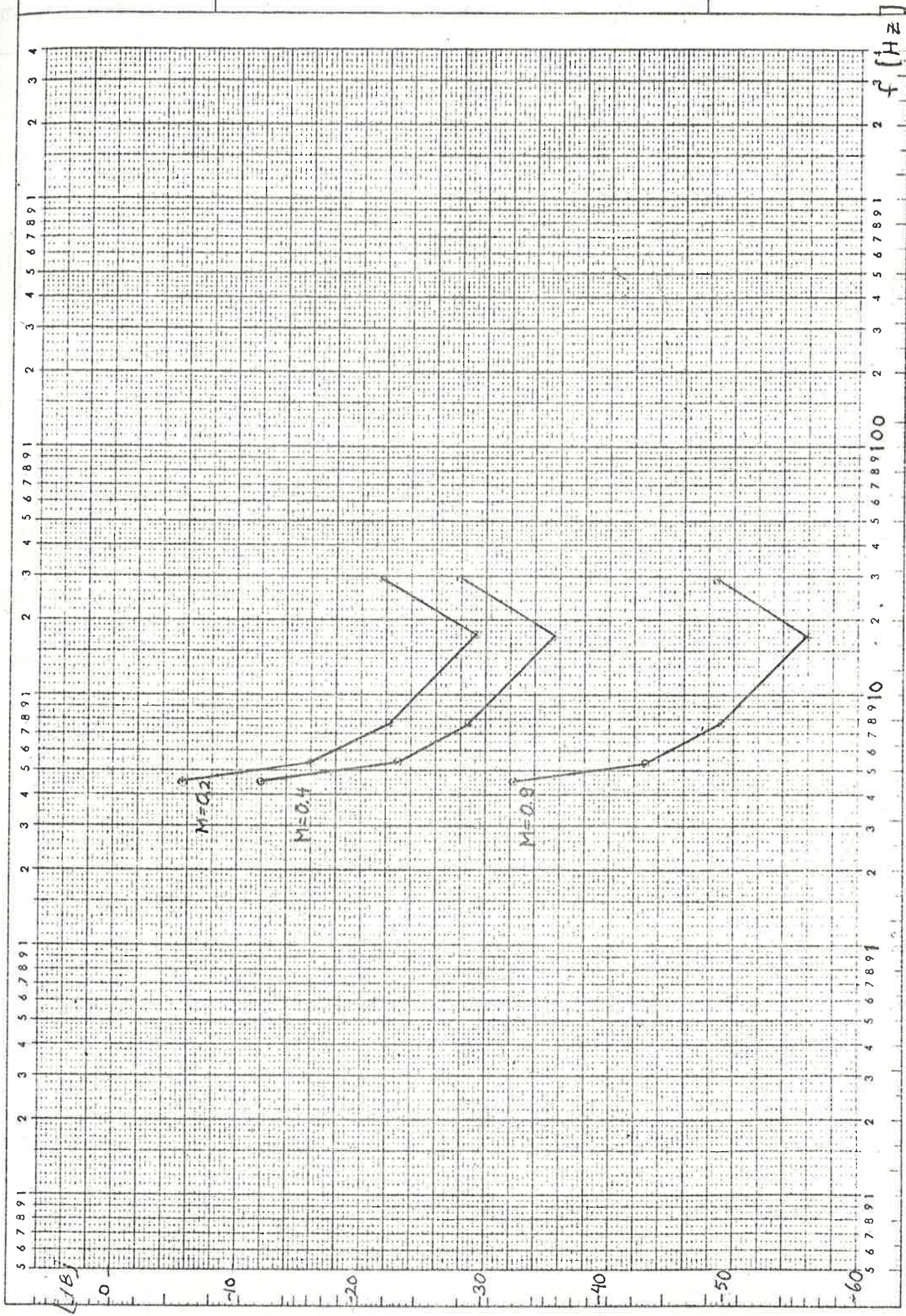
$M = 0.9$ Tp 1:

Bøygningkrav på
 q -återførings

Bodybendingkräv på
m₂-återföringen

Lin x Log - Modul / 50 mm

ESSELTE
4459 T

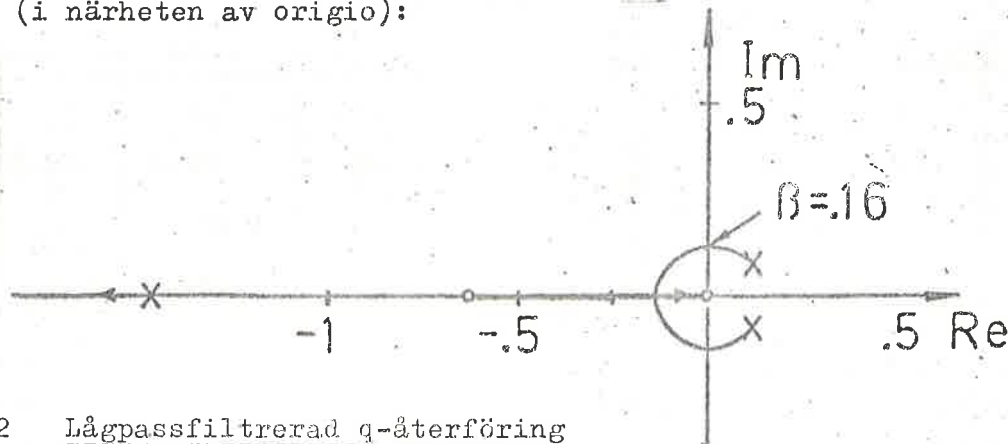
Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

Redan vid $\beta q = 0.2$ är dämpning så låg som 0.2. För att erhålla acceptabel dämpning vid $M = 0.9$ får βq inte överstiga 0.1. Detta värde är emellertid inte tillräckligt för att stabilisera systemet vid $M = 0.2$. $Tp2$ i rotort $M = 0.2$ (i närheten av origo):

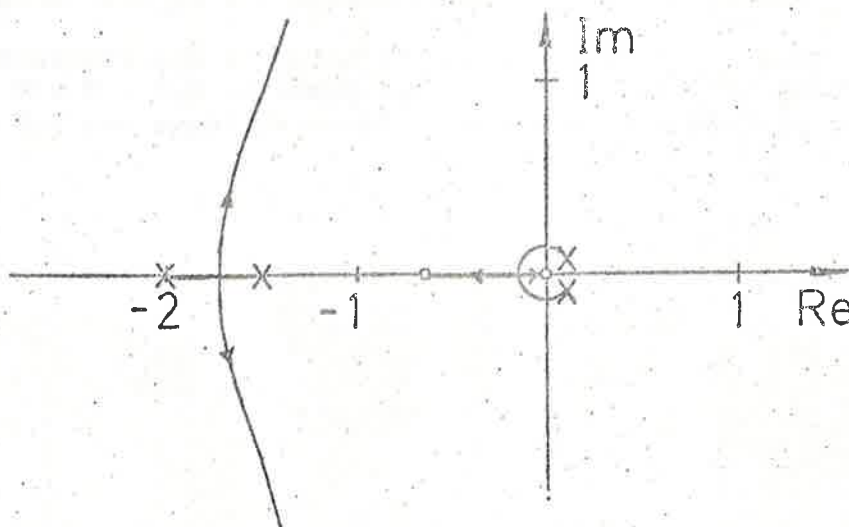

8.3.2 Lågpassfiltrerad q-återföring

Genom att införa ett lågpassfilter kommer förstärkningen vid högre frekvenser minskas vilket är önskvärt, men det sker emellertid även en fasretardering vilket försämrar stabiliteten. För att undersöka eventuella vinster med lågpassfiltrerat q har överföringsfunktionen beräknats med olika värden på tidskonstanten i filtret och för olika värden på krets förstärkningen.

Med filtret $\frac{1}{0.5s + 1}$ erhöles

1. Krets förstärkningen kunde inte nämnvärt höjas utan liksom tidigare sätter flygfallet $M = 0.9$ en övre gräns på $\beta q = 0.1$. Därför förekommer fortfarande den instabila moden vid $M = 0.2$ $Tp2$ ungefär oförändrad.
2. Egenfrekvens och dämpning vid $M = 0.2$ och $M = 0.4$ har nu förbättrats. Detta kan ses i rotorten för $M = 0.2$ $Tp2$.

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

För $\beta q = 0.9$ blir egenfrekvens och dämpning för tippsvängningen och instabila moden

	M = 0.2		M = 0.4		M = 0.9	
	I	II	I	II	I	II
ω_{nsp}	1.53	1.74	2.31	2.27	5.35	4.35
ξ_{nsp}	0.92	0.93	0.64	0.78	0.36	0.43
ω		0.132				
ξ		-0.30				

Om tidskonstanten ökas från 0.5 till 1 kan krets förstärkningen ökas till $\beta q = 0.2$. Detta är inte tillräckligt för att stabilisera den instabila moden vid $M = 0.2$. För detta krävs att βq överstiger 0.4. Dessutom minskas egenfrekvenserna vid samtliga flygfall och en ytterligare ökning av tidskonstanten skulle medföra att egenfrekvenserna ligger under de tillåtna gränserna.

8.3.3 PI-q-återföring

En kompensering av typ $\frac{S+a}{S+b}$ där $a > b$ orsakar inte så kraftig fasretardering vid högre frekvenser som med enbart $\frac{1}{S+b}$. Önskemålet att vid låga frekvenser ha större förstärkning och att vid höga frekvenser ha en måttlig fasretardering uppfylls av en PI-kompensering.

Som första ansats används kompenseringen $G_k = \frac{S+4}{S+1}$.

Denna har 4 ggr större förstärkning vid låga frekvenser. Detta gav:

1. Med lämplig krets förstärkning har den instabila moden vid $M = 0.2$ och $M = 0.4$ Tp 2 försvunnit och istället övergått till en bra dämpad långperiodig svängning.
2. Egenfrekvens och dämpning vid $M = 0.2$ och $M = 0.4$ är bra. Vid $M = 0.9$ är dämpningen väl över den övre gränsen $\xi_{nsp} = 0.3$ men egenfrekvensen är högre än önskvärt.

Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

För att minska egenfrekvensen vid $M = 0.9$ ökas den integrerande delen något. Detta medför också att fasretarderingen ökar och därmed försämrad dämpning.

Med kompenseringen $G_k = \frac{S + 8}{S + 1}$ och $\beta q = 0.05$ blir resultatet:

	M = 0.2		M = 0.4		M = 0.9	
	Tp 1	Tp 2	Tp 1	Tp 2	Tp 1	Tp 2
ω_{nsp}	1.42	1.30	2.72	2.30	7.78	6.67
ζ_{nsp}	0.624	0.761	0.468	0.543	0.429	0.483

Jämfört med föregående kompensering är egenfrekvensen vid $M = 0.9$ betydligt bättre. Dämpningen är något lägre men fortfarande bra. I diagram 14 är egenfrekvens och dämpning som funktion av βq utritad. Diagram 15 visar rotorten för Tp 2 vid $M = 0.2$, $M = 0.4$ och $M = 0.9$.

En ytterligare ökning av den integrerande delen medför att dämpningen vid $M = 0.9$ minskar ytterligare.

För att även undersöka fallet då b varierar används kompenseringen

$$G_k = \frac{S + 8}{S + 0.5} \text{ varvid följande erhöles}$$

1. Dämpningen är fortfarande bra vid alla flygfall.
2. Egenfrekvenserna vid framför allt $M = 0.2$ och $M = 0.4$ har minskat betydligt.

Om istället b ökas och kompensering

$$G_k = \frac{S + 8}{S + 2} \text{ användes erhöles:}$$

1. Den långsamma moden vid $M = 0.2$ Tp 2 blir mindre dämpad.
2. Dämpningen ökar något för samtliga flygfall.
3. Egenfrekvenserna ökar något.

En lämplig PI-kompensering är $G_k(S) = \frac{S + 8}{S + 1}$ och med $\beta q = 0.05$.

Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

Inverkan av ett Bodybendingfilter

Den bästa återkopplingen med en givare och konstant förstärkning borde vara $0.05 \cdot \frac{s+8}{s+1}$. Denna uppfyller emellertid inte bodybendingkraven (se diagram 16). Förstärkningen vid 40 rad/s måste sänkas ungefär 12 dB för att kravet skall vara uppfyllt. Detta kan inte göras med ett linjärt filter då detta skulle tillfoga alltför stor fasretardering och därmed försämra stabiliteten. Med ett olinjärt filter med en amplitud och fas-kurva enligt diagram 17 uppfylls bodybendingkraven. Fasretarderingen vid frekvenser under 10 rad/s är obetydlig.

För att undersöka inverkan med ett sådant olinjärt filter har en lineariserad modell använts. Denna finns framtagna och överensstämmer bra vid frekvenser under 30 rad/s. Amplitud och faskurvorna finns inritade i diagram 17.

Vid körning med egenvärdesprogrammet blev resultatet:

Lineariserad modell:

$$1.18 \cdot \frac{s^2 + 2 \cdot 0.05 \cdot 36.4s + 1328}{s^2 + 2 \cdot 0.3 \cdot 39.6s + 1567}$$

$$G_k = \frac{s+8}{s+1} \quad \beta_2 = 0.05$$

	M = 0.2		M = 0.4		M = 0.9	
	Tp 1	Tp 2	Tp 1	Tp 2	Tp 1	Tp 2
ω_{nsp}	1.41	1.28	2.72	2.29	7.75	6.68
ξ_{nsp}	0.621	0.768	0.454	0.526	0.377	0.428

Jämfört med tidigare värden är egenfrekvenserna oförändrade. Dämpningen vid M = 0.2 och M = 0.4 ungefär desamma medan det vid M = 0.9 sjönk en aning med ungefär 0.05.

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

8.3.4 Lågpassfiltrerad α -återföring

I den förenklade modellen utan hänsyn till servon och givaredynamik framkom i jämförelse mellan olika givare att vid konstant återkoppling α -återkoppling var det bästa alternativet som till och med uppfyllde nivå 1 med $\beta_{\alpha} = 0.4$. Med servon kommer liksom i föregående fall stabiliteten försämrans vid högre frekvenser. Vid flygfall $M = 0.9$ Tp 1 är dämpningen nu endast 0.25. Jämfört med den förenklade modellen är egenfrekvenserna ungefär oförändrade medan dämpningarna sjunkit. Systemet uppfyller nu endast nivå 2.

Eftersom ren α -återföring inte är praktiskt möjlig ur brus-synpunkt måste α -signalen filtreras. Tidskonstanten för lågpassfiltret har föreslagits vara 0.2 sek. Jämfört med ren α blev resultatet:

1. Stabiliteten försämrades markant vid $M = 0.4$ och $M = 0.9$. Vid $M = 0.4$ Tp 1 sjönk dämpningen från 0.36 till 0.16 och vid $M = 0.9$ Tp 1 från 0.25 till 0.07.
2. Egenfrekvens minskade vid $M = 0.9$ och ungefär oförändrad vid $M = 0.2$ och $M = 0.4$.

Detta system uppfyller inte ens nivå 3 varför konstant α -återkoppling inte är möjlig.

8.3.5 Lågpassfiltrerad n_2 -återföring

En konstant n_2 -återföring uppfyllde i den förenklade modellen nivå 2 med $\beta_{n_2} = 0.07$. Med hänsyn till servona kommer systemet nu knappast att uppfylla ens nivå 3. Liksom med α -givare har fallet undersökts då n_2 -signalen filtreras genom lågpassfilter med tidskonstanten 0.2 sek. Detta gav:

1. Stabiliteten försämrades markant
2. Dämpningskoefficienterna antog negativa värden för $M = 0.4$ och $M = 0.9$.

Denna typ av återföring är således helt omöjlig.

8.4 Två givare och konstant förstärkning

Med den förenklade modellen framkom det att med två givare och konstant förstärkning att q- och α -givare var det bästa alternativet. Som utgångspunkt har en PI-kompenserad q-återföring använts och fallet med ett tillägg av α -återföring har undersökts.

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

Med kompenseringen $G_k = \frac{S+4}{S+1}$ och med βq konstant och $\beta\alpha$ varierande gav:

1. Den instabila moden vid $M = 0.2$ Tp 2. Stabiliseras snabbt då $\beta\alpha$ ökar.
2. Egenfrekvens påverkas inte nämnvärt av $\beta\alpha$.
3. Dämpningen minskar en aning med ökat $\beta\alpha$.

Liksom i fallet med enbart PI-kompenserad q är egenfrekvensen för hög vid $M = 0.9$ och eftersom dämpningen inte minskar så kraftigt då $\beta\alpha = 0.1$ kan kompenseringen $G_k(S) = \frac{S+8}{S+1}$ användas.

Detta gav liksom ovan att egenfrekvens och dämpning inte påverkas så kraftigt av α -återföringen. I diagram 18 är tippsvängningens egenfrekvens och dämpning inritad som funktion av $\beta\alpha$ med βq konstant lika med 0.05. En lämplig kombination av q och α borde vara $\beta q = 0.05$ och $\beta\alpha = 0.1$. Med dessa värden har dämpningen minskat en aning men det har skett en ytterligare stabilisering av den instabila moden vid $M = 0.2$ Tp 2.

8.5 En givare och variabel förstärkning

A. Variabel q -återföring

Med konstant återkoppling var en PI-kompenserad q -återföring med kompenseringsnätet $G_k(S) = \frac{S+8}{S+1}$ och med $\beta q = 0.05$ lämplig.

Med denna som utgångspunkt kan man genom variabel återkoppling förbättra systemet på en del punkter. En ökning av βq vid $M = 0.2$ medför att den instabila moden vid tyngdpunkt 2 stabiliseras ytterligare. En minskning av βq vid $M = 0.9$ förbättrar dämpningen.

Ur diagram kan lämpliga förstärkningar för de olika Mach-talen utläsas.

Med $\beta q = 0.1$ vid $M = 0.2$
 $\beta q = 0.05$ vid $M = 0.4$
 $\beta q = 0.040$ vid $M = 0.9$

blir egenfrekvens och dämpning för tippsvängningen:

	M = 0.2		M = 0.4		M = 0.9	
	Tp 1	Tp 2	Tp 1	Tp 2	Tp 1	Tp 2
ω_{nsp}	1.86	1.69	2.72	2.30	7.0	5.8
ζ_{nsp}	0.49	0.55	0.47	0.54	0.47	0.54

Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

Dämpningen vid $M = 0.9$ har nu förbättrats en aning. Ytterligare ökning av dämpningen är möjlig men då minskar även egenfrekvensen. Den instabila moden vid $M = 0.2$ Tp 2 har nu stabiliserats ytterligare.

B. Variabel α -återföring

Lågpasfilteret med tidskonstanten 0.2 sek gjorde vid konstant förstärkning att systemet inte ens uppfyllde nivå 3. Med variabel förstärkning kan denna nivå uppnås.

Med $\beta_\alpha = 0.4$ $M = 0.2$

$\beta_\alpha = 0.3$ $M = 0.4$

$\beta_\alpha = 0.2$ $M = 0.9$

kommer $\frac{\omega_{msp}}{m/\alpha}$ att variera mellan 0.17 - 0.36 och dämpningen 0.27 - 0.45 för de olika flygfallen. Här blir således både egenfrekvens och dämpning väldigt liten. Jämfört med PI-kompenserat q med konstant förstärkning är alltså variabel α -återföring inte någon fördel.

Sammanfattning

En givare:

Med enbart α - eller n_z -återkoppling uppfylls ej specifikationerna för z tippsvängningen. Med den förenklade modellen uppfylldes nivå I med konstant α -föring men servon och framförallt den nödvändiga lågpasfiltreringen av α -signalen försämrar systemet markant.

Med en konstant q-återkoppling med fasretarderande kompensering $G_k(s) = \frac{s+a}{s+b}$

kan kraven på tippsvängningens egenfrekvens och dämpning uppfyllas. Lämplig kompensering är med $a=8$ och $b=1$ och värdet på återkopplingen $B=0.05$. Med dessa värden uppnås kravet på nivå I för tippsvängningen vid de olika flygfallen.

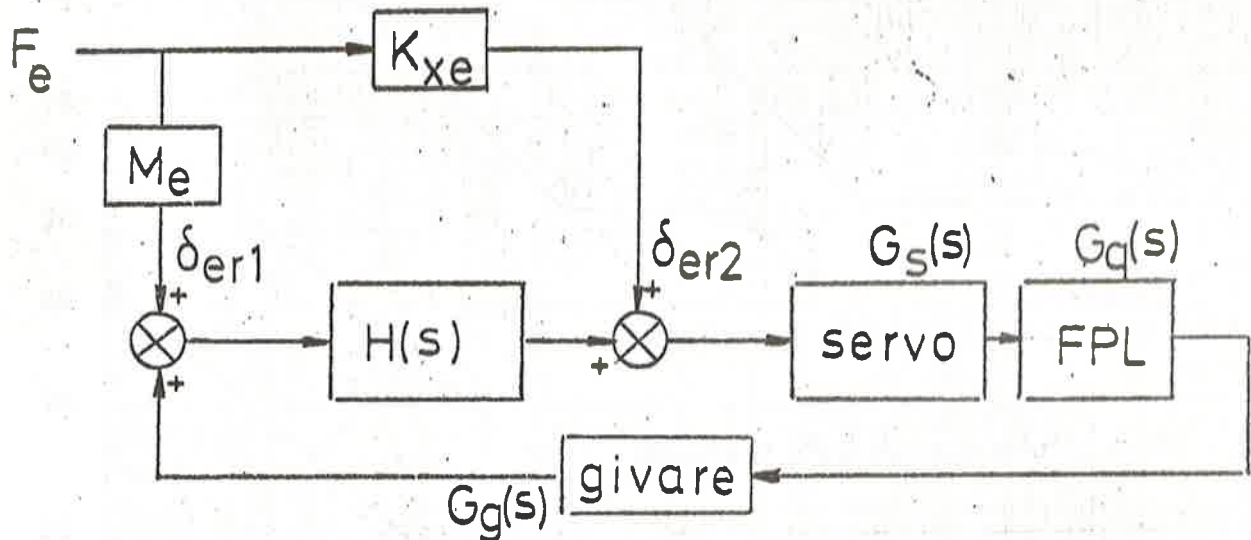
Genom att variera återkopplingen kan systemet förbättras något. Ökning av B vid $M=0.2$ stabiliserar den instabila moden ytterligare vid Tp 2. Minskning av B_q vid $M=0.9$ förbättrar dämpningen.

Två givare;

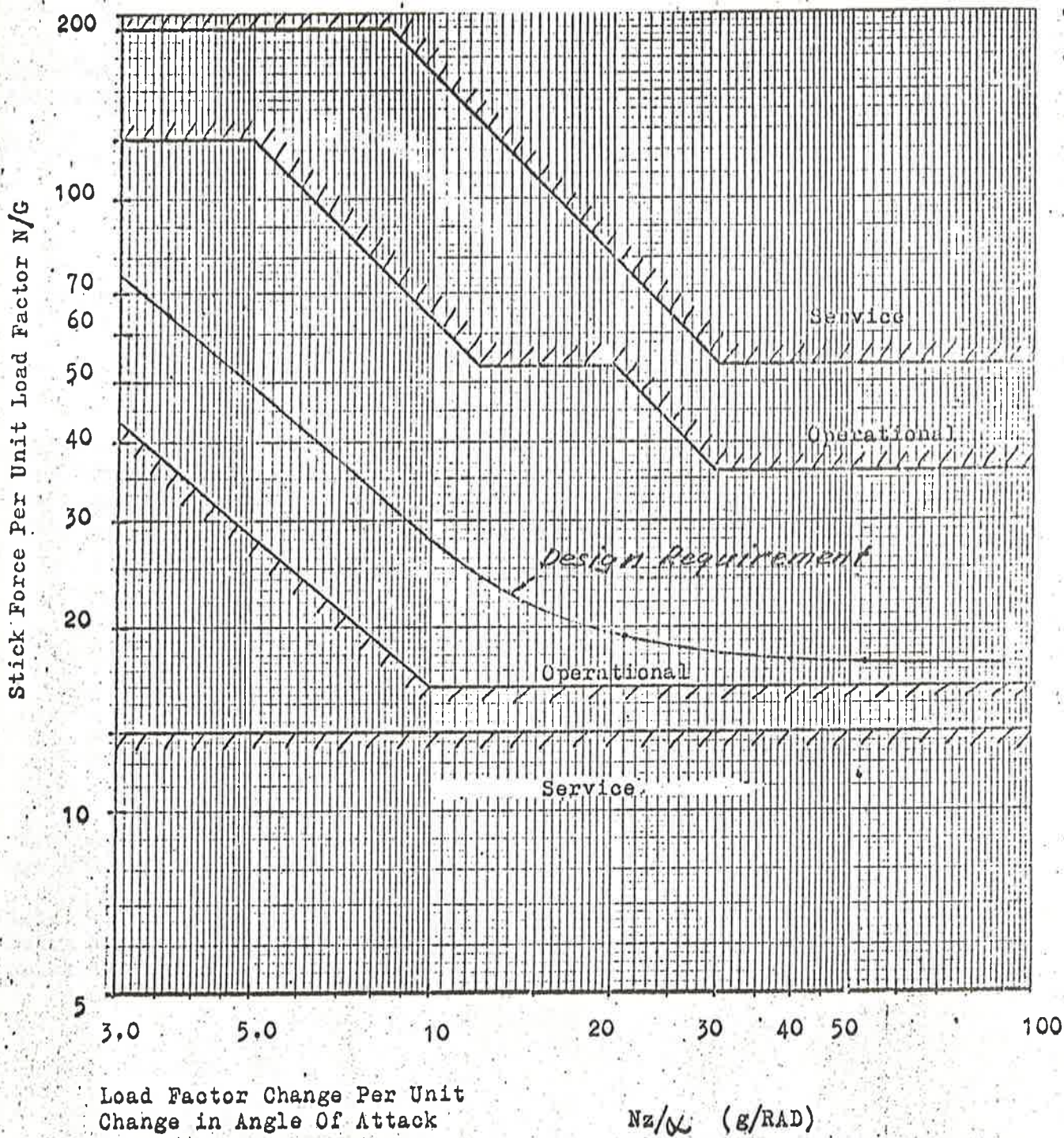
En ytterligare stabilisering av den instabila moden vid $M=0.2$ Tp 2 kan också ske genom att till den ovan PI-q-återkopplingen dessutom tillfoga α -återkoppling. Lämpliga värden på förstärkningarna är $B=0.05$ och $B_\alpha=0.1$. Nackdelen med detta är att dämpningen vid $M=0.9$ minskar en aning men kravet på nivå I är fortfarande uppfyllt.

9 BESTÄMNING AV FÖRSTÄRKNINGEN I FRAMGRENNEN MED KONSTANT PI-Q-ÅTERKOPPLING

Schematiskt kan systemet beskrivas med följande figur:

där F_E är spakkraft . Specifikation på spakraften finns angivna i form av storheten spakkraft per lastfaktorenhet och finns i diagrammet nedan.

Load Factor Change Per Unit
Change in Angle Of Attack

N_z/α (g/RAD)

Figure 4.6 Pitch CAS Mode Stick Force Gradient Requirement

Utfördad

Datum

Utgåva

Sida

Den slutna överföringsfunktionen för lastfaktorn blir för de olika grenarna:

$$1. \quad K_{xe} = 0$$

$$\frac{n_z}{\delta_{er1}} = \frac{H(S) G_s(S) G_{nz}(S)}{1 + H(S) G_g(S) G_s(S) G_q(S)}$$

$$2. \quad M_e = 0$$

$$\frac{n_z}{\delta_{er2}} = \frac{G_s(S) G_{nz}(S)}{1 + H(S) G_g(S) G_s(S) G_q(S)}$$

För att bestämma statiska förstärkningen K'_{nz2} ur den slutna överföringsfunktionen förkortas poler mot nolltällden bort som ligger i närheten av origo och därefter sätts $S = 0$. Detta ger med $\beta q = 0.05$

M = 0.2	Tp 1	13.2	
	Tp 2	36.8	
M = 0.4	Tp 1	26.8	
	Tp 2	39.7	
M = 0.9	Tp 1	63.0	
	Tp 2	72.3	g/rad

K'_{nz1} erhålls med hjälp av sambandet $K'_{nz1} = H(0) K'_{nz2}$ där $H(0) = 0.05 \cdot 8 = 0.4$.

Med $K_{xe} = 0$ är $M_e = 0.12$ %/N ett lämpligt värde. Detta ger vid de olika flygfallen följande värden på spakraft per lastfaktorenhet.

M = 0.2	Tp 1	90	
	Tp 2	32	
M = 0.4	Tp 1	45	
	Tp 2	30	
M = 0.9	Tp 1	18.9	
	Tp 2	16.5	N/g

Dessa värden ligger inom operational-gränserna.

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

Känslighet vid överljudsfart

Vid överljudsfart minskar K_{nz} och det krävs betydligt större roderutslag för att erhålla en viss lastfaktor. Kravet är att kunna erhålla minst lastfaktorn 8 g vid spakkraften 150 N. K_{nz} vid $M = 1.1$ och vid höjden 3 km har räknats fram med hjälp av diagram 18-19, som visar trimvinkel för rodret som funktion av Machtal och lastfaktor.

$$K_{nz}' = 50.8 \text{ g/rad} \quad \text{Tp 1}$$

$$70.4 \text{ "} \quad \text{Tp 2}$$

Återkopplat blir

$$K_{nz}' = \frac{K_{nz}}{1 + \beta q G_k(\theta) Kq} = \frac{K_{nz}}{1 + \beta q 8 Kq}$$

För Kq och K_{nz} gäller approximativt $K_{nz} = \frac{1}{g} V_o \cos \theta_o Kq$

$$K_{nz}' = \frac{K_{nz}}{1 + \frac{\beta q 8g}{V_o \cos \theta_o K_{nz}}}$$

Insatta värden ger

$$K_{nz}' = 32.7 \text{ g/rad} \quad \text{Tp 1}$$

$$K_{nz}' = 39.9 \text{ "} \quad \text{Tp 2}$$

Med $M_e = 0.12$ och $F_e = 150 \text{ N}$ erhålls en lastfaktorändring.

$$\Delta n_z = 4.1 \text{ g} \quad \text{Tp 1}$$

$$\Delta n_z = 5.0 \text{ g} \quad \text{Tp 2}$$

Dessa värden uppfyller inte kravet $\Delta n_z = 7 \text{ g}$, varför förstärkningen måste höjas från 0.12 till 0.21. Med detta värde $M_e = 0.21$ erhålls.

		$F_e/n_z \text{ (N/g)}$	$\Delta n_z \text{ (N)}, F_e = 150 \text{ N}$
M = 0.2	Tp 1	51.7	2.9
	Tp 2	18.5	8.1
M = 0.4	Tp 1	25.5	5.9
	Tp 2	17.2	8.7
M = 0.9	Tp 1	10.8	13.9
	Tp 2	9.4	16.0
M = 1.1	Tp 2	20.8	7.2
	Tp 1	17.1	8.8

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

Vid underljuds fart har nu systemet blivit väldigt känsligt och uppfyller inte servicekravet på högsta känslighet 13.5 N/g. Emellertid har det ansetts möjligt vid ett nödsystem att sänka gränsen till ungefär 10 N/g varför $M_e = 0.21$ är ett möjligt värde på förstärkningen.

10 SIMULERINGSRESULTAT FRÅN FOSIM, KTH

Vid FOSIM finns möjlighet att simulera flygplan med reducerad statisk stabilitet. Förarkabinen är uppbyggd på en plattform som är rörlig i tipp-, roll- och höjdlid. Underlaget för modellen är i stort samma som för JA37 med den ändringen att momentkurvan har ökat med ett tilläggsmoment och därmed reducerat stabiliteten.

Styrautomaten i tippled är uppbyggd enligt fig 1. Här finns möjlighet att enkelt ändra styrlagen och använda olika givaretyper genom att från en panel trycka in olika switchar.

10.1 Stegsvar vid vindbystörning

Möjlighet finns också att erhålla stegsvar på en skrivare vid olika typer av störningar. Vid vindbystörning har en störning av 5 m/s använts. Detta innebär en ändring i anfallsvinkeln enligt formeln

$$\Delta \alpha = \frac{\Delta W}{V_0 \cos \theta_0}$$

Detta ger för de olika flygfallen

$$M = 0.2 \quad \Delta \alpha = 4.4^\circ$$

$$M = 0.4 \quad \Delta \alpha = 2.1^\circ$$

$$M = 0.9 \quad \Delta \alpha = 0.94^\circ$$

Stegsvar har tagits vid olika flygfall med PI-q-återföringen

$$\beta q \cdot \frac{s+8}{s+1}$$

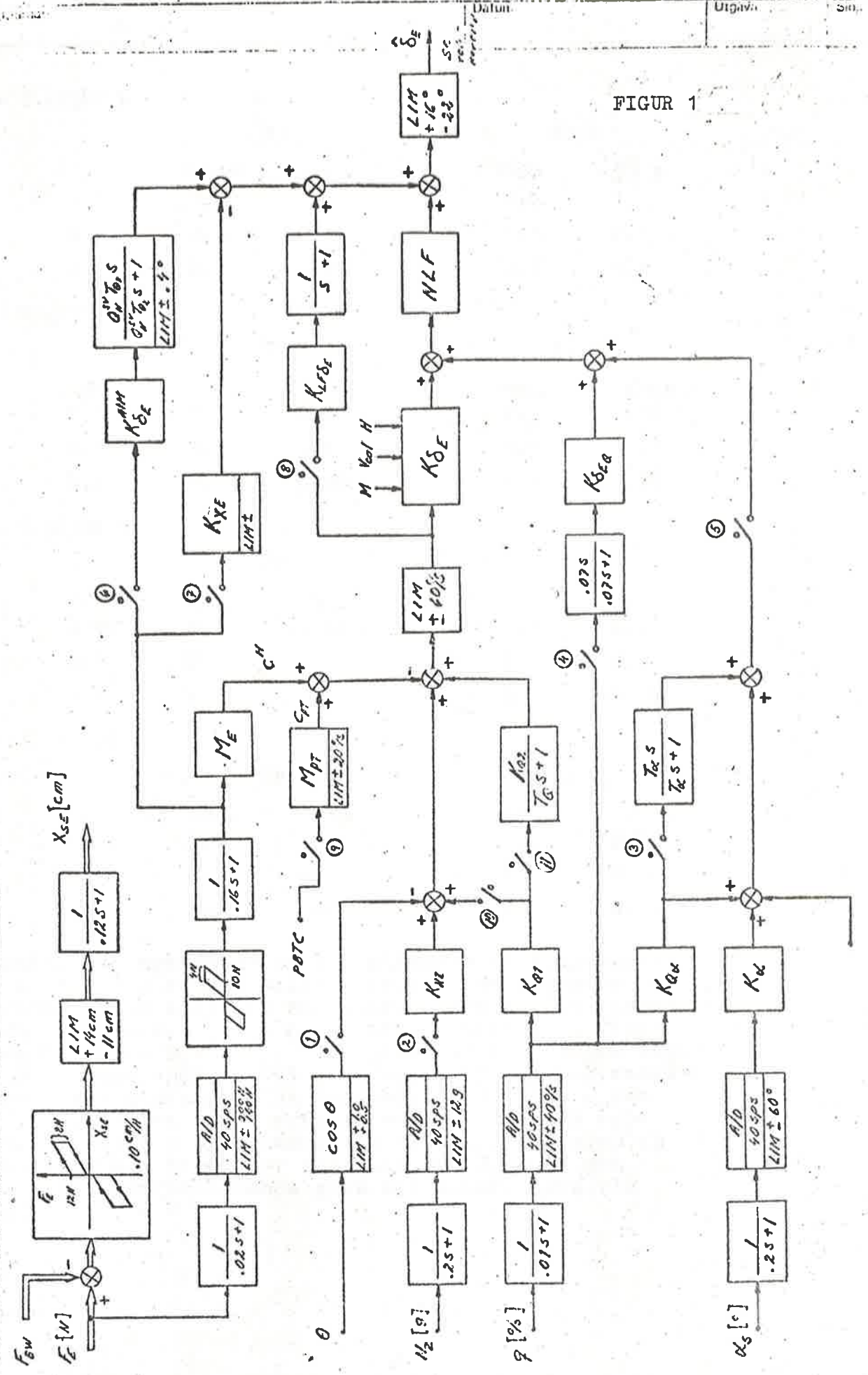
Denna styrlag erhålls med switcharna 10 och 8 intryckta och med följande värden på konstanterna

$$K_{Q1} = 1$$

$$K_{\mathcal{G}e} = \beta q$$

$$K_{LF} = 7 \cdot \beta q$$

Ur stegsvaren (se appendix) har för olika värden på återkopplingen egenfrekvens och dämpning approximativt beräknats.

FIGUR 1

Utfärdad

Datum

Utgåva

Sida

M = 0.2/500 m

β	Tp 1		Tp 2	
	ω_{nsp}	ζ_{nsp}	ω_{nsp}	ζ_{nsp}
0.05	1.4	0.41	1.0	1
0.1	2.0	0.32	1.7	0.7
0.2	2.7	0.29	2.3	0.5

M = 0.4/500 m

β	Tp 1		Tp 2	
	ω_{nsp}	ζ_{nsp}	ω_{nsp}	ζ_{nsp}
0.05	2.3	0.50	2.5	0.76
0.1	3.5	0.43	3.6	0.57
0.2	5.2	0.30	5.3	0.33

M = 0.9/500 m

β	Tp 1		Tp 2	
	ω_{nsp}	ζ_{nsp}	ω_{nsp}	ζ_{nsp}
0.05	7.1	0.38	6.3	0.56
0.1	10	0.18	8.9	0.27
0.2	12	-	13	-0.05

M = 1.1/6 km

β	Tp 1		Tp 2	
	ω_{nsp}	ζ_{nsp}	ω_{nsp}	ζ_{nsp}
0.05	5.8	0.13	5.7	0.18
0.1	6.7	0.11	6.4	0.16
0.2	9.0	0.05	8.8	0.08

Dämpning och egenfrekvens är beräknade ur stegsvaret för q . Värdena från simuleringarna stämmer ganska bra överens med de tidigare beräknade värdena. Vid underljudsfart $M=0.2, 0.4$ och 0.9 uppfylls nivå I på tippsvängningen då $B_q=0.05$. Vid $B_q=0.1$ är dämpningen låg vid $M=0.9$ och endast nivå 3 är uppfyllt. $B_q=0.2$ resulterar i att systemet blir instabilt vid $M=0.9$. För $M=1.1$ gäller att dämpningen är väldigt låg och uppfyller ej nivå 3 där gränsen på dämpningen $\zeta_{nsp}=0.15$. Simulering med pilot gav dock att med $B_q=0.05$ och $B_q=0.1$ planet fortfarande gick att kontrollera vid $M=1.1$.

Utlärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

10.2 Stegsvar vid spakkommandon

Vid simulering med pilot erhöles att en del av spakkommandot borde gå igenom den direkta grenen med switchen 7 intryckt och $K_{xe} = 0$. Detta ger en snabbare respons på spakkommandot.

Stegsvar har tagits med PI-q-återföringen $\beta q \frac{s+8}{s+1}$ med $\beta q = 0.1$. Storleken på spakskraft $F_e = 32 \text{ N}$ vilket innebär ett spakkommando på 22 N eftersom det är en dödzon på 10 N. Förstärkningen i framgrenen är vald till $M_e = 0.12$ och $K_{xe} = 0.02$.

Ur stegsvaren är storheten spakkraft per lastfaktorenhet F_e/n_z beräknat för de olika flygfallen. Dessutom har med hjälp av egenvärdeskörning K_{nz} framtagits och därur beräknats.

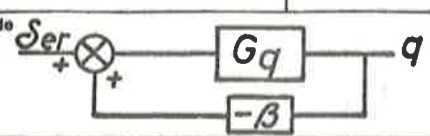
		F_e/n_z , FOSIM	F_e/n_z , beräknade	
M = 0.2	Tp 1	92	69	
H = 0.5 km	Tp 2	61	43	
M = 0.4	Tp 1	42	33	
H = 0.5 km	Tp 2	26	27	
M = 0.9	Tp 1	15	14	
H = 0.5 km	Tp 2	14	13	
M = 1.1	Tp 1	22	22	
H = 3 km	Tp 2	19	19	N/g

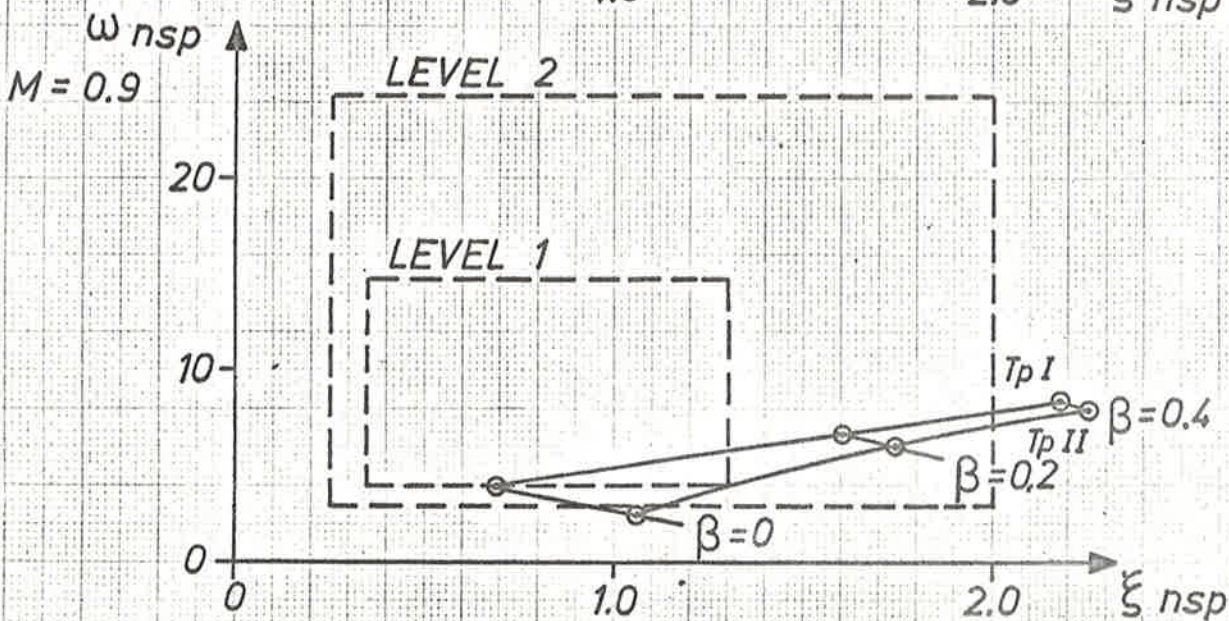
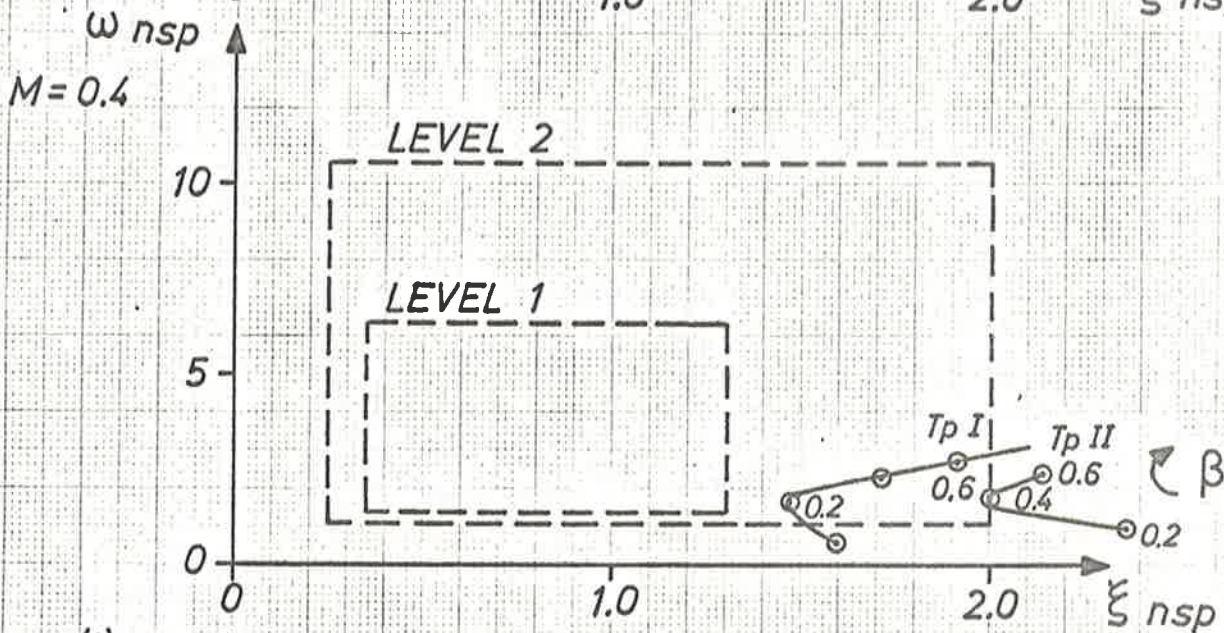
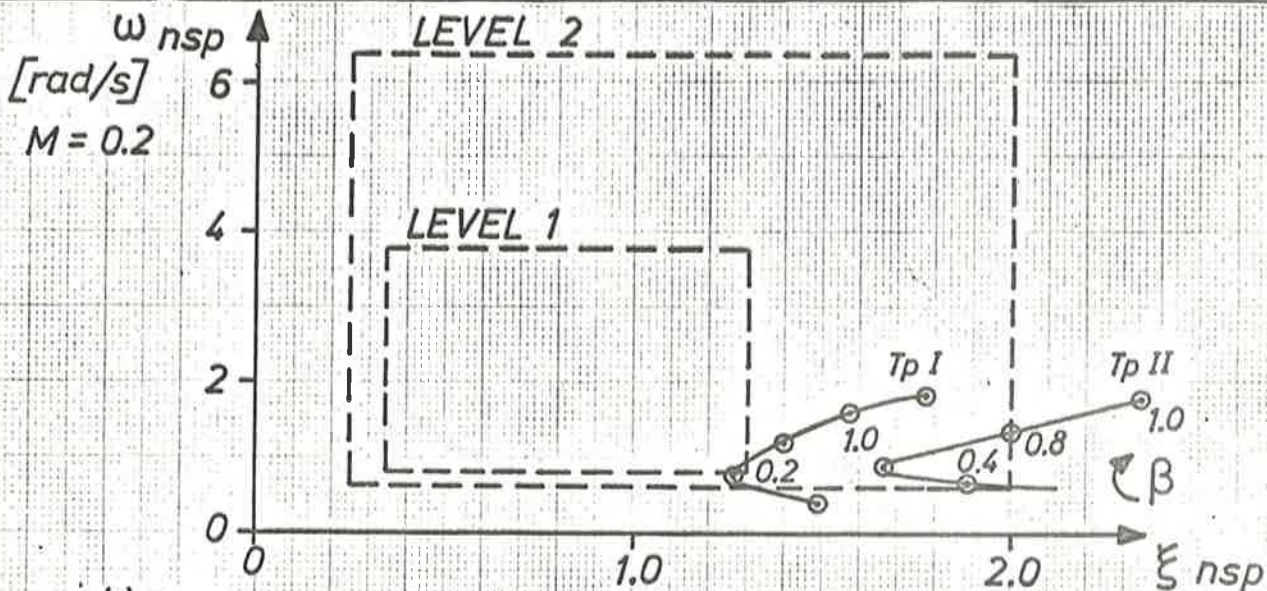
Dessa värden uppfyller servicekraven på spakkraft per lastfaktorenhet. Med spakraften 150 N blir lastfaktorn vid

$$M = 1.1 \text{ Tp 1} \quad \Delta n_z = 150/22 = 6.8 \text{ g}$$

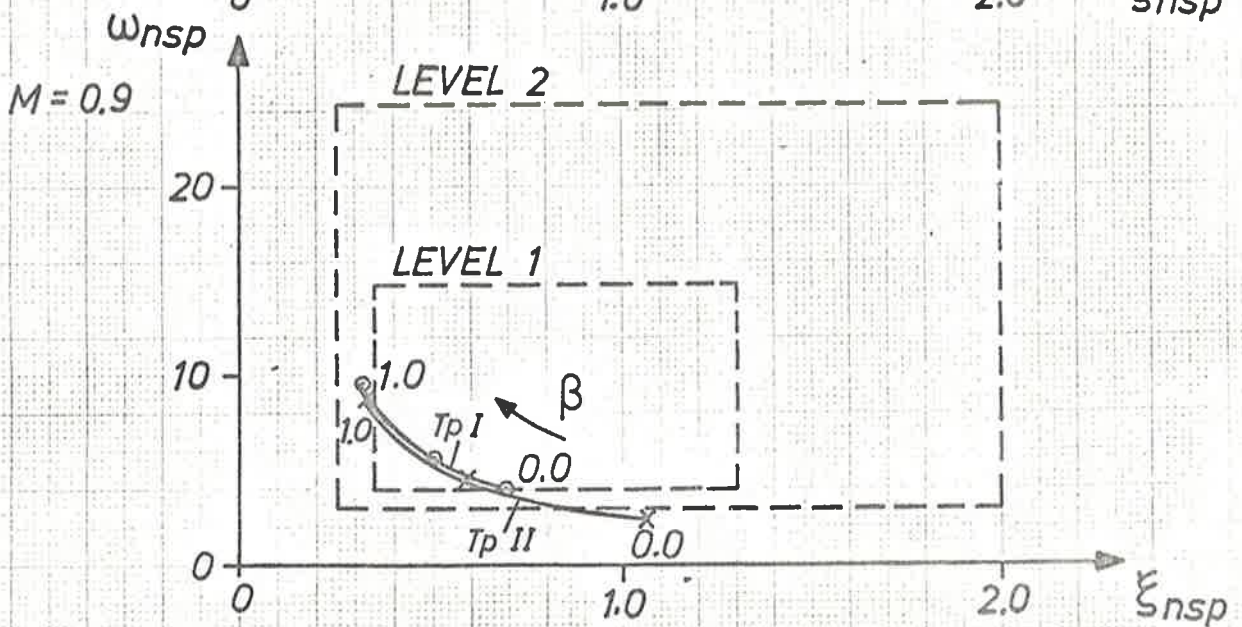
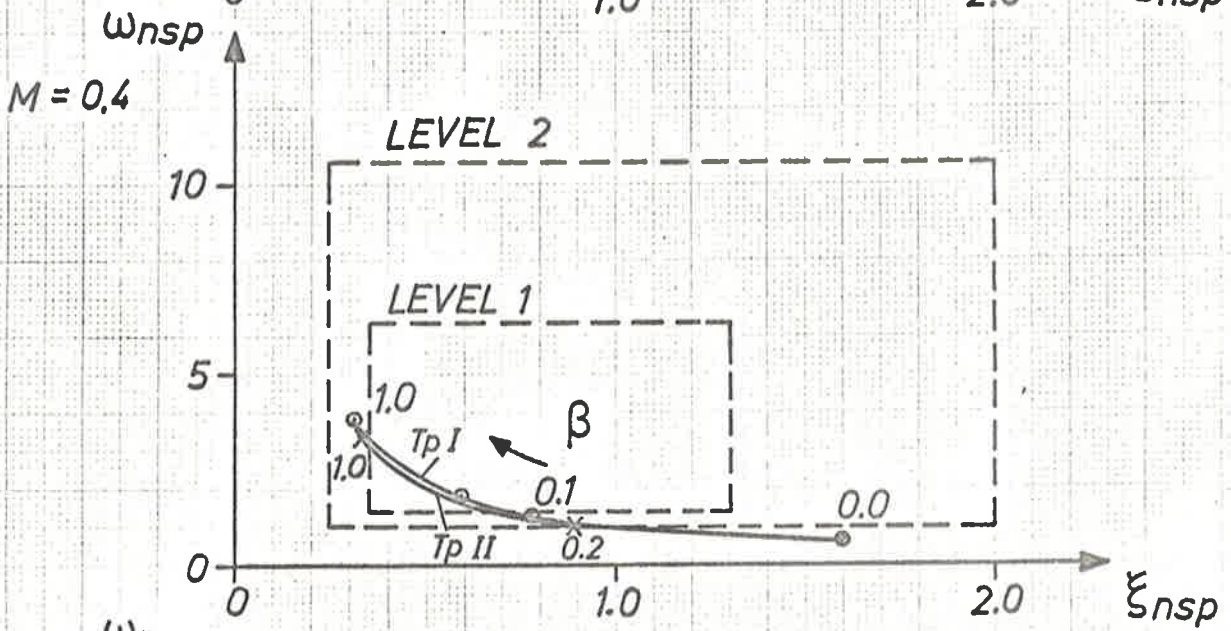
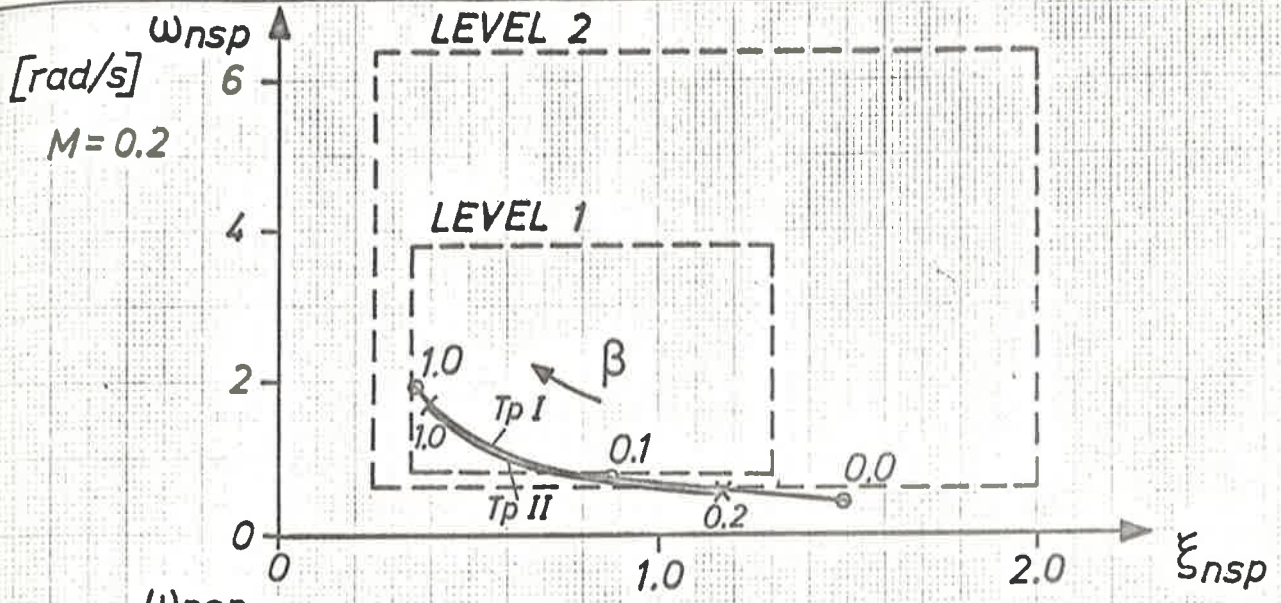
$$M = 1.1 \text{ Tp 2} \quad \Delta n_z = 150/19 = 7.9 \text{ g}$$

Kravet på 7 g uppfylls nästan. En ökning är möjlig om K_{xe} och M_e ökas och känsligheten vid $M = 0.9$ kan sänkas till 10 N/g.

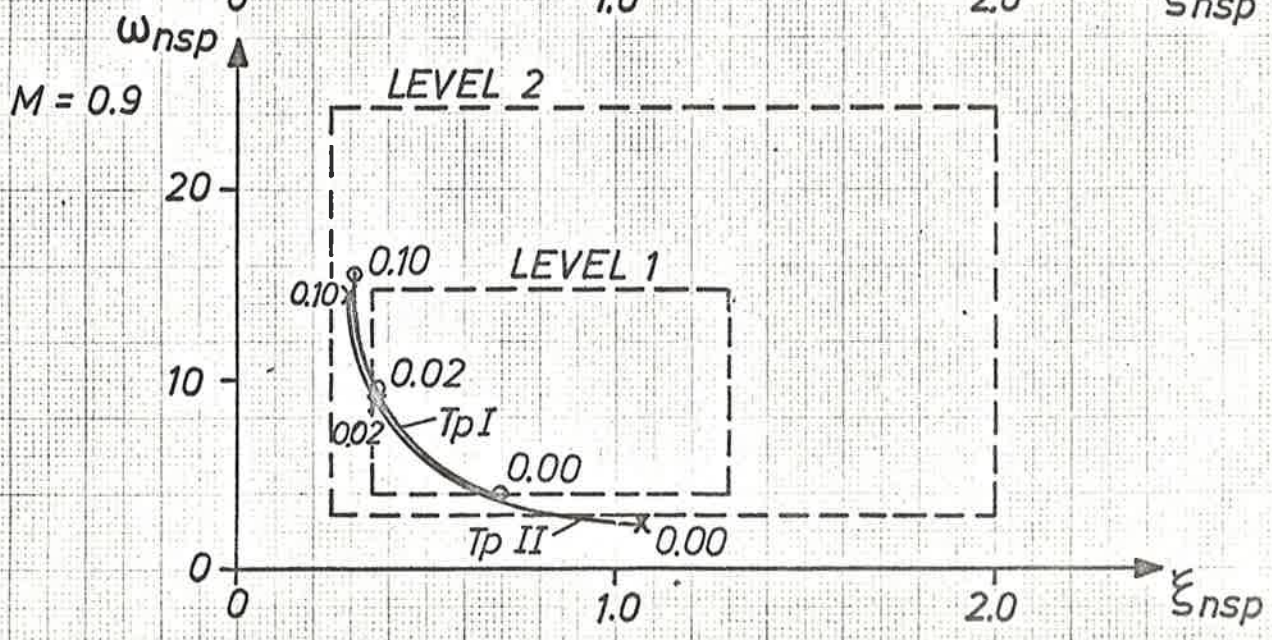
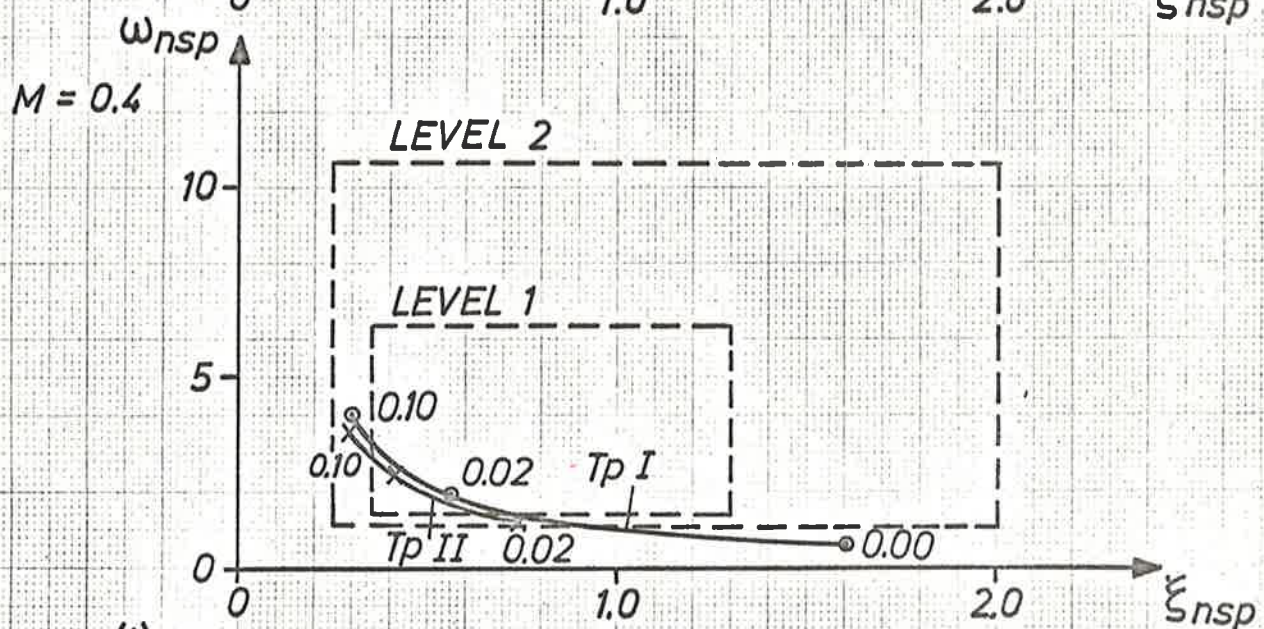
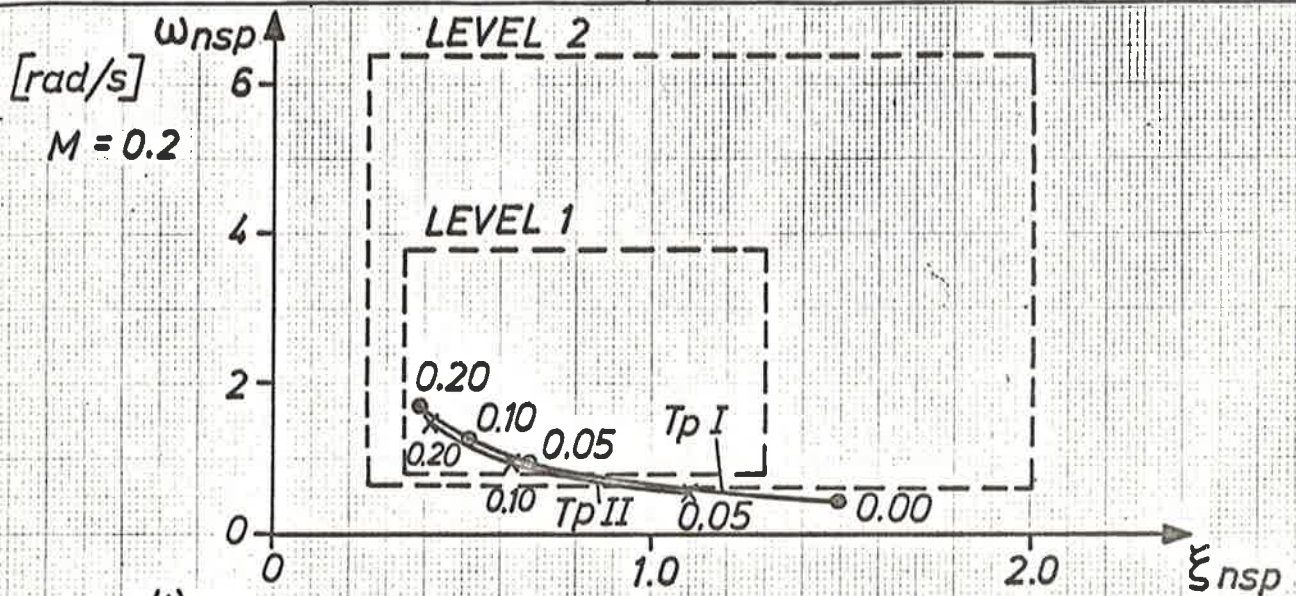
Utfärdad	Godkänd	Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum
Fördelning	Ärende 		

Utfördad	Godkänd	Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum
Fördelning	Ärende δ_{er} \otimes $+$ $+$ $G\alpha$ α $-\beta$		

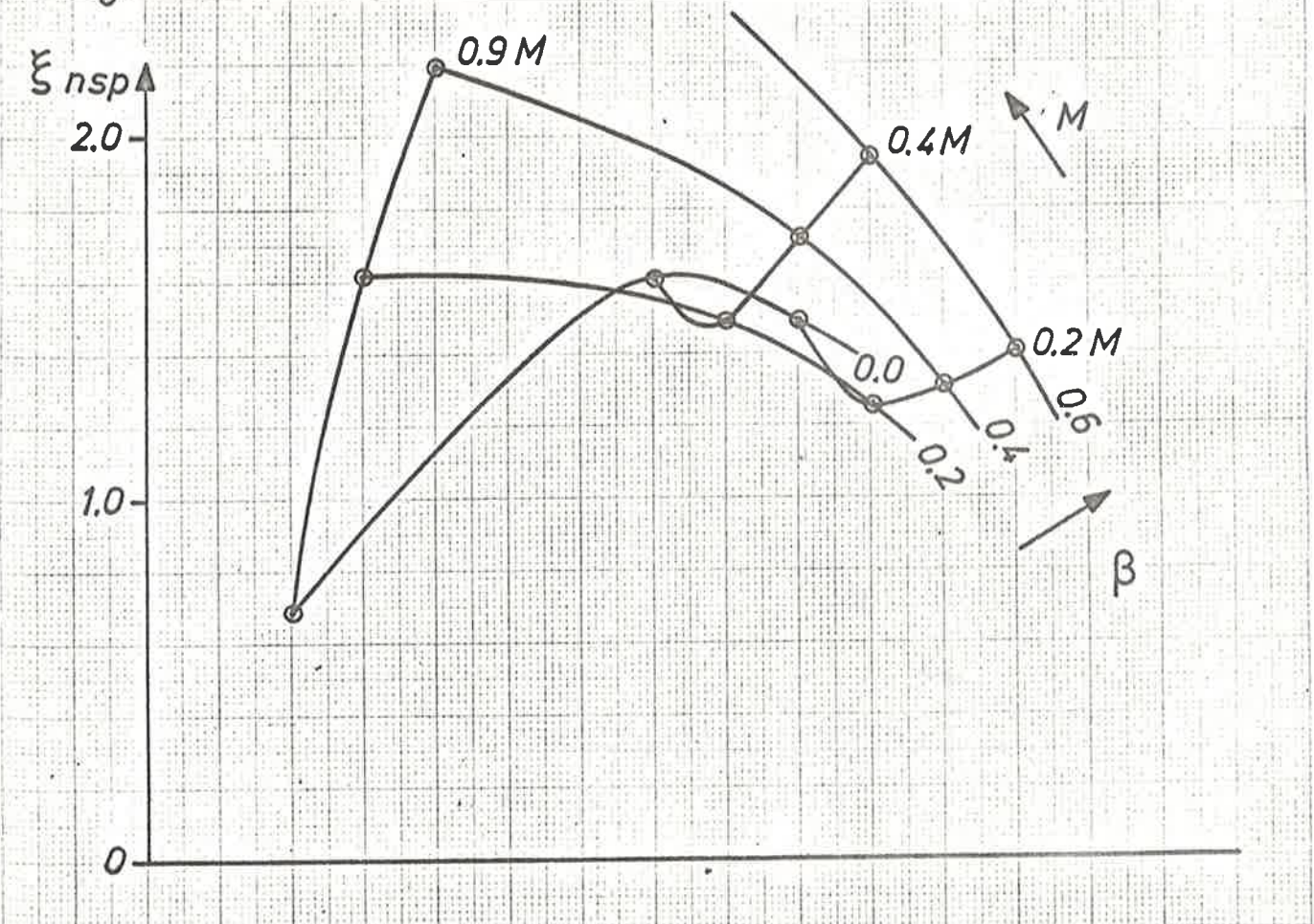
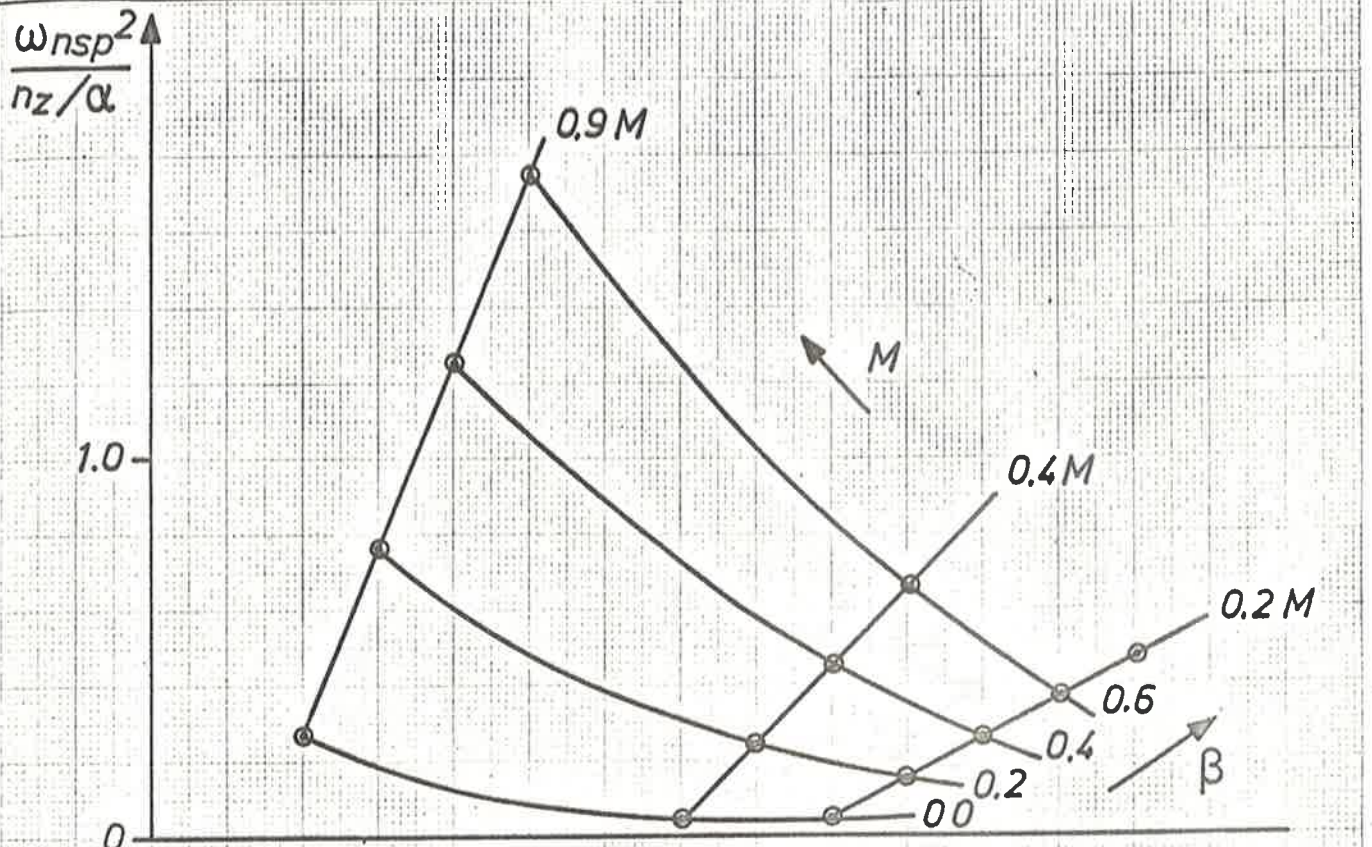

Utfärdad		Godkänd		Datum		Reg. nr/Objekt	
Bearbetad		Kontrollerad		Ärende			
sign/datum		sign/datum		Ser		nz	
Fördelning							

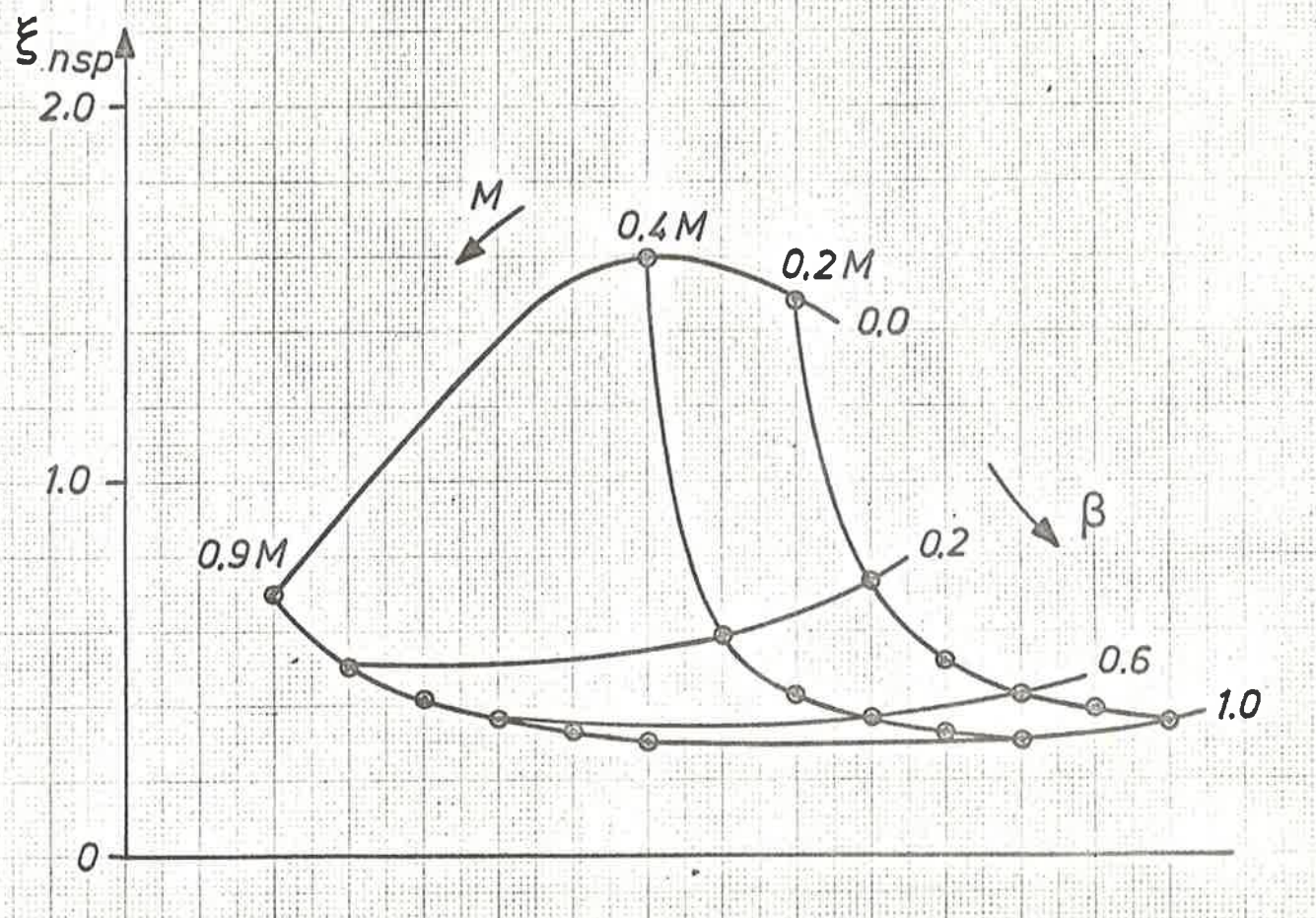
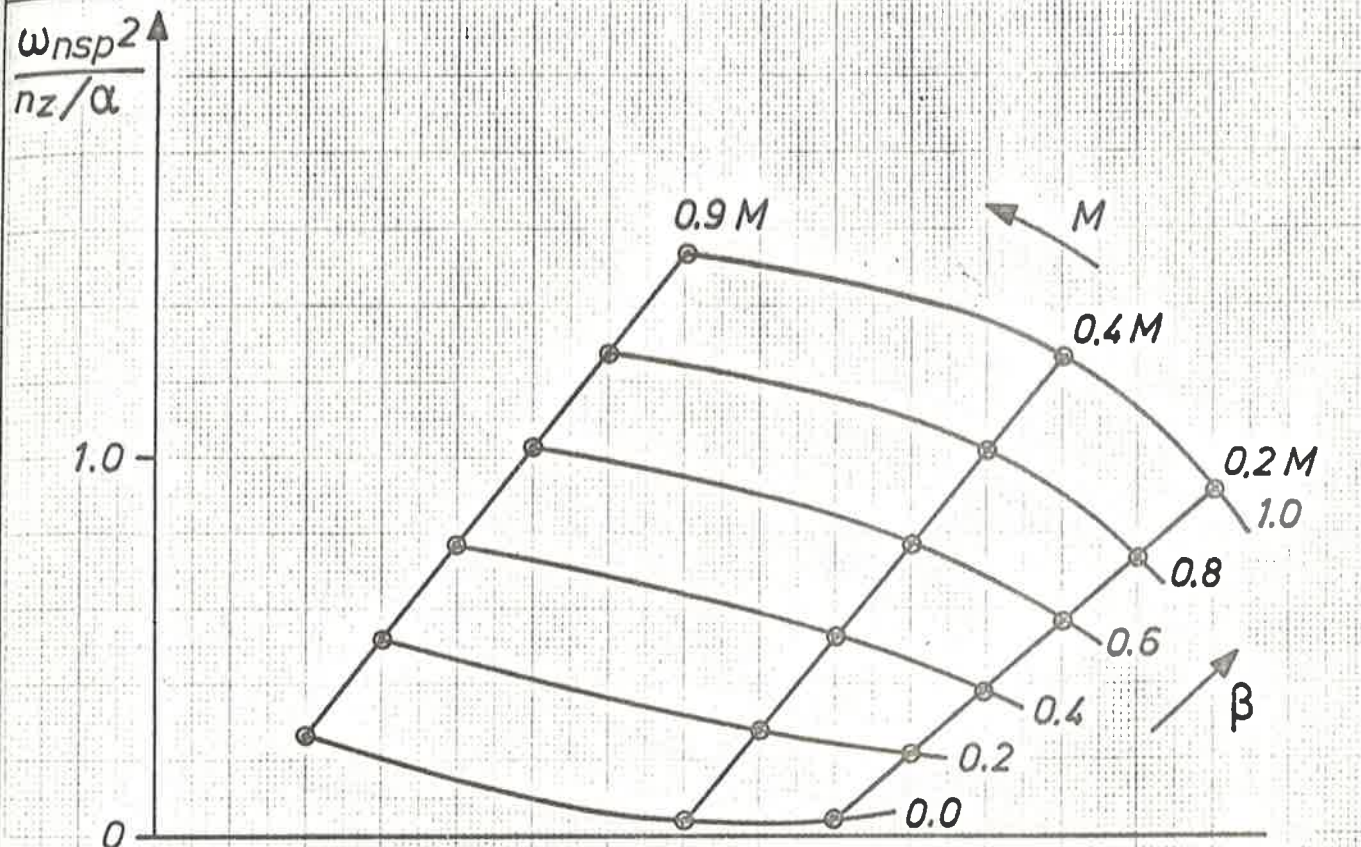

M 0340130-000 200x50 74.08 512.054 FACIT-TRYCK

Utfärdad		Godkänd		Datum		Reg. nr/Objekt	
Bearbetad		sign/datum		Kontrollerad		sign/datum	
Fördelning				Ärende			
				q-återkoppling			

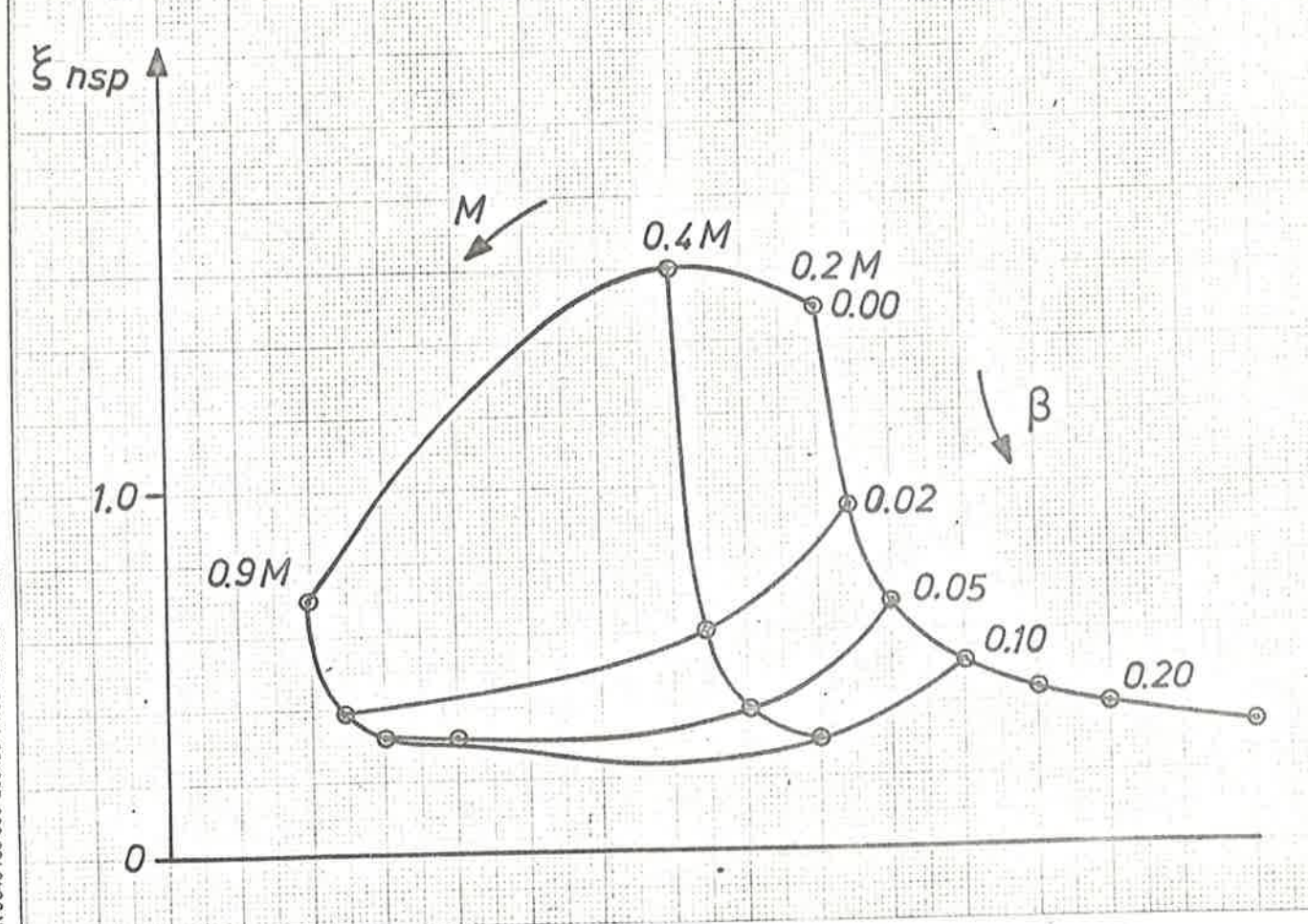
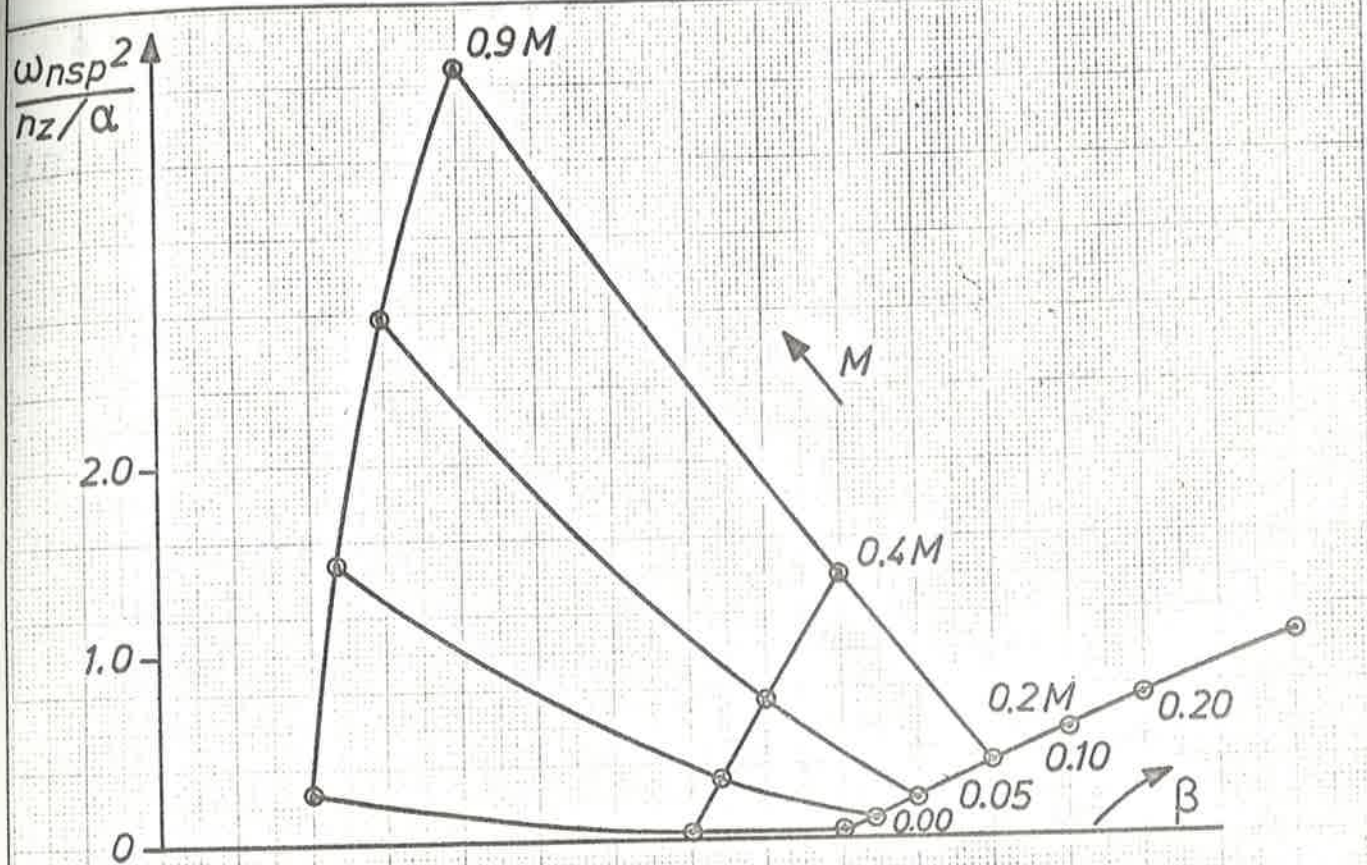

Utfärdad		Godkänd		Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum	Ärende	
Fördelning				α-återkoppling	

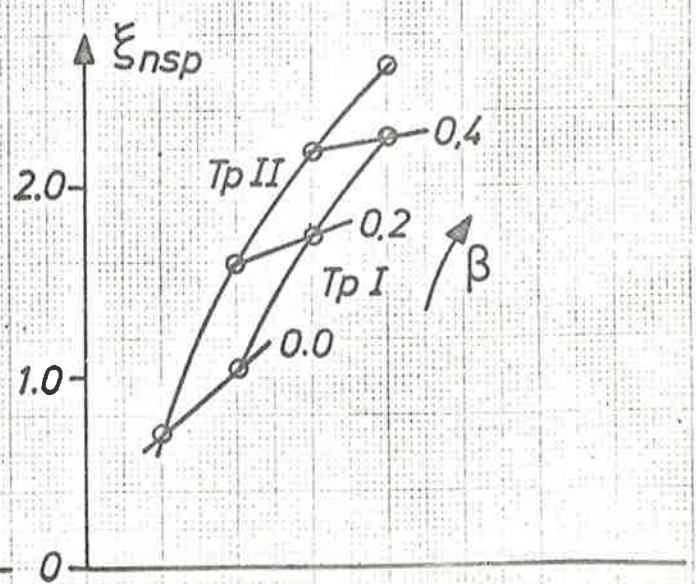
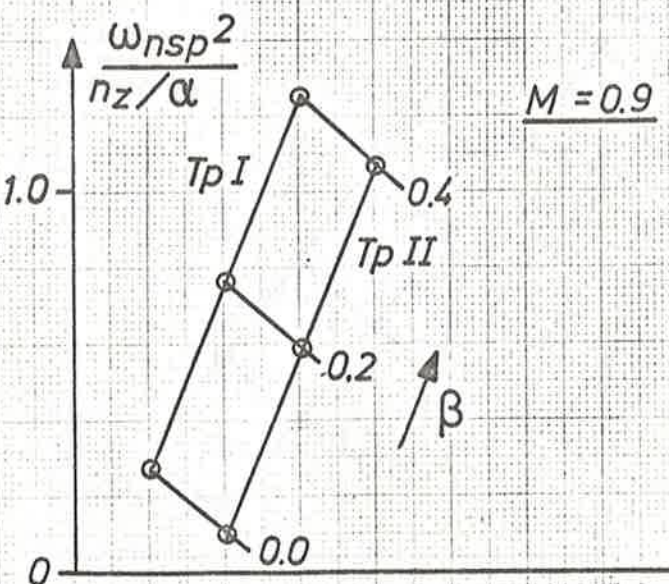
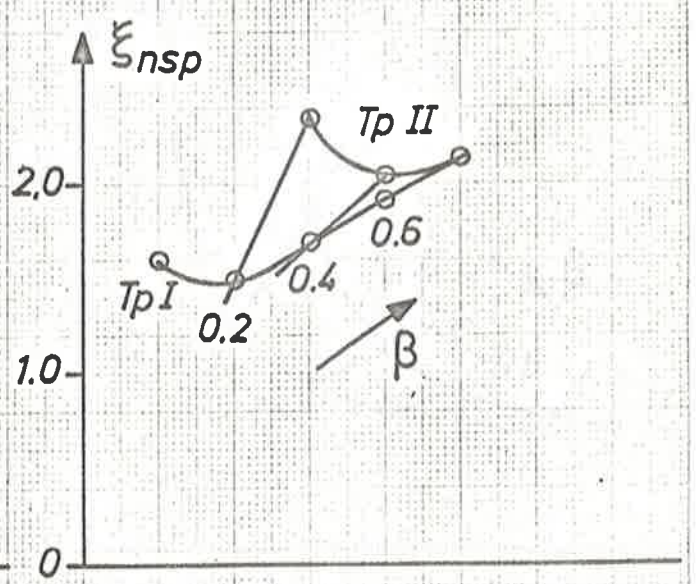
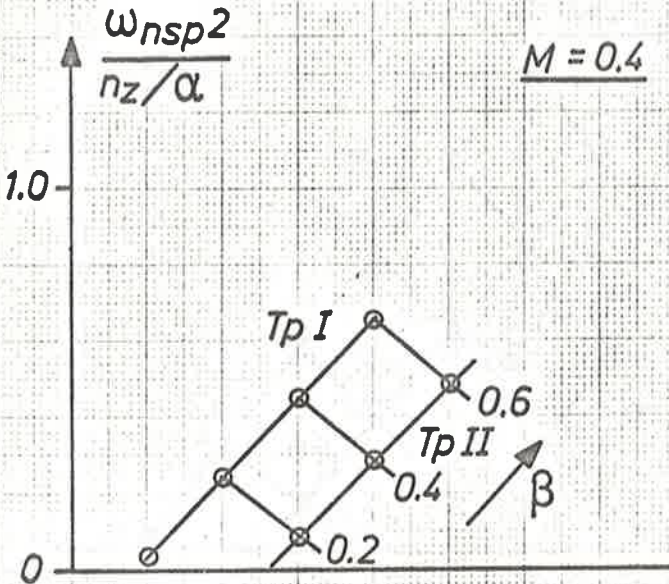
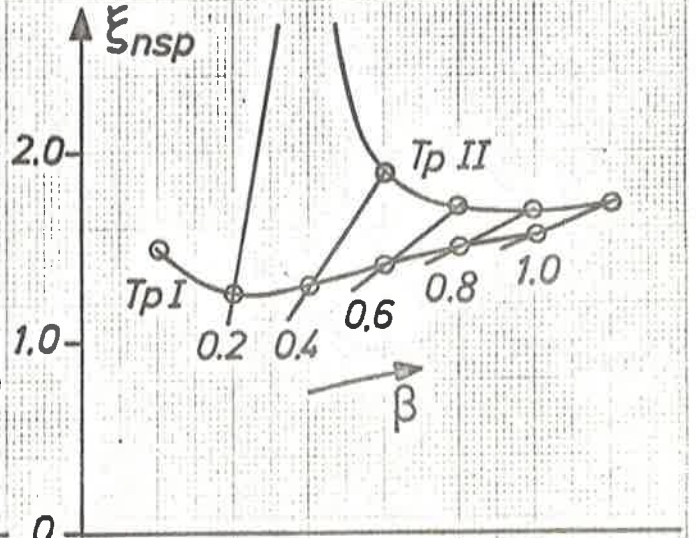
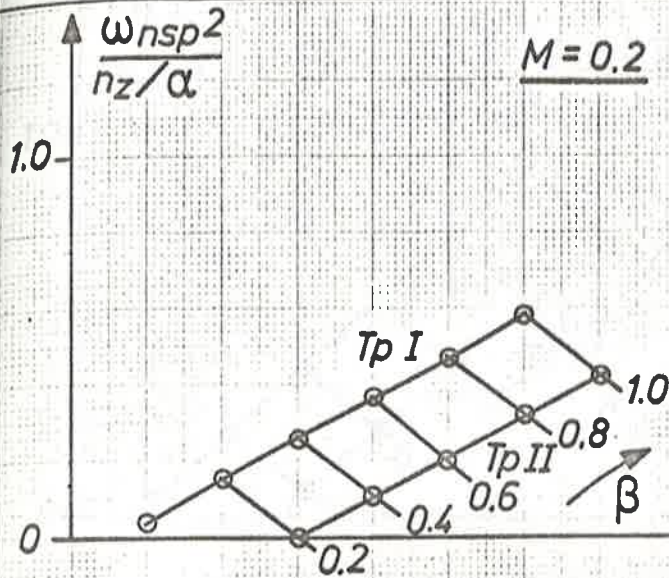
IN 0340130-000 200x50 74.08 512.054 FACIT-TRYCK

Utfärdad	Godkänd	Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum
Fördelning	Ärende nz-återkoppling		

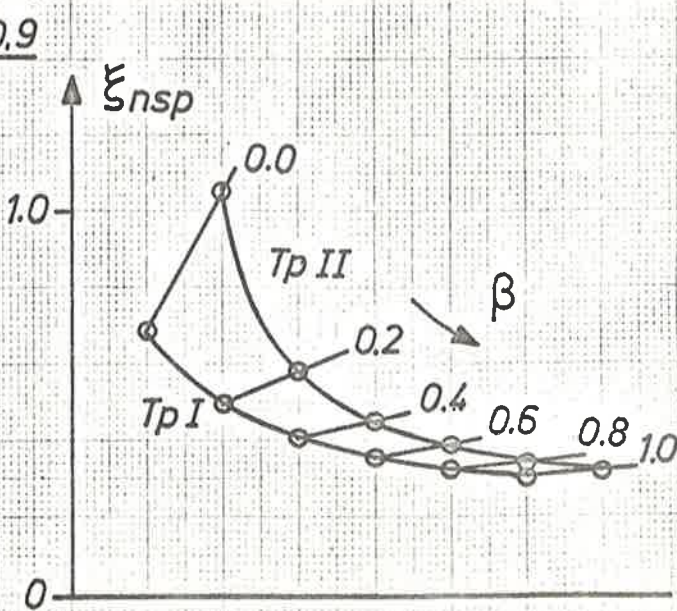
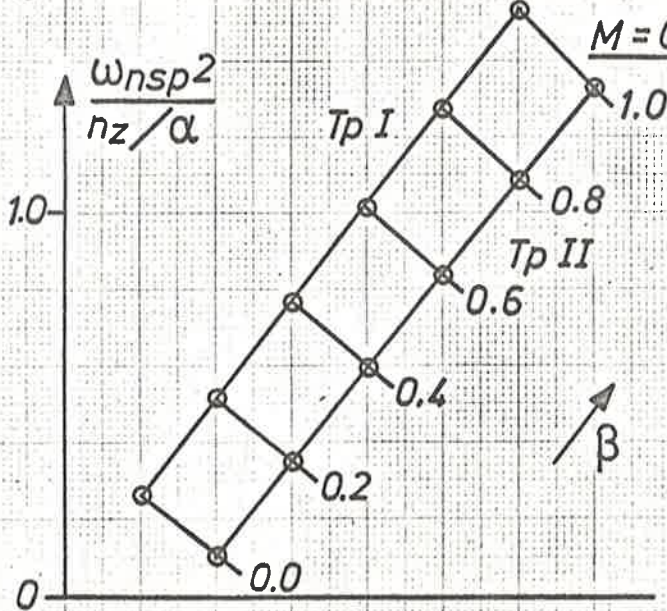
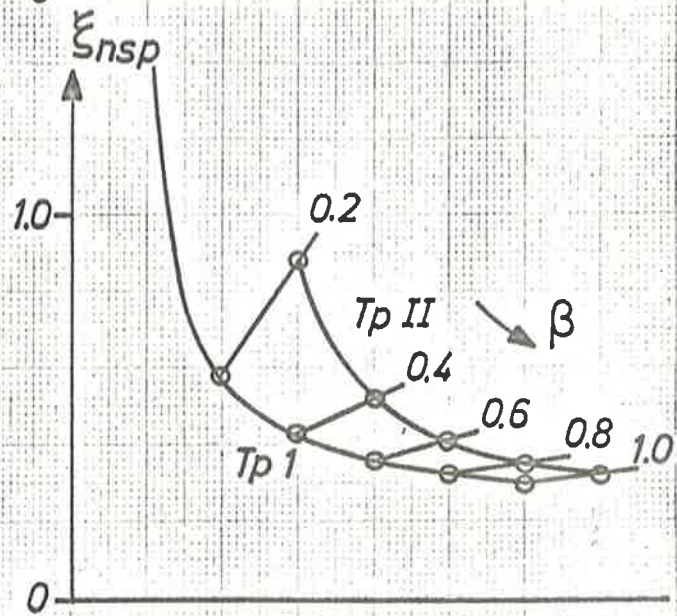
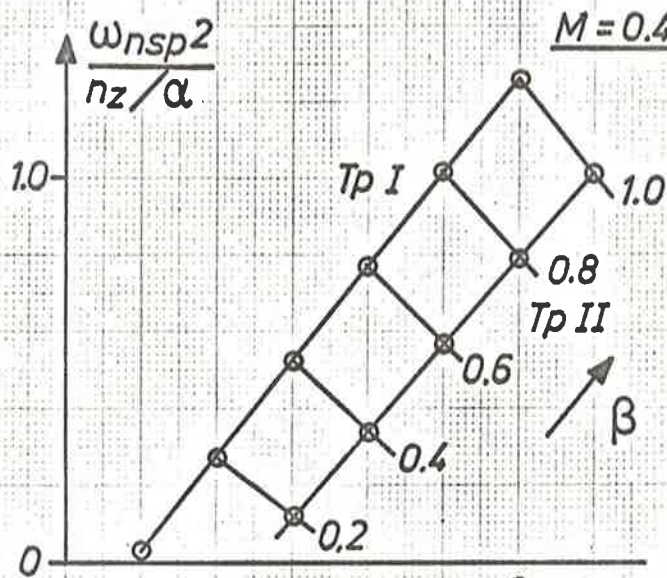
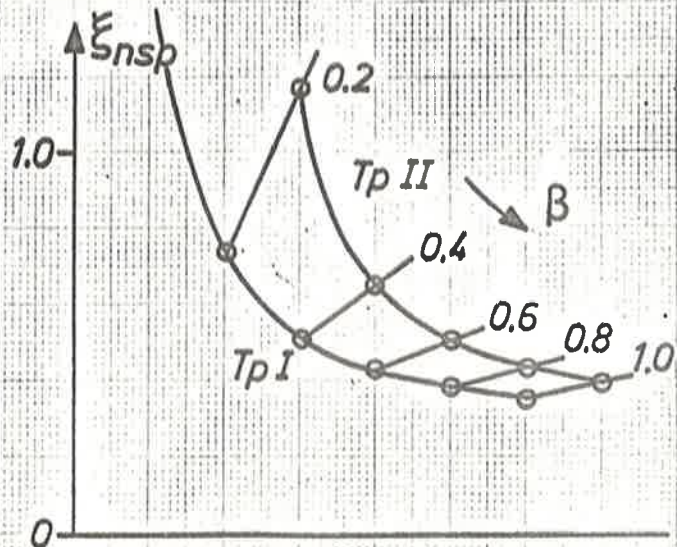
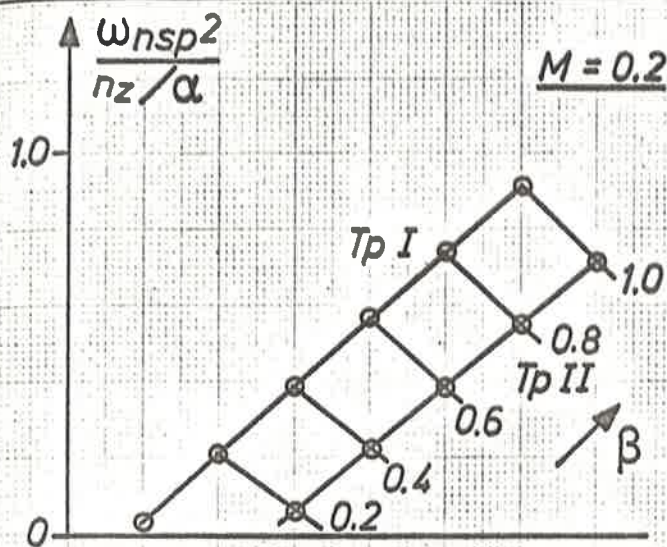
IN 0340130-000 200x50 74.08 512.054 FACIT-TRYCK

Utfördad		Godkänd		Datum		Reg. nr/Objekt	
Bearbetad		Kontrollerad		Ärende		q-återkoppling	
sign/datum		sign/datum					
Fördelning							

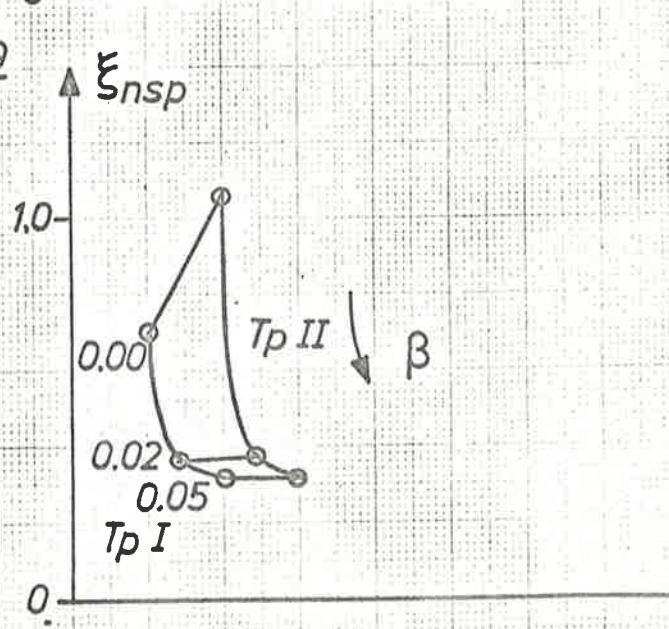
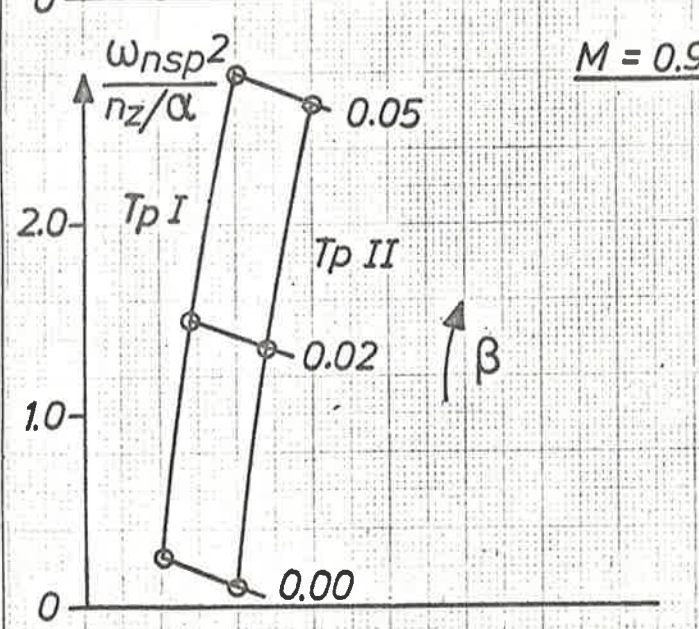
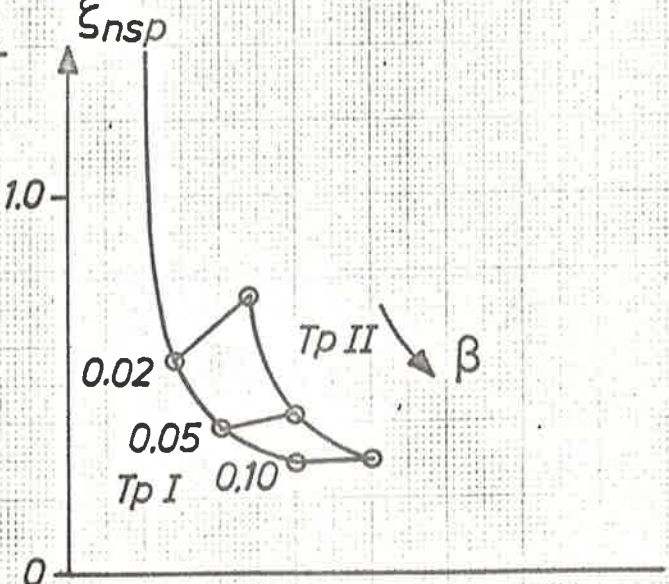
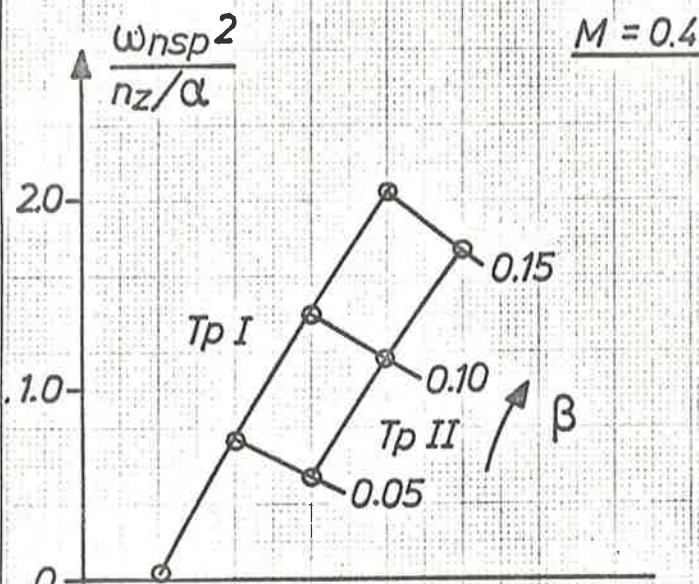
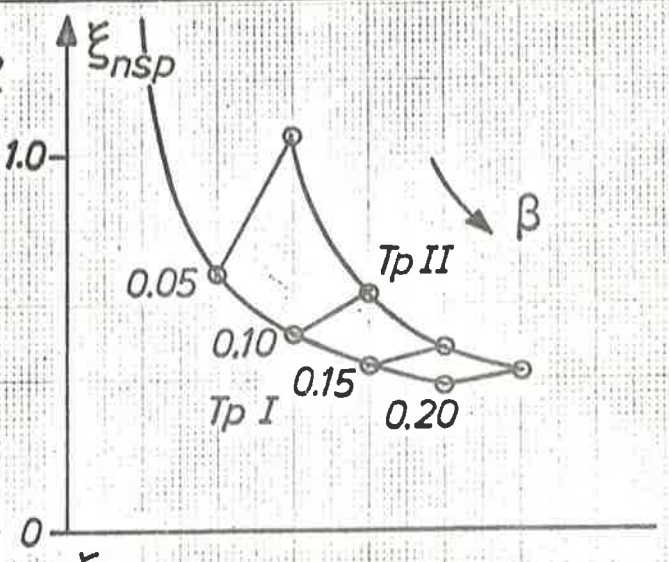
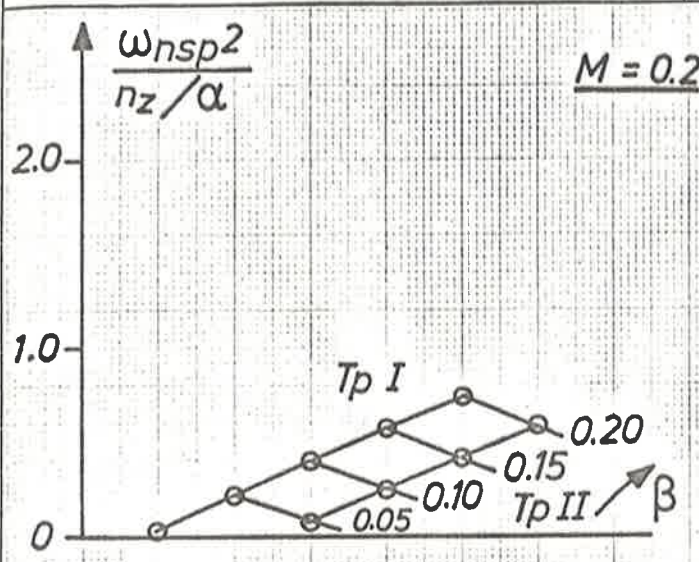

Utfärdad	Godkänd	Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum
Fördelning		Ärende	

α -återkoppling

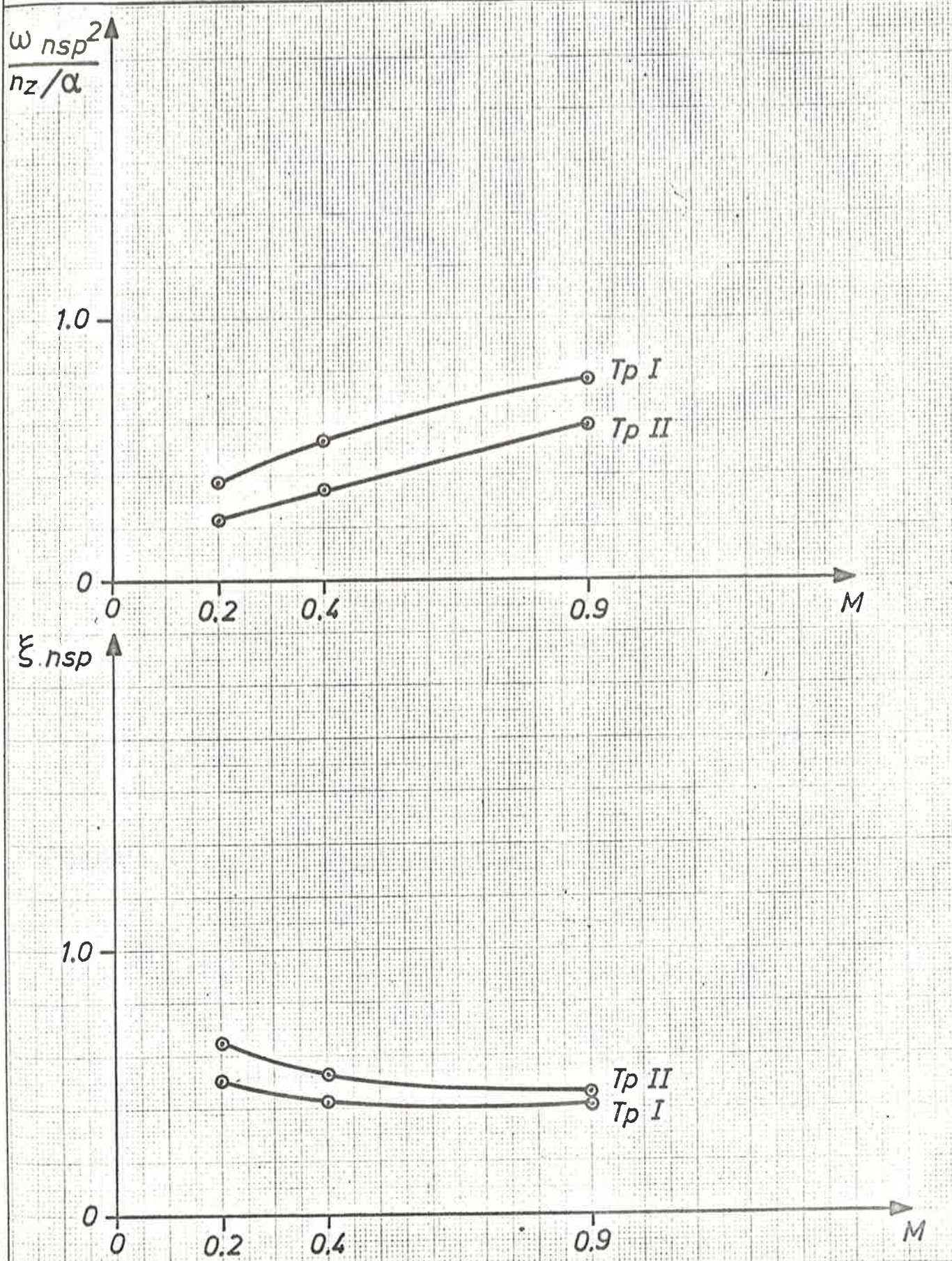

Utfärdad	Godkänd	Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum
Fördelning	Ärende nz-återkoppling		

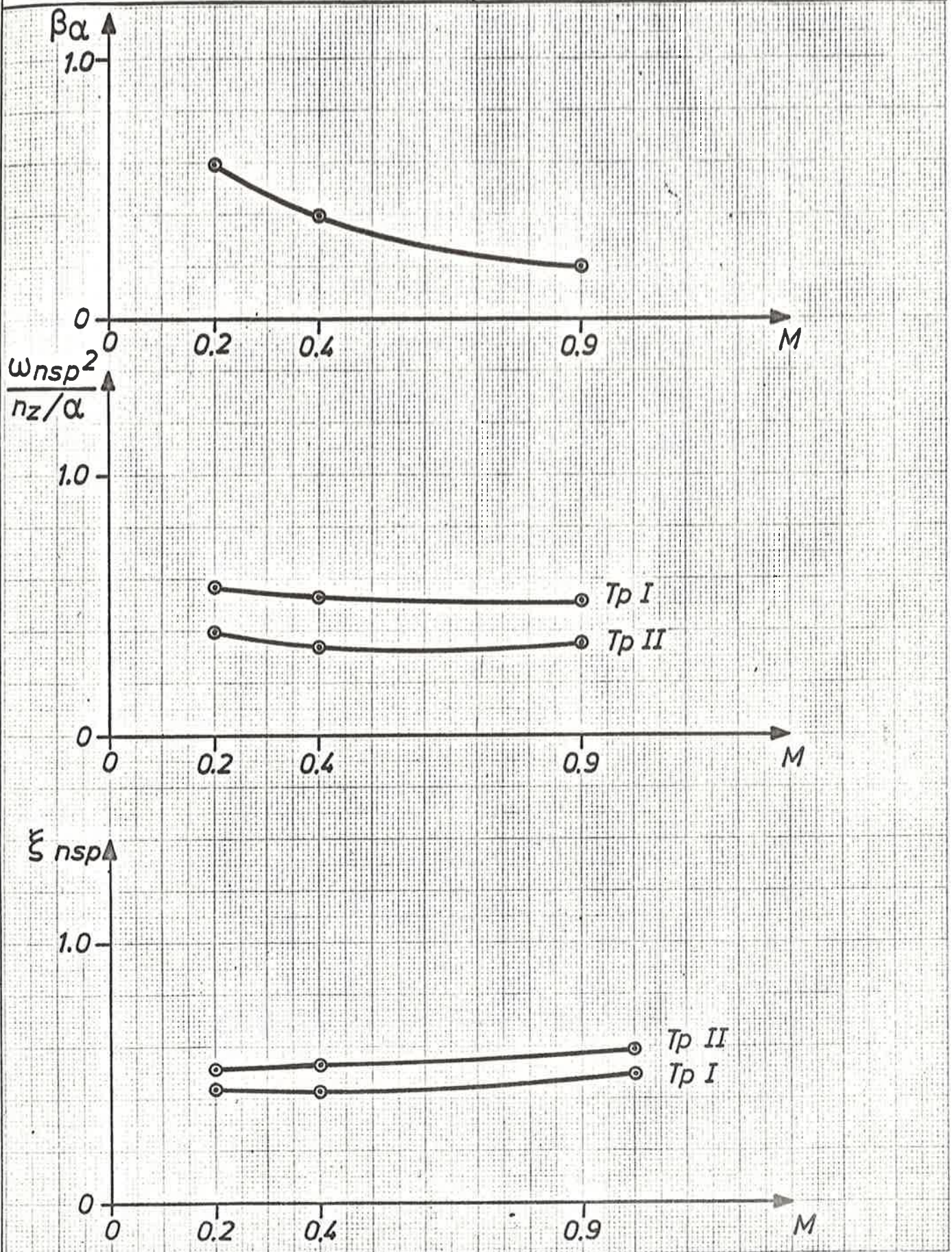
IN 0340130-000 200x50 74.08 512.054 FACIT-TRYCK

Utfärdad		Godkänd		Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum	Ärendo	
Fördelning				Konstant α -återkoppling $\beta\alpha = 0.4$	

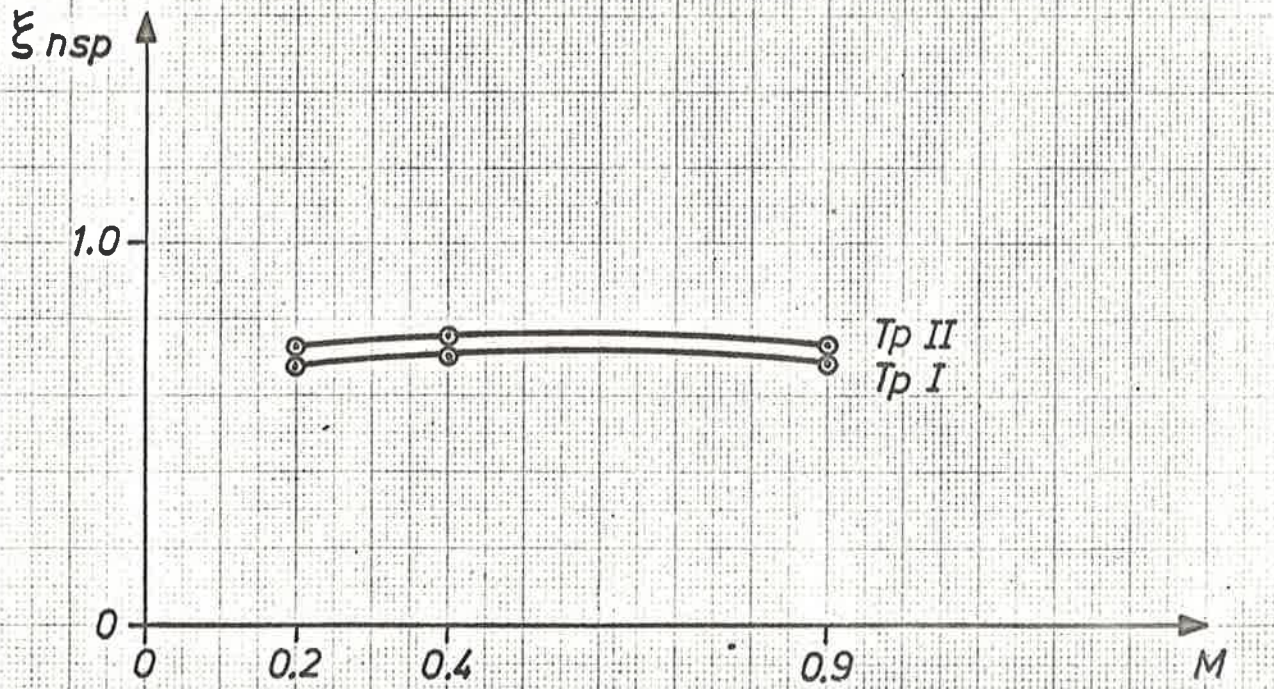
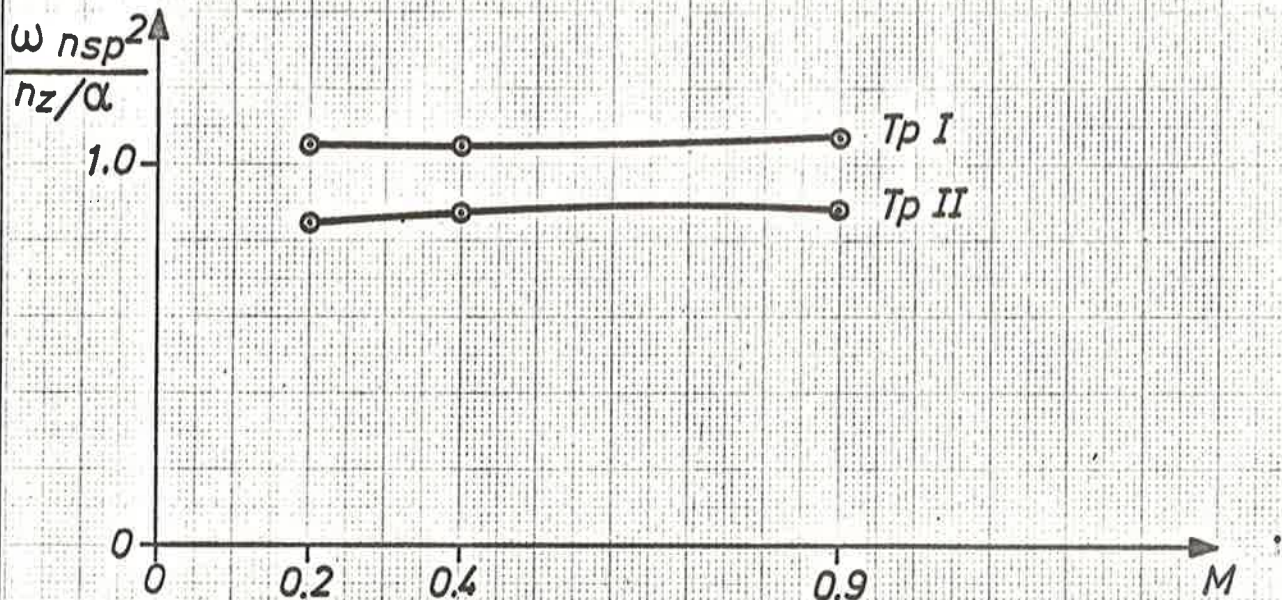
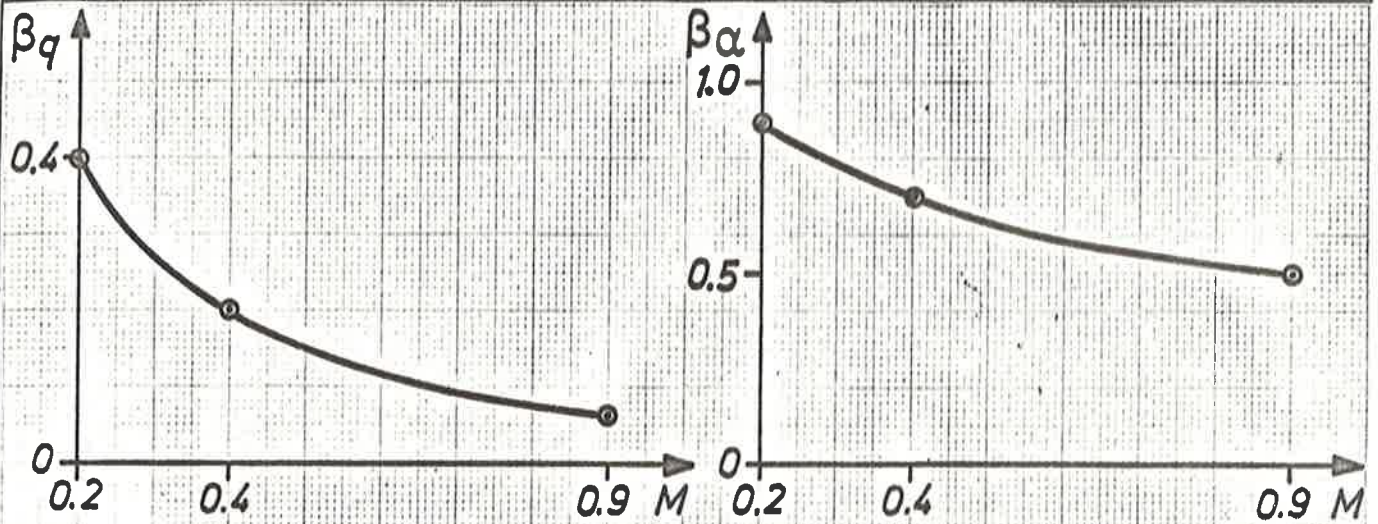

IN 0340130-000 200x50 74.08 512.054 FACIT-TRYCK

Utfärdad		Godkänd		Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum	Ärende	
Fördeining				Variabel α -återkoppling	

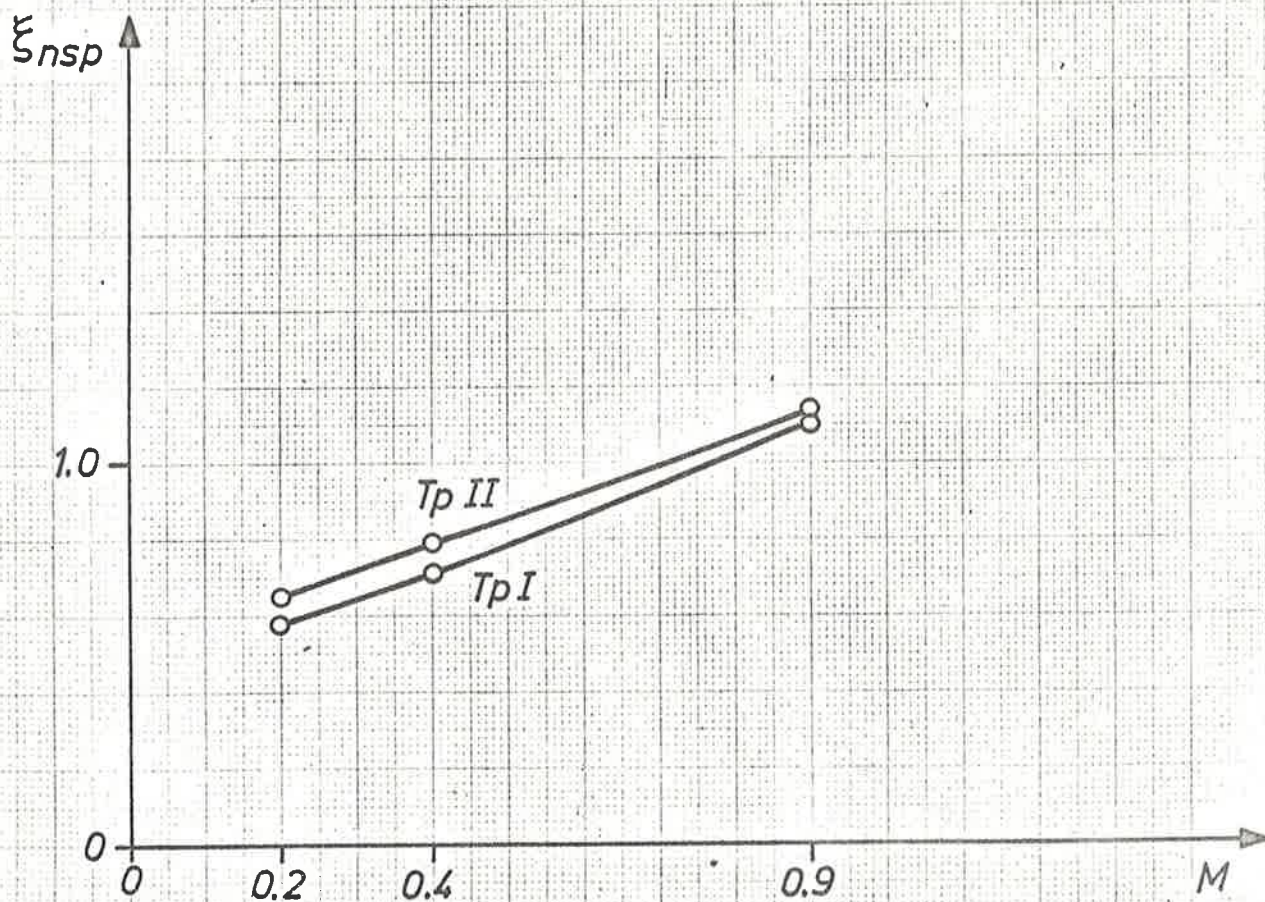
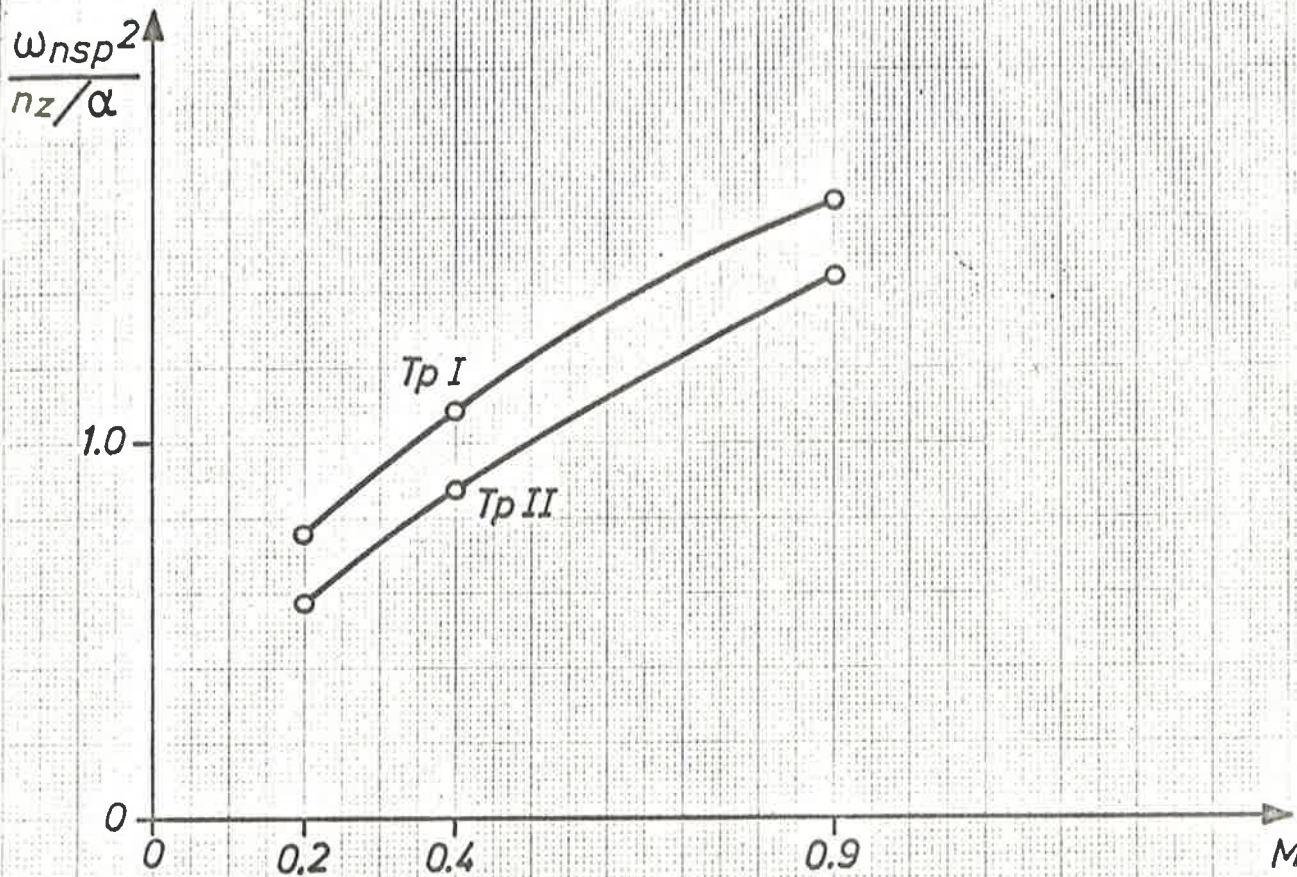

Utfärdad		Godkänd		Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum	Ärende	
Fördelning				Variabel q - och α -återkoppling	

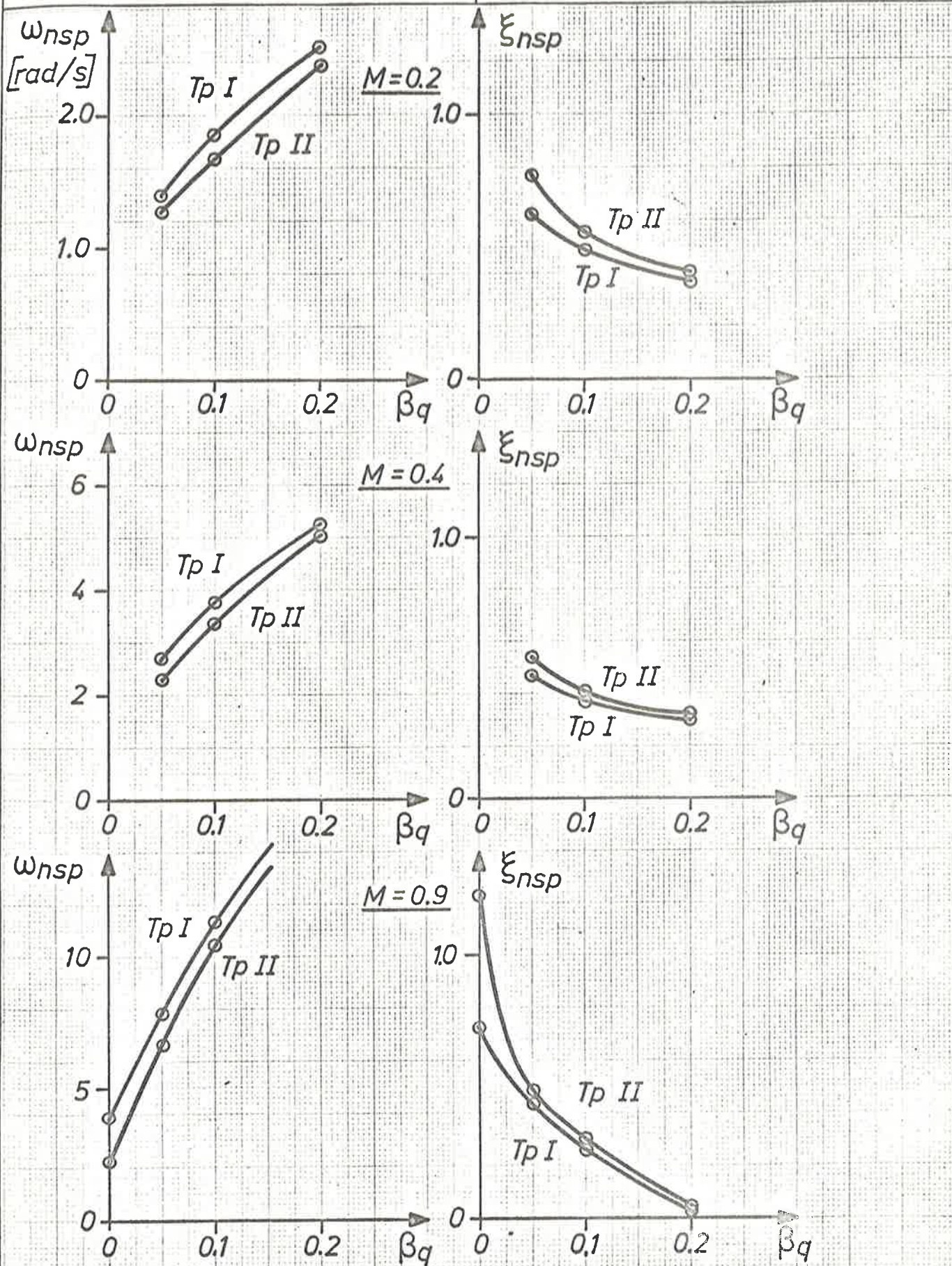

IN 0340130-000 200x50 74.08 512.054 FACIT-TRYCK

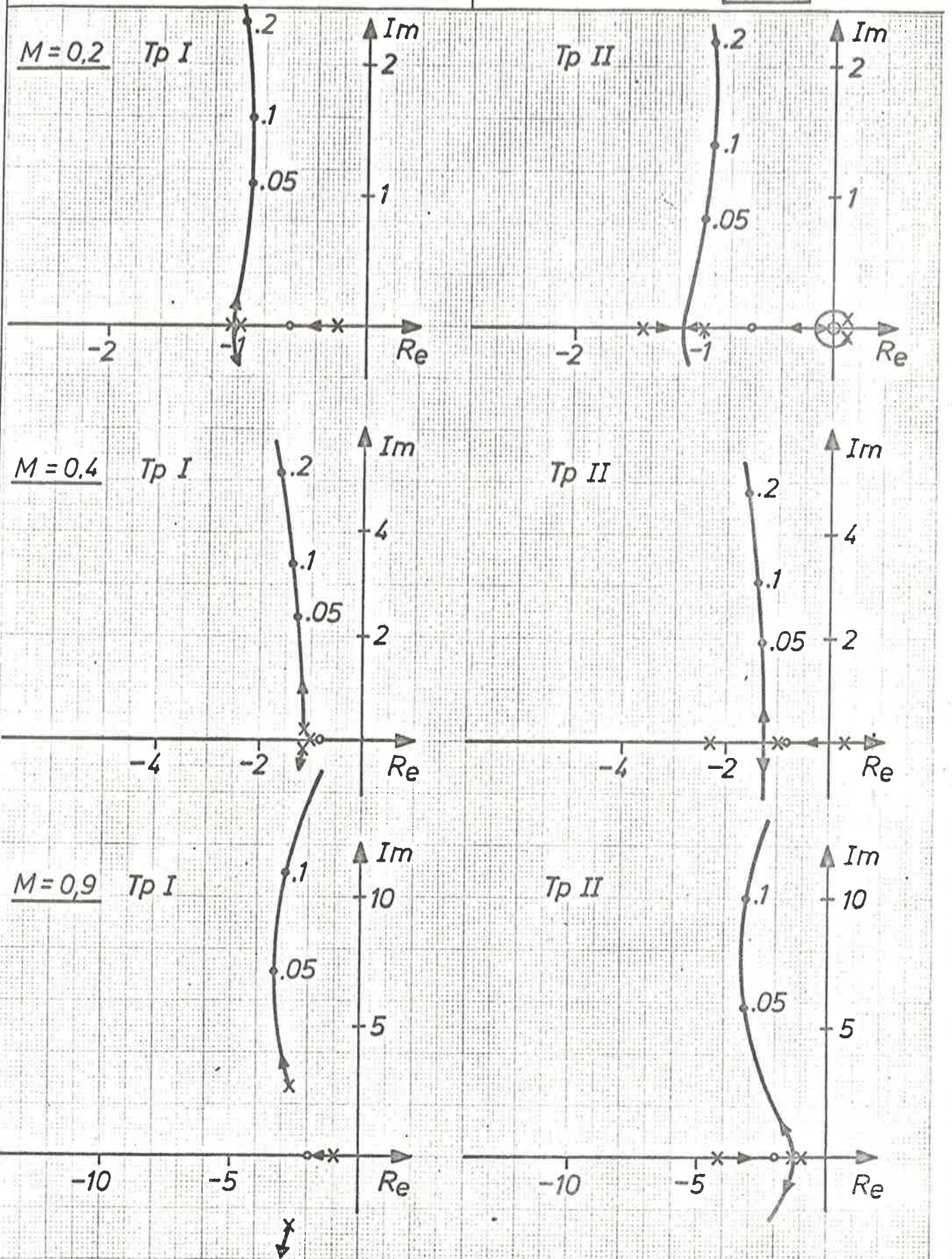
Uttardad		Godkänd		Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum	Ärende	
Fördelning				Konstant q - och α -återkoppling $\beta_q = 0.2$ $\beta_\alpha = 0.7$	

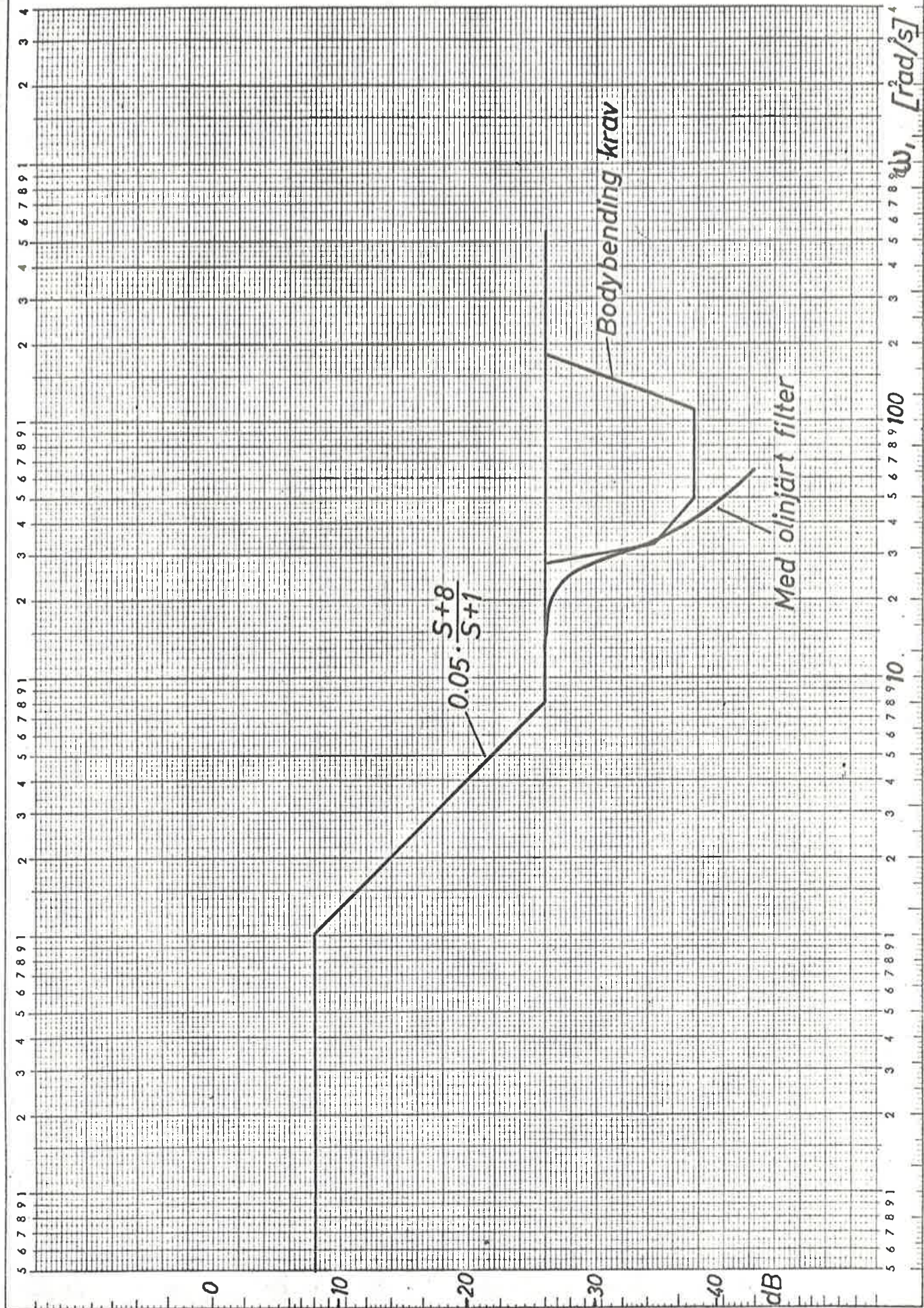
Utfärdad	Godkänd	Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum
Fördelning	Ärende		
	$q - \frac{S+8}{S+1} - \delta_e$		

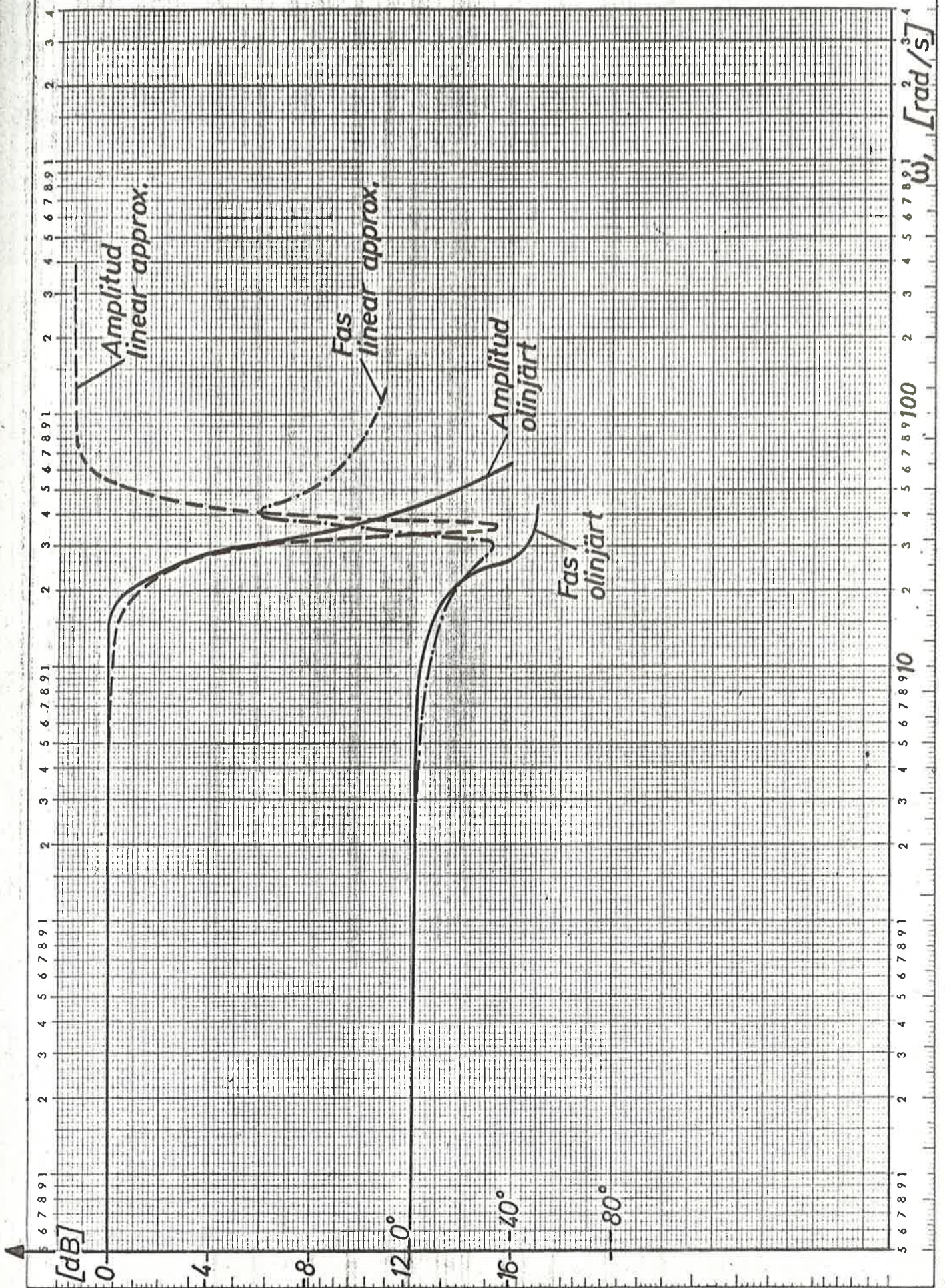
Utfärdad		Godkänd		Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum	Ärende	
Fördelning				Rotort $\frac{q}{\delta_e}$ q — $\frac{S+8}{S+1}$ — δ_e	

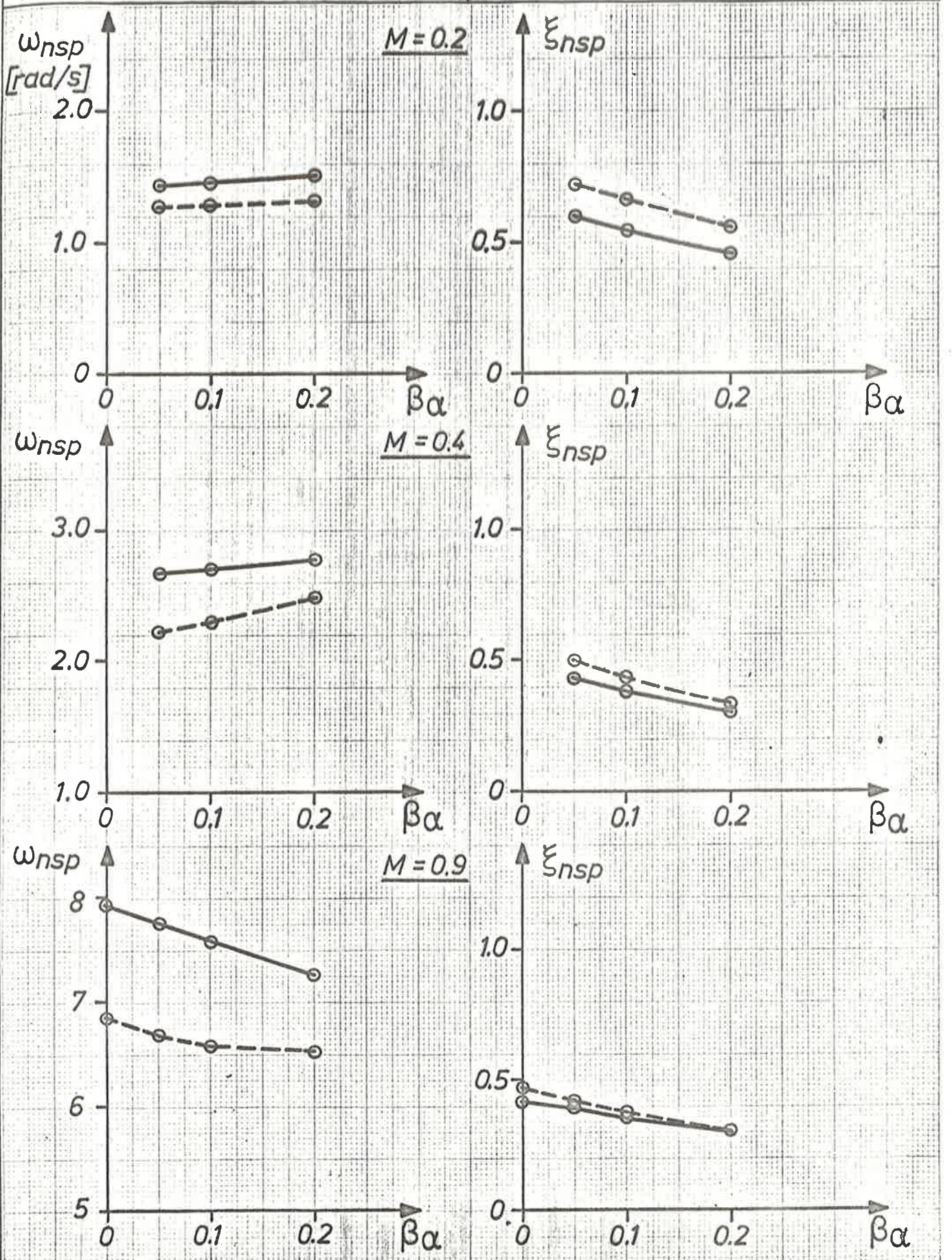
Bodybending krav vid
PI-q-återföring

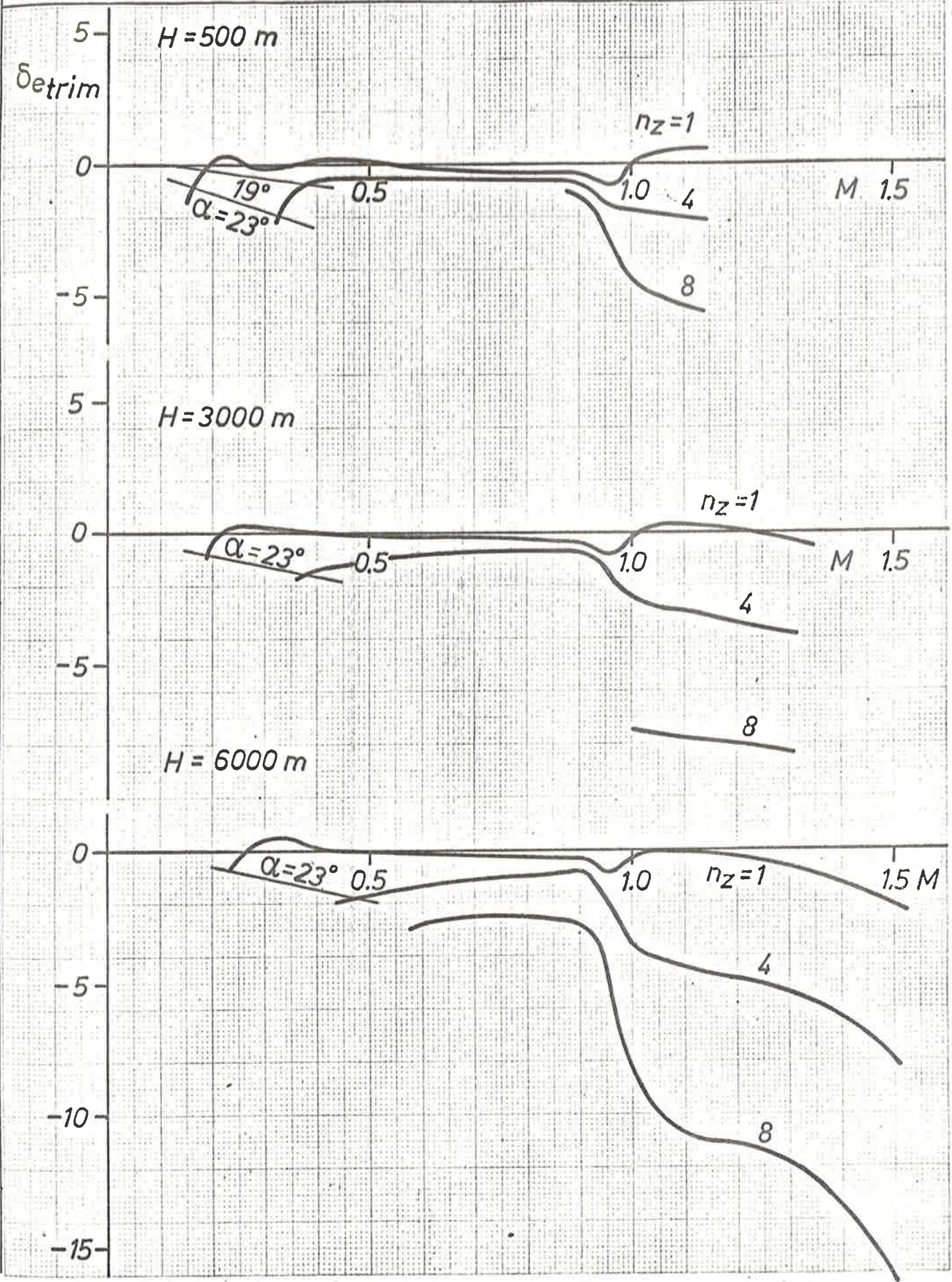
Amplitud och faskurva för olinjärt filter

Utfärdad	Godkänd	Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum
Fördelning	Ärende q — $0.05 \cdot \frac{s+8}{s+1}$ — α_e — $Tp I$ α — $\beta\alpha$ — \otimes — $+$ — $Tp II$		

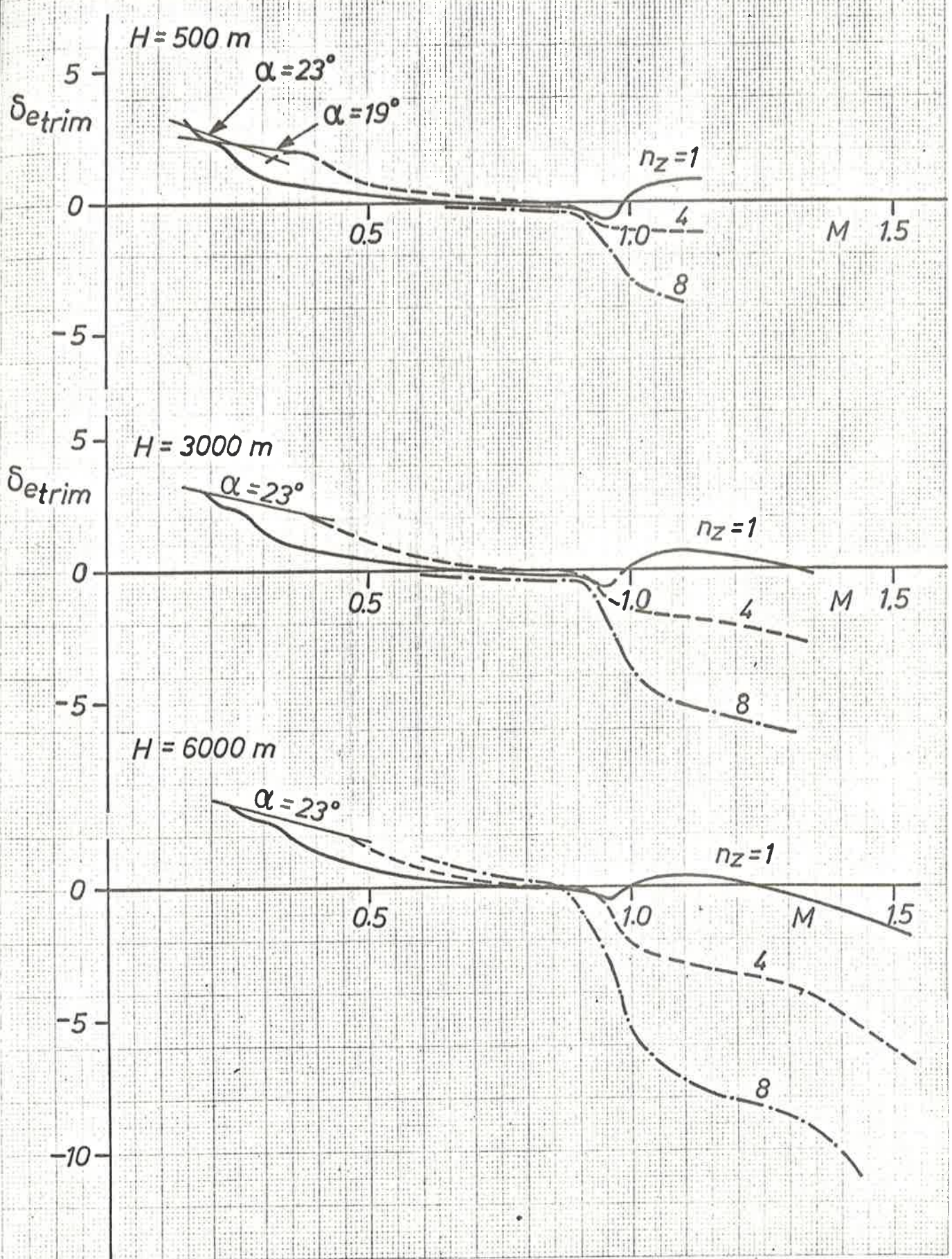

Utfärdad		Godkänd		Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum	Ärende	
Fördelning				37 RSS/ESS δ_{etrim}	
				Tp I m=14.000 kg	

IN 0340130-000 200x50 74.08 512.054 FACIT-TRYCK

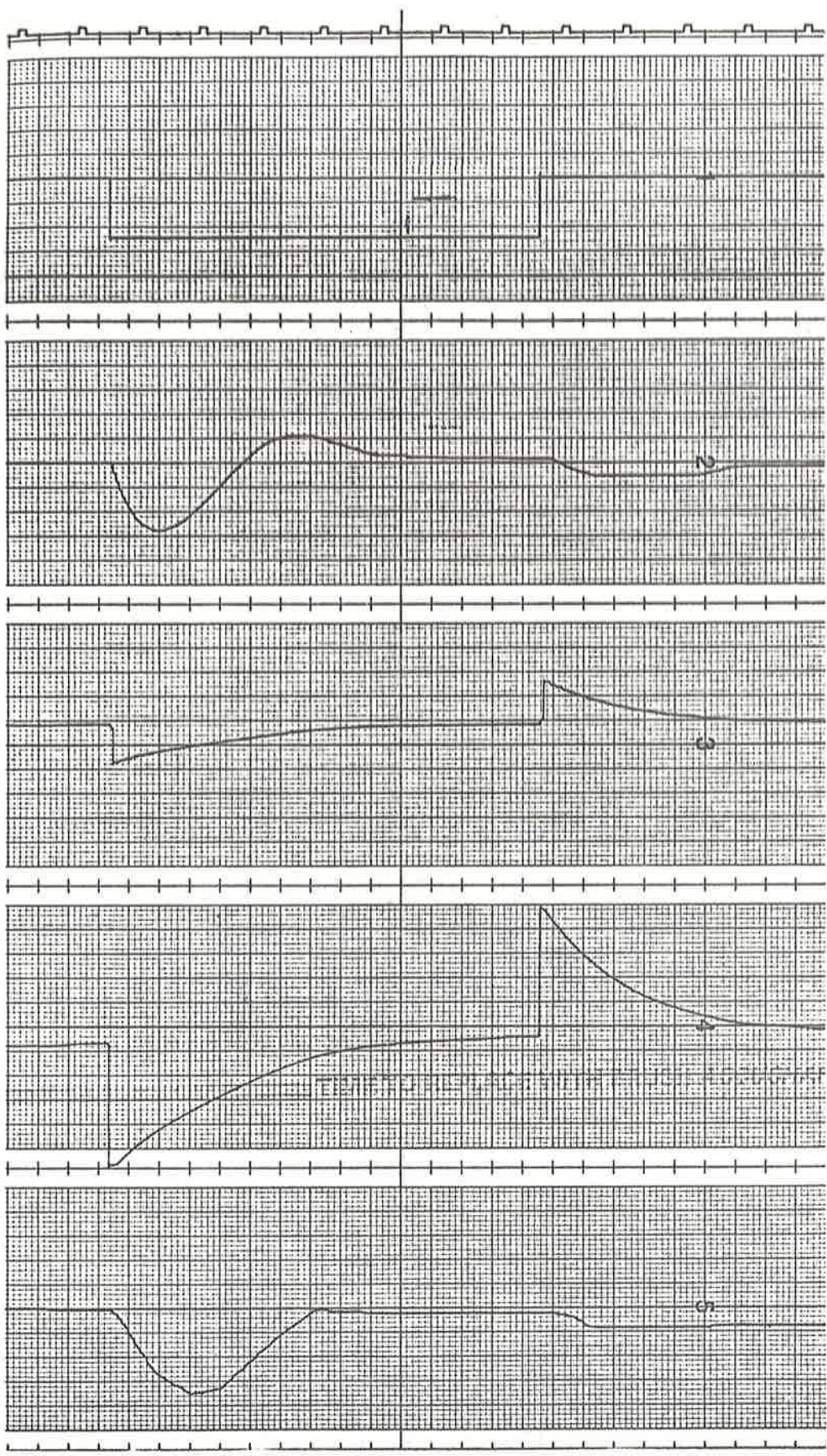
Utfärdad		Godkänd		Datum	Reg. nr/Objekt
Bearbetad	sign/datum	Kontrollerad	sign/datum	Ärende 37 RSS/ESS	
Fördeining				Tp II	
				Setrim m = 14000 kg	

IN 0340 130-000 200x50 74.08 512.054 FACIT-TRYCK

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

Stegsvar vid vindbystörning

t sek

w

5 m/s

q

20 linj =

1/80 rad/s

n_z

20 linj =

.8 g

α

20 linj =

1/20 rad

δ_e

20 linj =

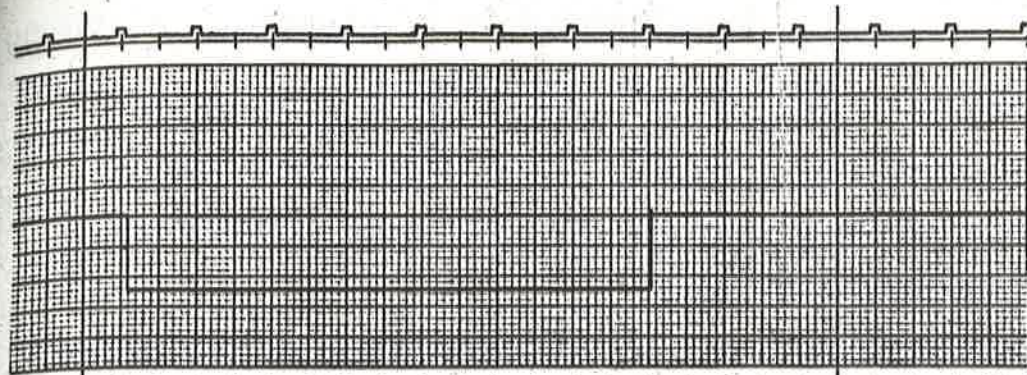
1/320 rad

M=2

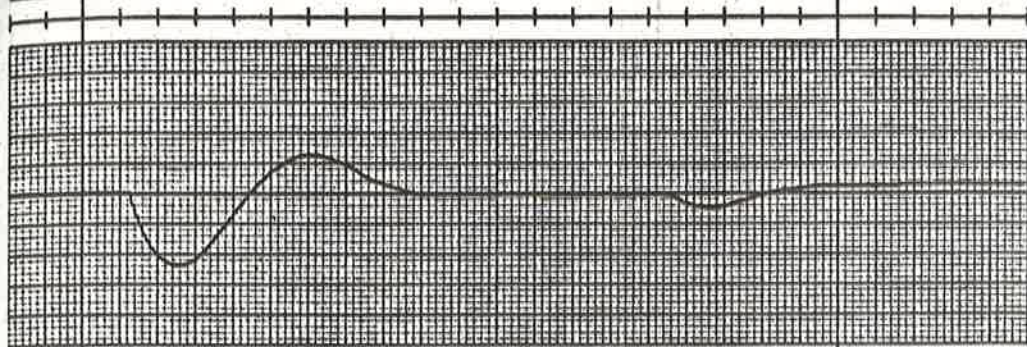
H=5km

TP 1

$\beta=.05$

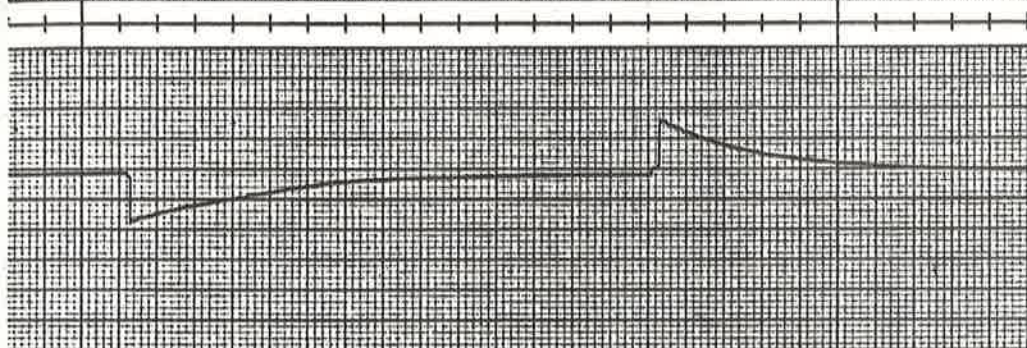

t sek

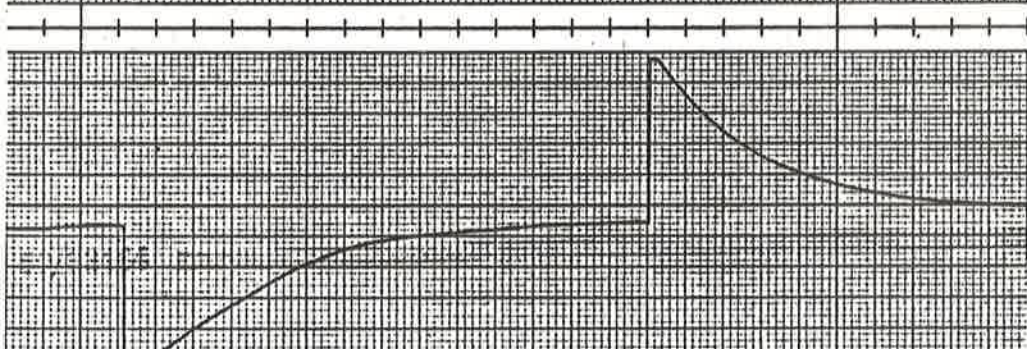
w

5 m/s

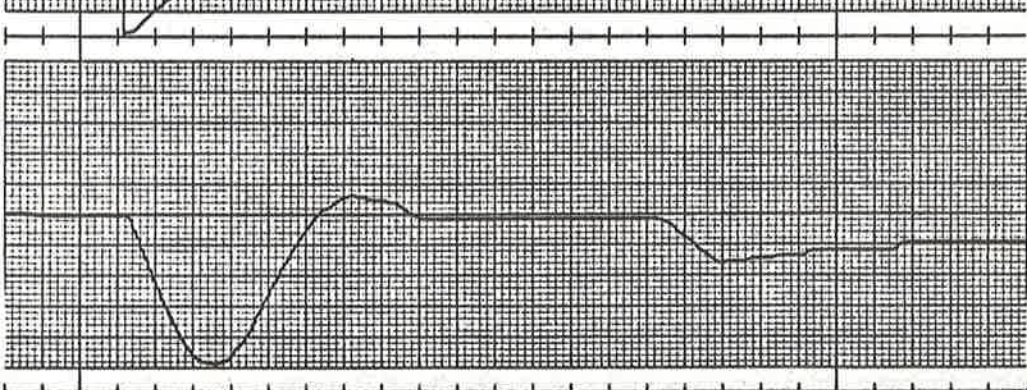
q

20 linj =
1/80 rad/s

n_z

20 linj =
.8 g

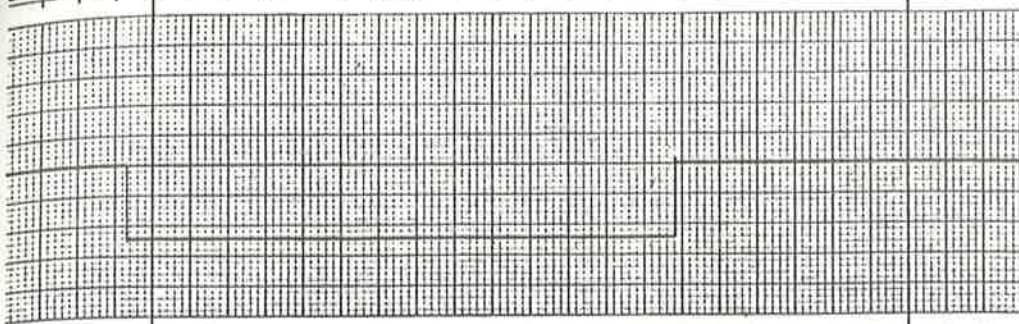
α

20 linj =
1/20 rad

δ_e

20 linj =
1/320 rad

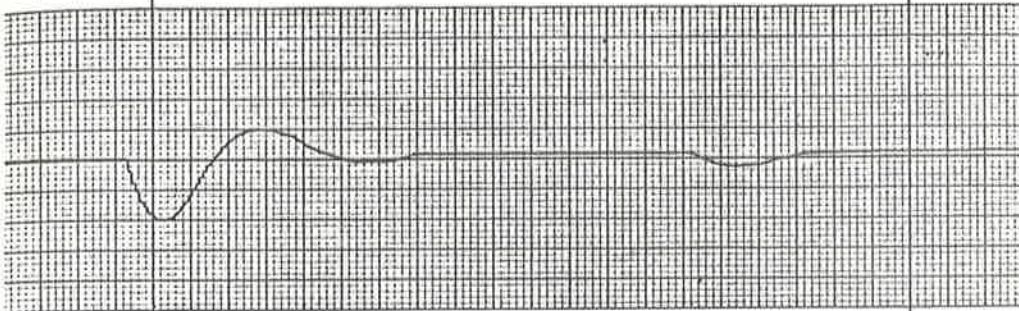
M = .2
H = .5 km
TP 1
 $\beta = .1$

t sek

w

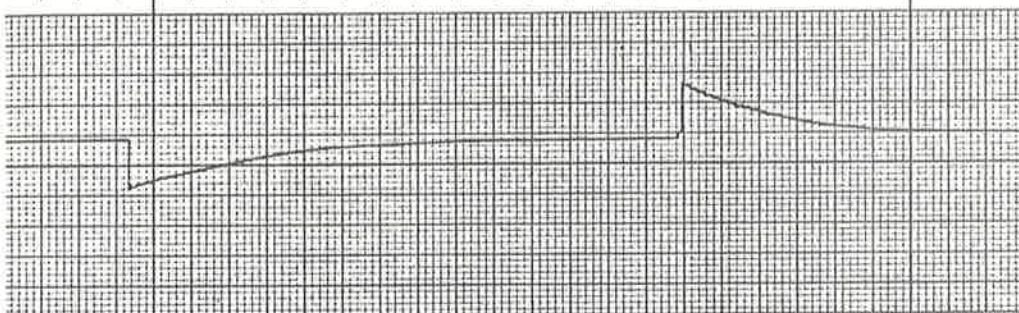
5 m/s

q

20 linj =

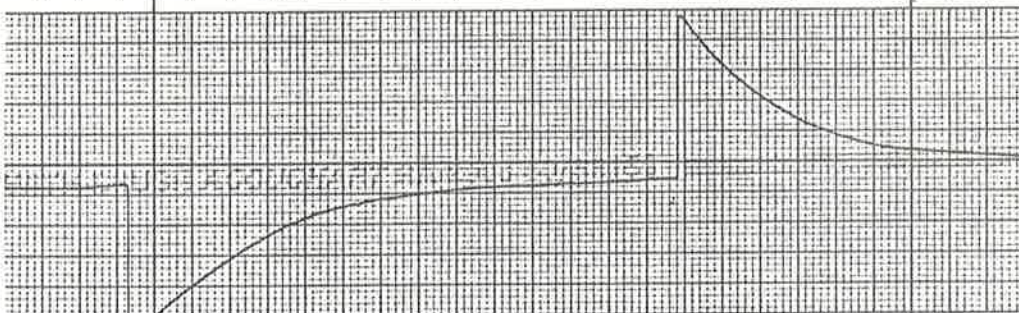
1/80 rad/s

n_z

20 linj =

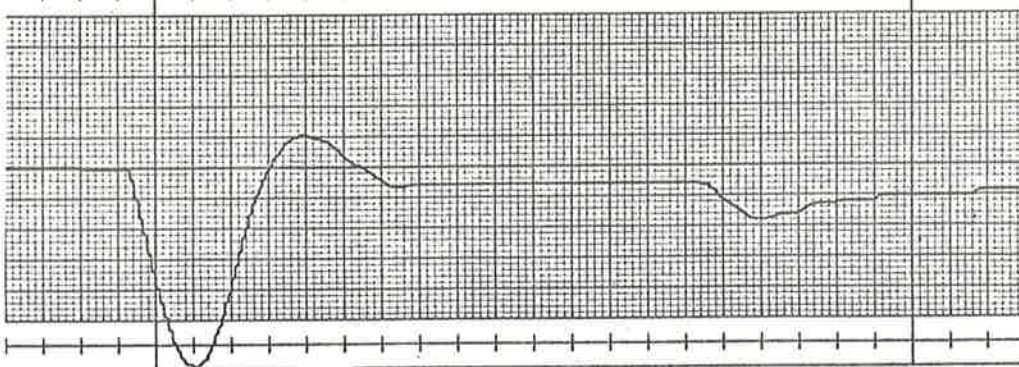
.8 g

α

20 linj =

1/20 rad

δ_e

20 linj =

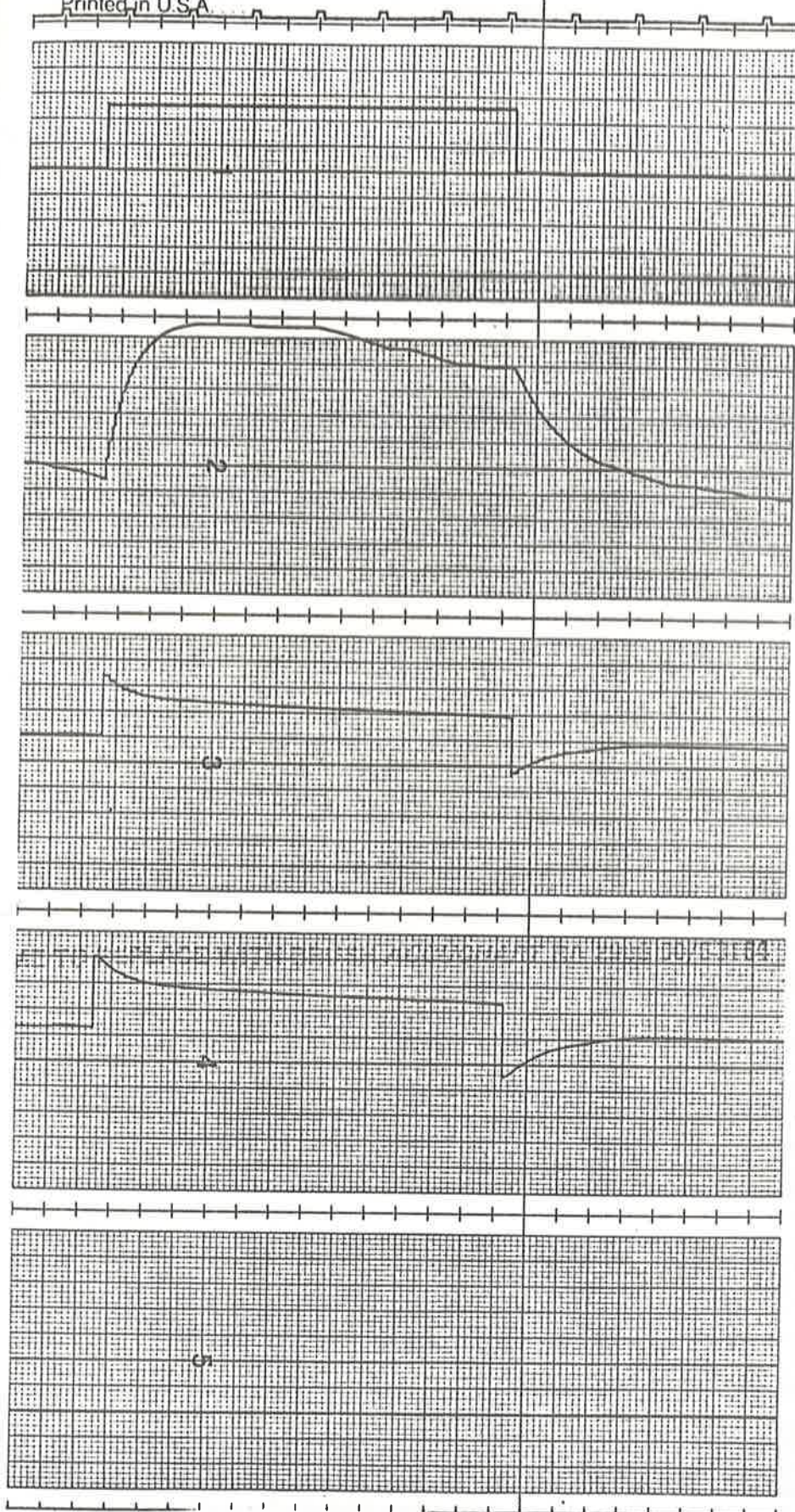
1/320 rad

M=.2

H=.5km

TP 1

β=.2

t sek

w
5 m/s

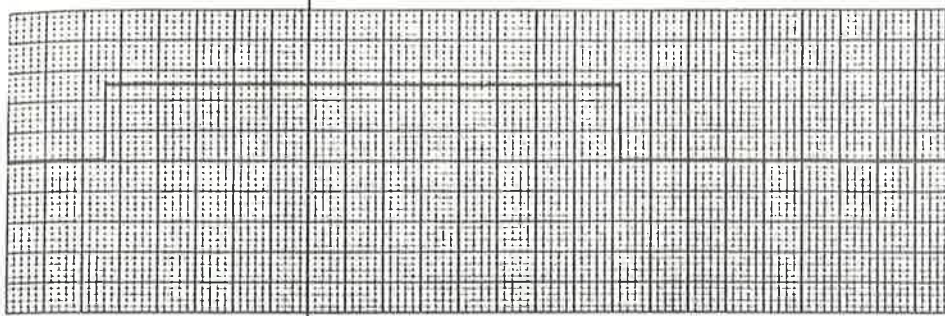
q
20 linj =
1/80 rad/s

n_z
20 linj =
.8 g

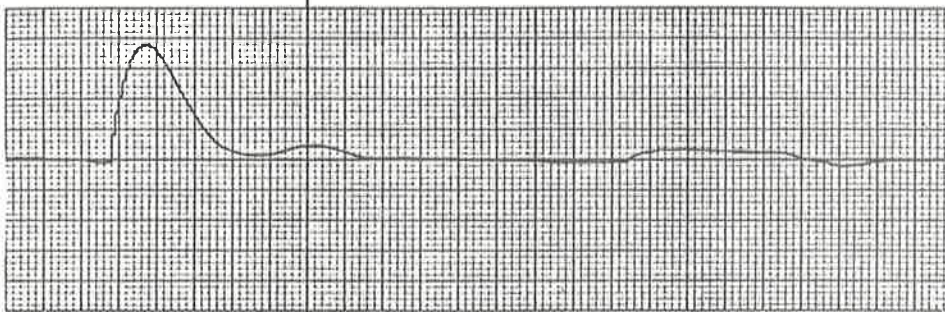
α
20 linj =
1/20 rad

δ_e
20 linj =
1/320 rad

M=.4
H=.5km
TP 1
β=0

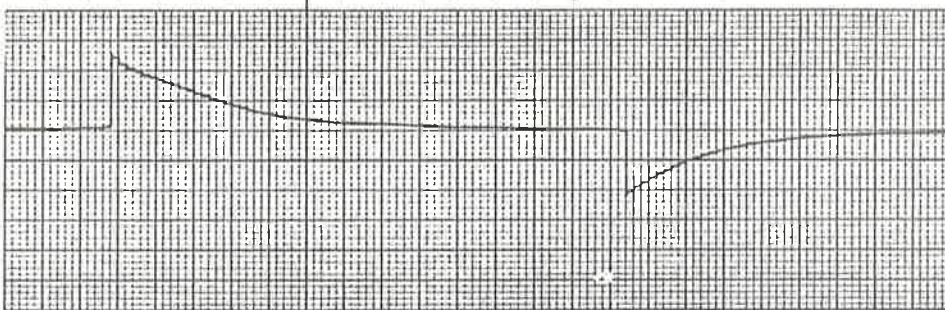

t sek

w

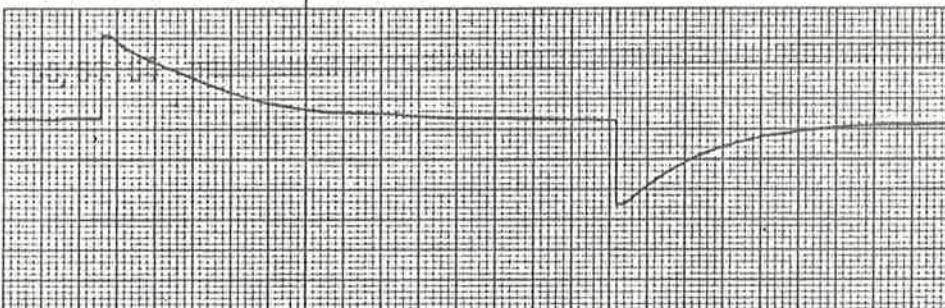
5 m/s

q

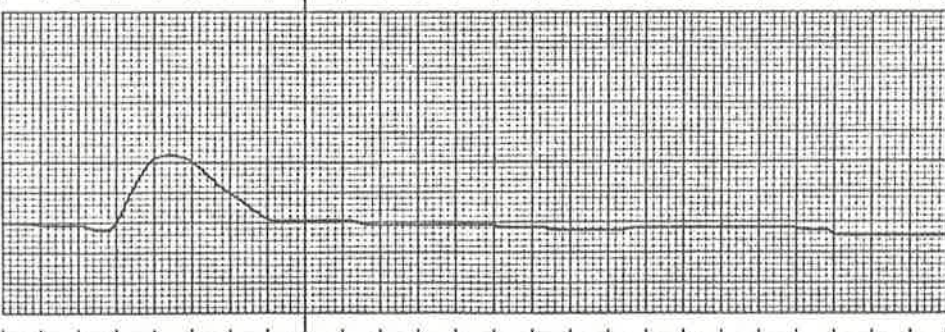
20 linj =

1/80 rad/s

 n_z

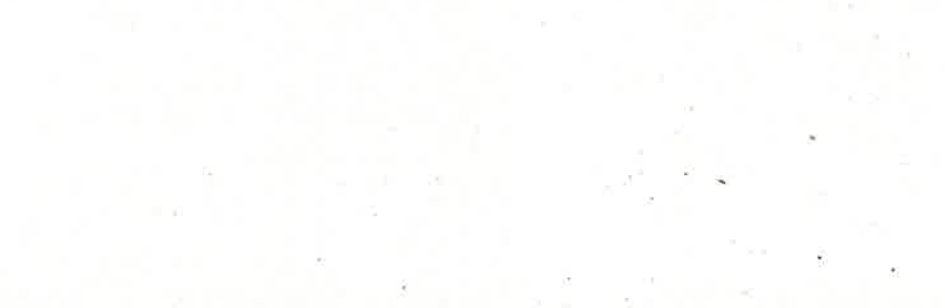
20 linj =

.8 g

 α

20 linj =

1/20 rad

 δ_e

20 linj =

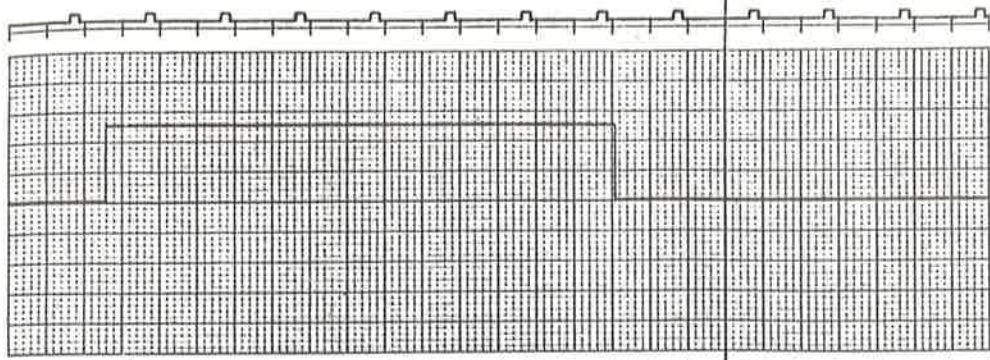
1/320 rad

M=.4

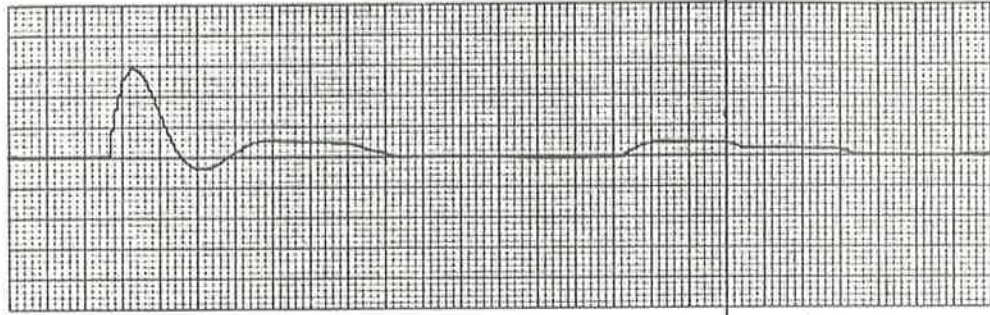
H=.5km

TP 1

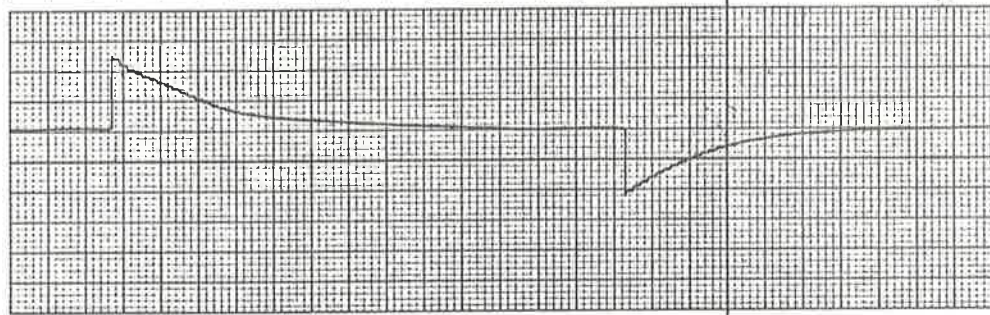
 $\beta=.05$

t sek

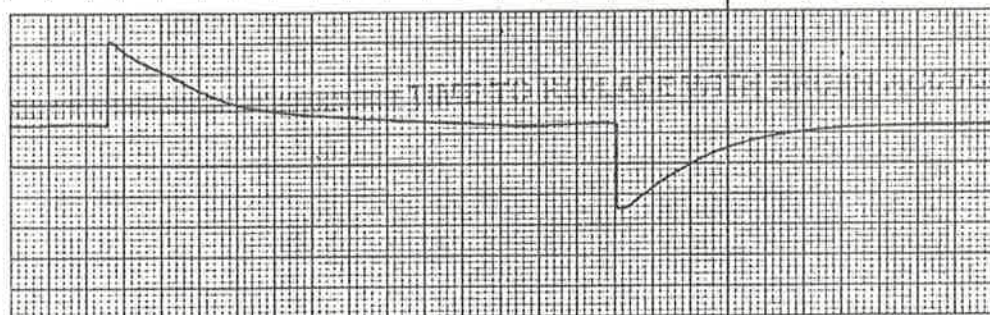

ω
5 m/s

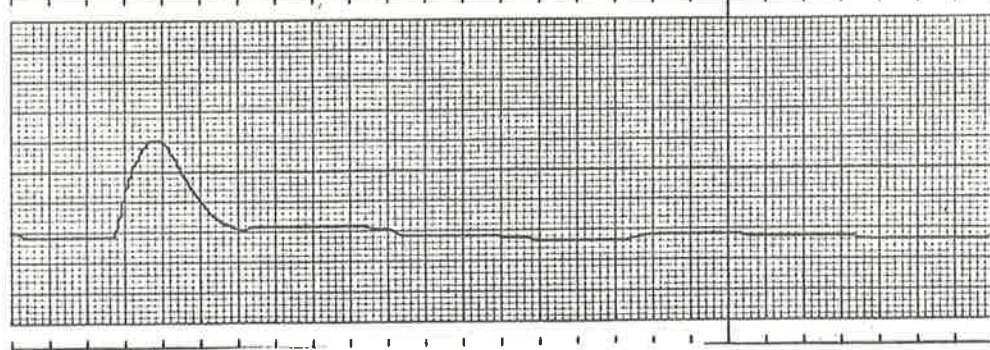

q
20 linj =
1/80 rad/s

n_z
20 linj =
.8 g

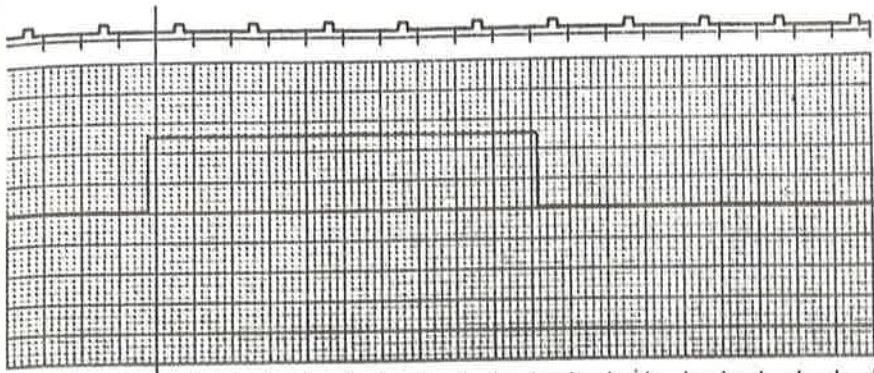

α
20 linj =
1/20 rad

δ_e
20 linj =
1/320 rad

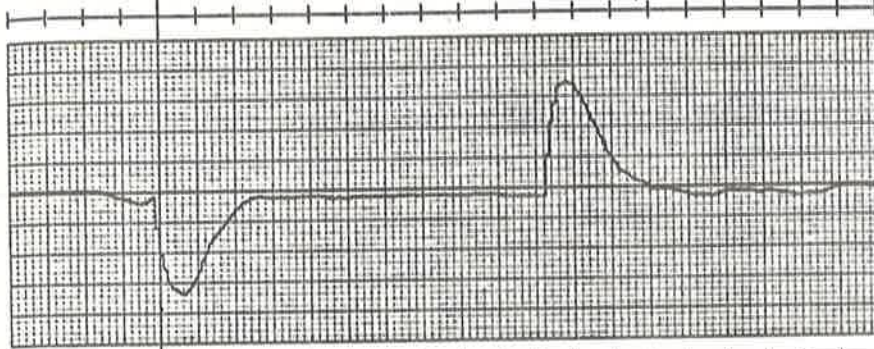
M=4
H=5km
TP 1
β=.1

t sek

w

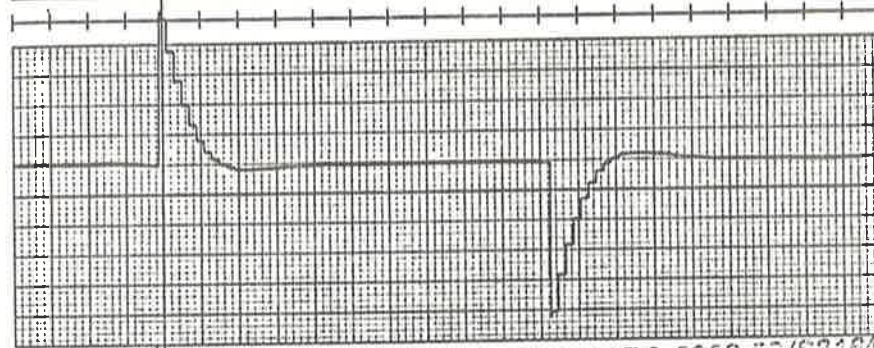
5 m/s

q

20 linj =

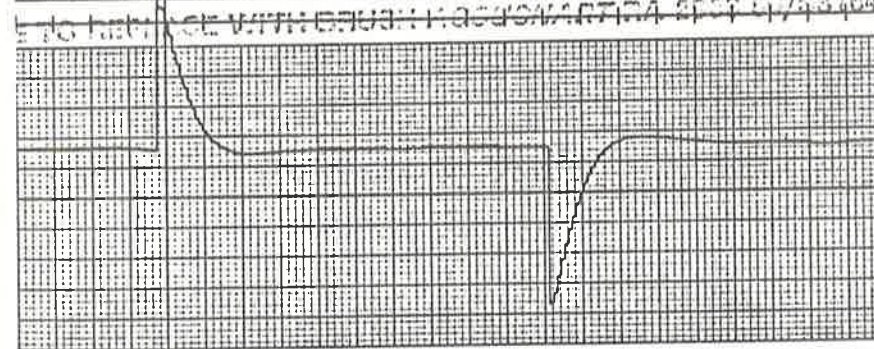
1/80 rad/s

n_z

20 linj =

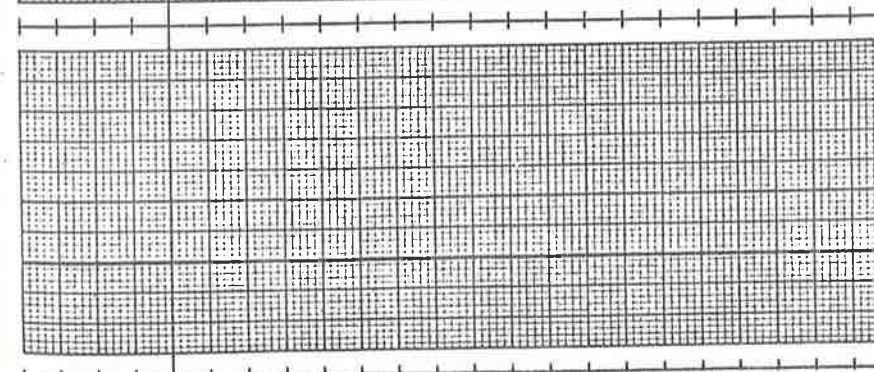
.8 g

α

20 linj =

1/80 rad

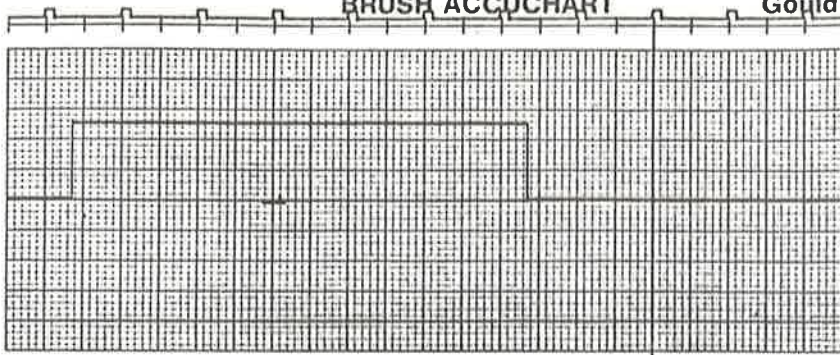

δ_e

20 linj =

1/640 rad

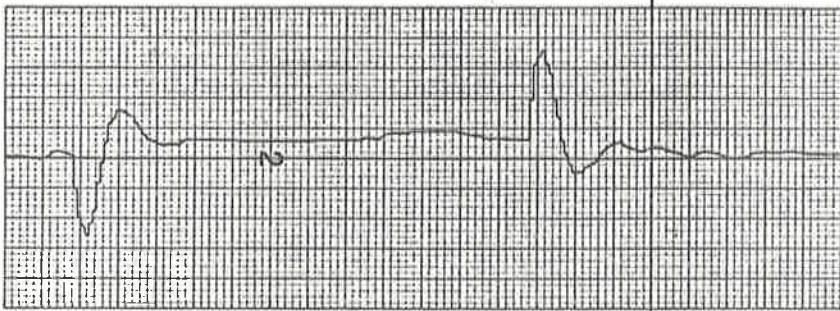
M=9
H=5km
TP 1
 $\beta=0$

t sek

w

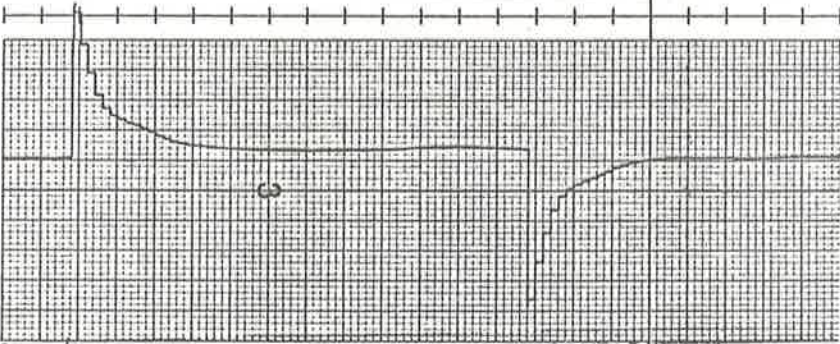
5 m/s

q

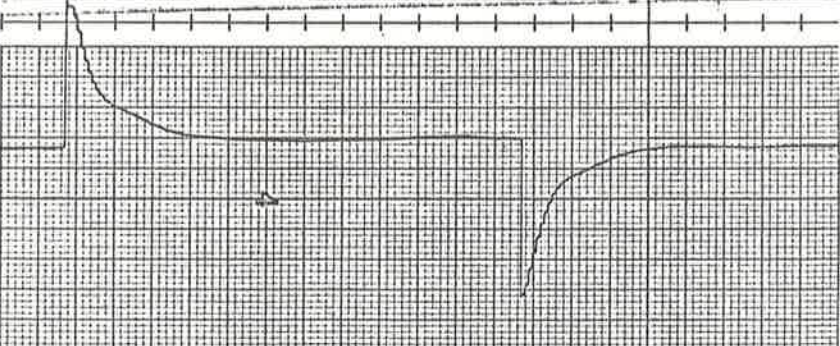
20 linj =

1/80 rad/s

n_z

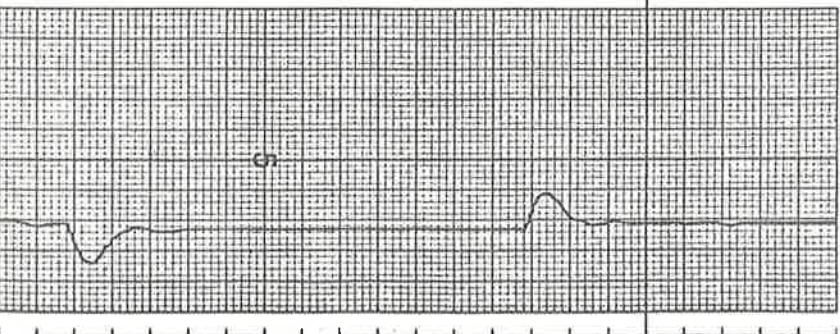
20 linj =

.8 g

 α

20 linj =

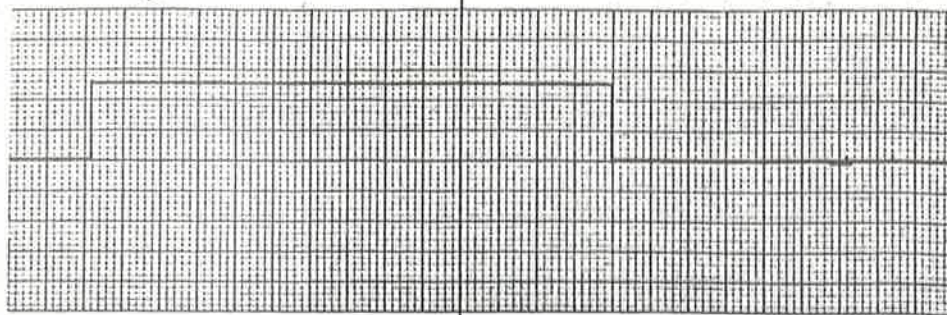
1/80 rad

 δ_e

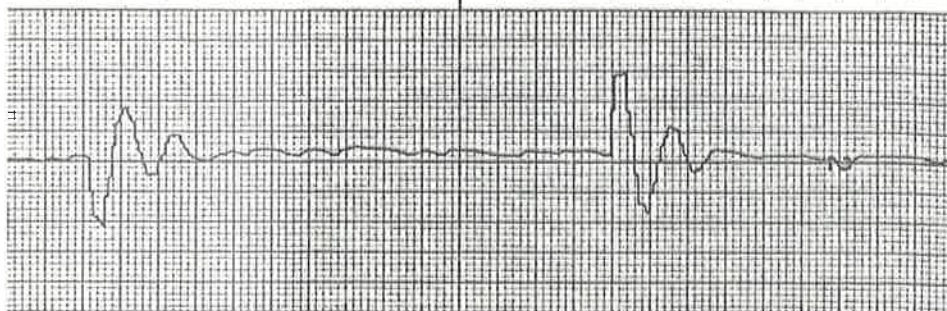
20 linj =

1/640 rad

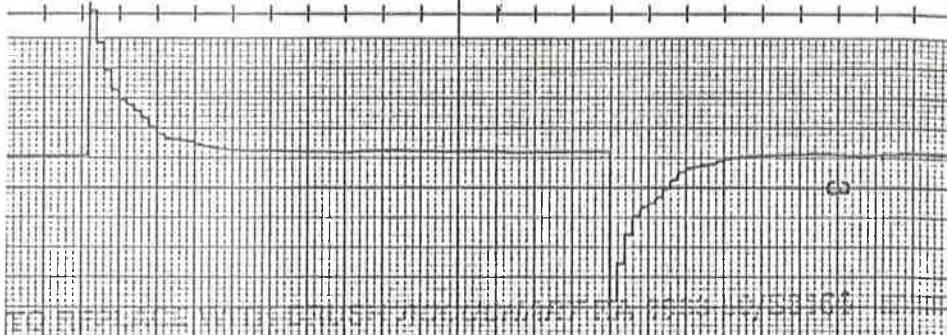
M=9
H=5km
TP 1
 $\beta=.05$

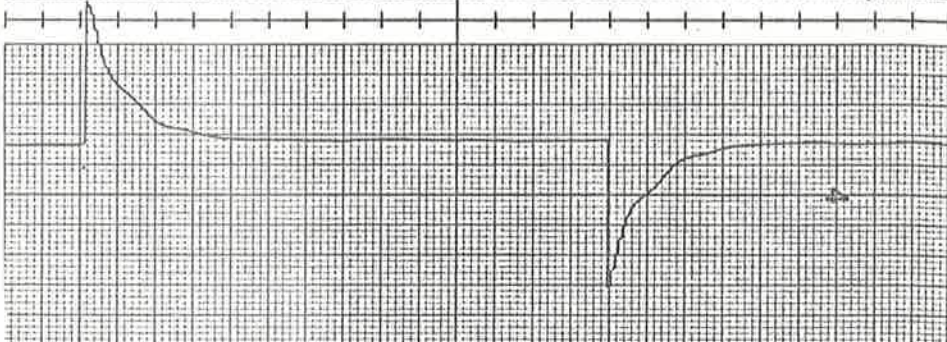
t sek

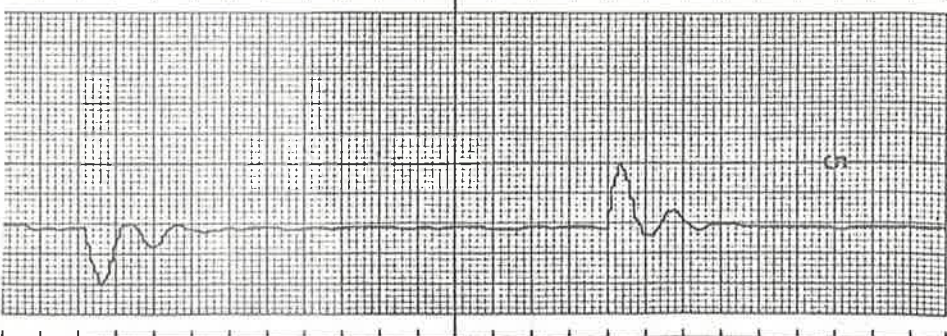
w
5 m/s

n_z
20 linj =
.8 g

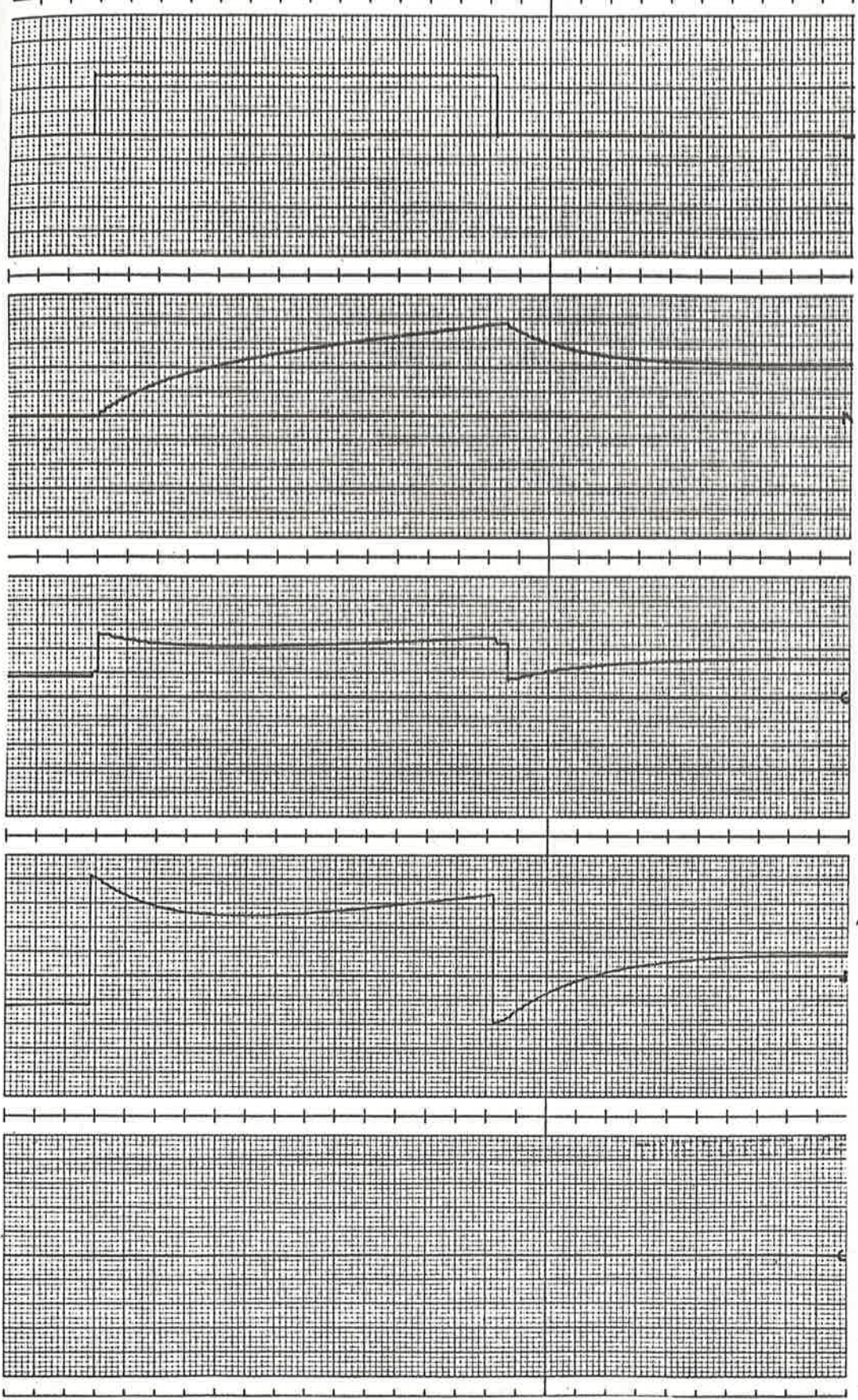

α
20 linj =
1/80 rad

δ_e
20 linj =
1/640 rad

M=9
H=5km
TP 1
β=.1

t sek

w
5 m/s

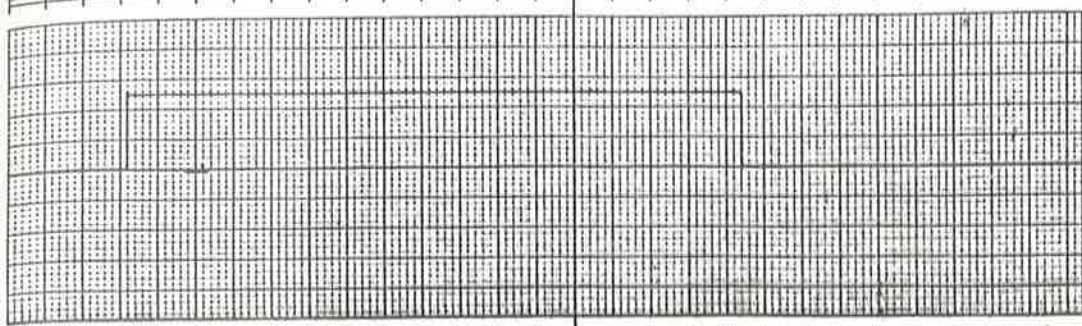
q
20 linj =
1/16 rad/s

n_z
20 linj =
.8 g

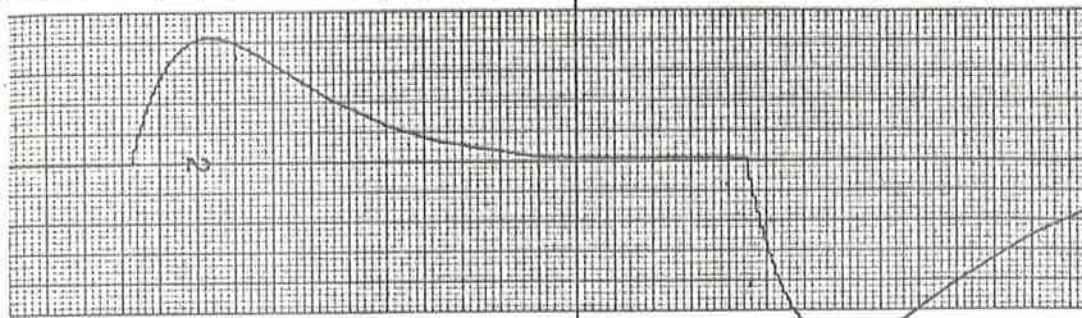
α
20 linj =
1/20 rad

δ_e
20 linj =
1/64 rad

M=.2
H=.5km
TP 2
B=0

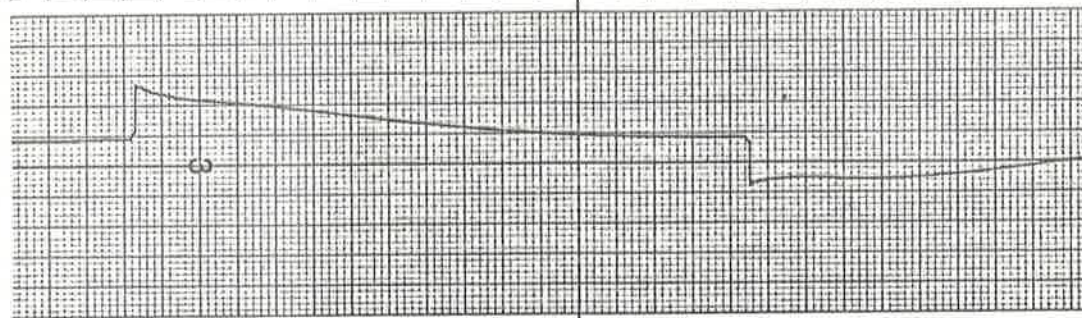

t sek

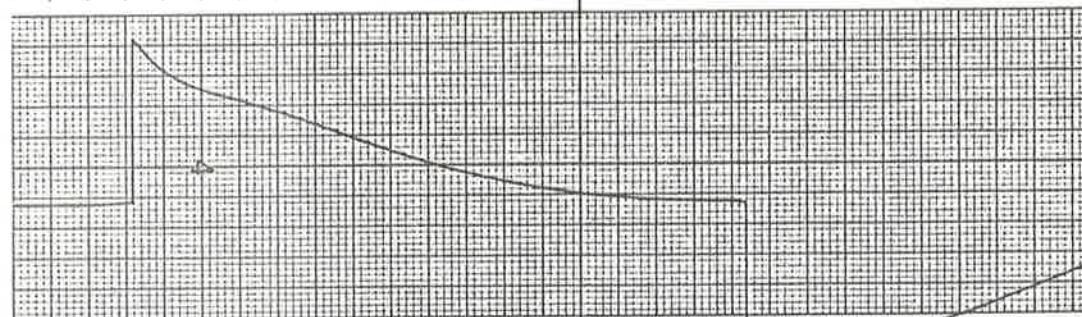
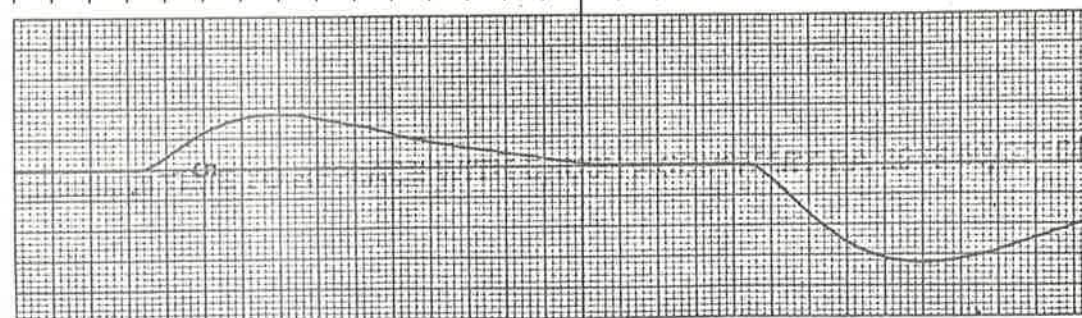

w

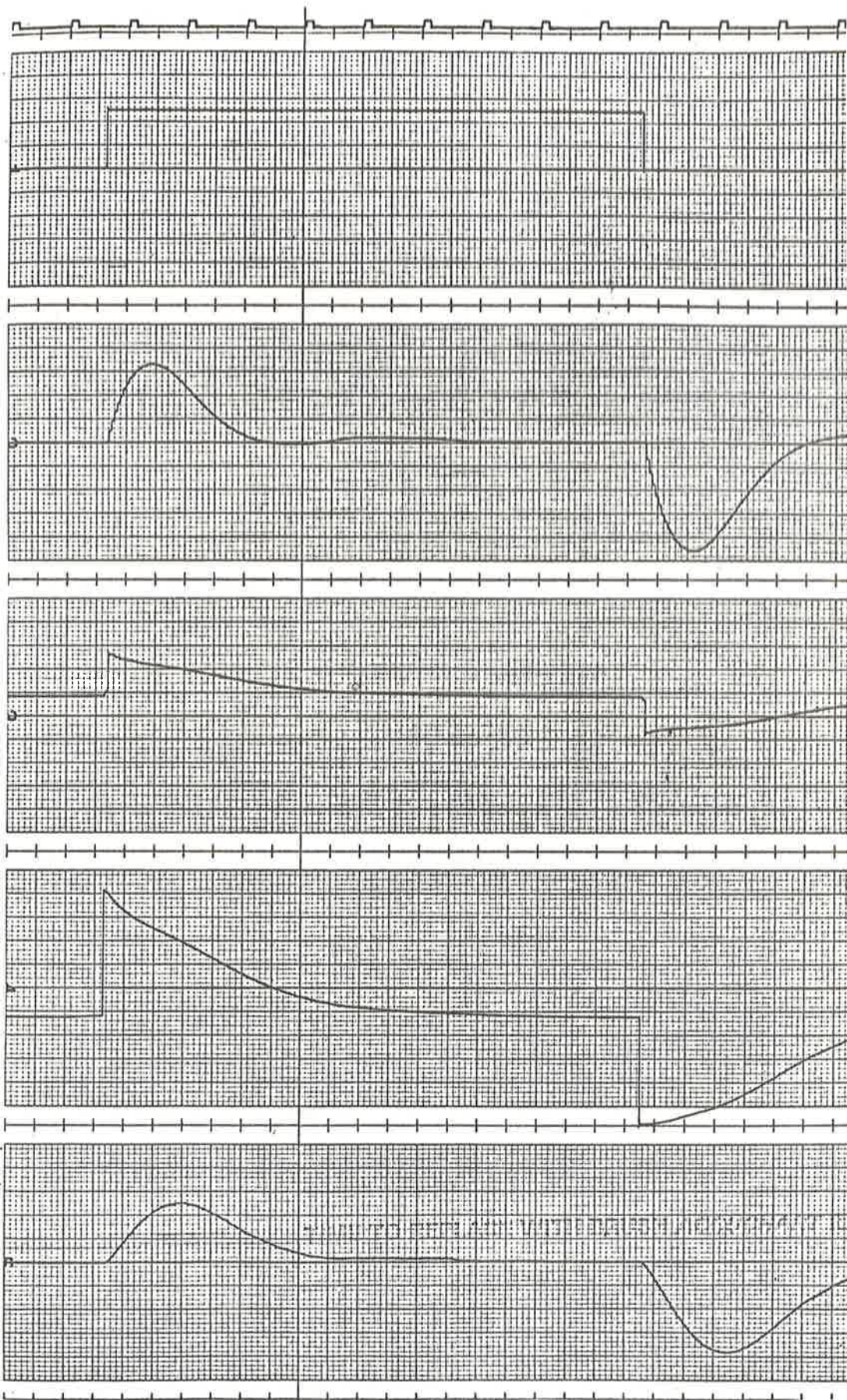
5 m/s

q

20 linj =
1/40 rad/s n_z 20 linj =
.8 g α 20 linj =
1/20 rad δ_e 20 linj =
1/64 rad

M=.2
H=.5km
TP2
 $\beta=.05$

t sek

w

5 m/s

q

20 linj =

1/40 rad/s

n_z

20 linj =

.8 g

α

20 linj =

1/20 rad

δ_e

20 linj =

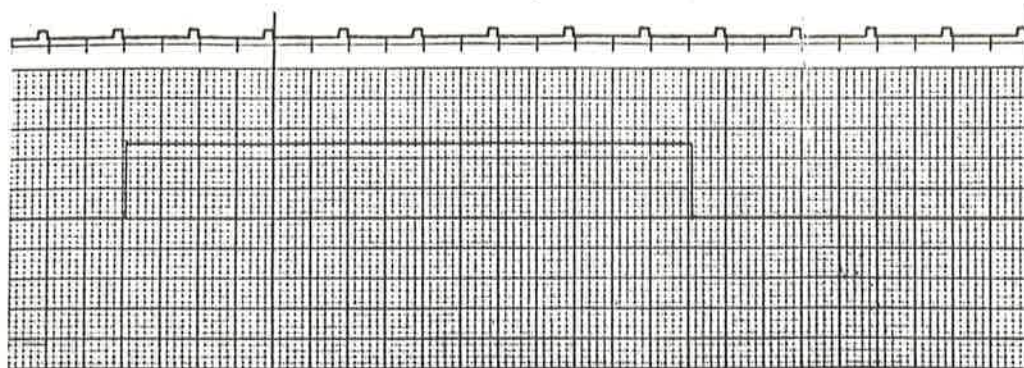
1/64 rad

M=.2

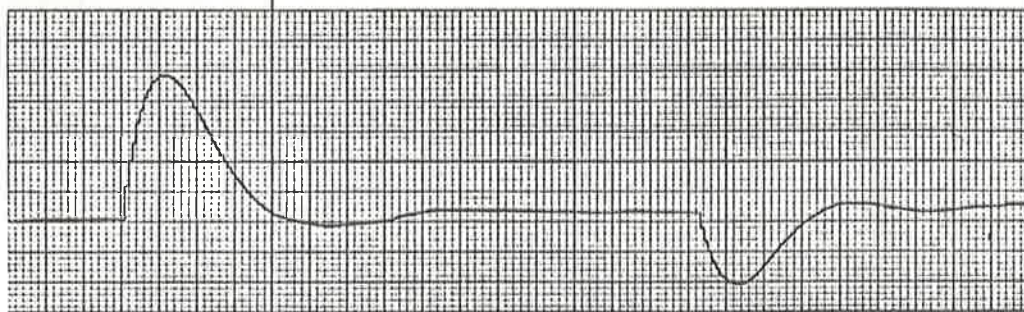
H=.5 km

TP2

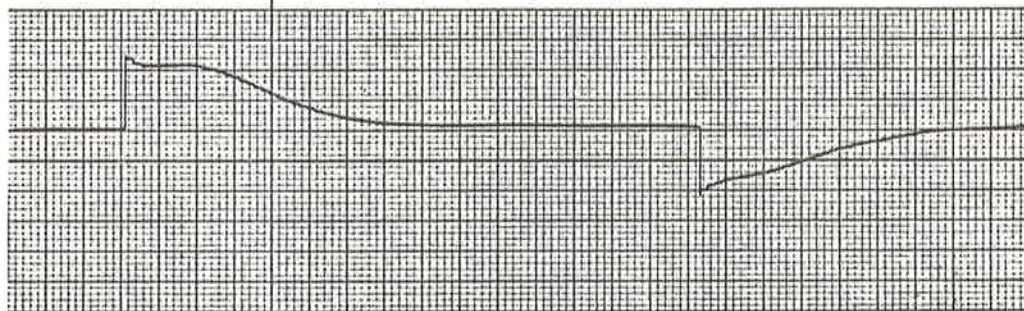
R=1

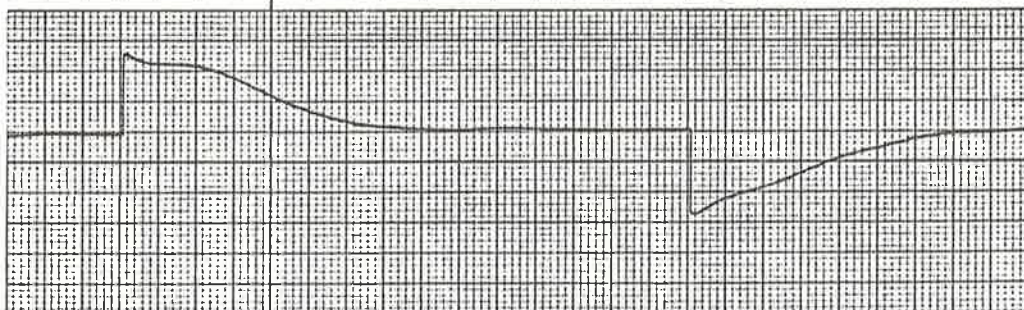
t sek

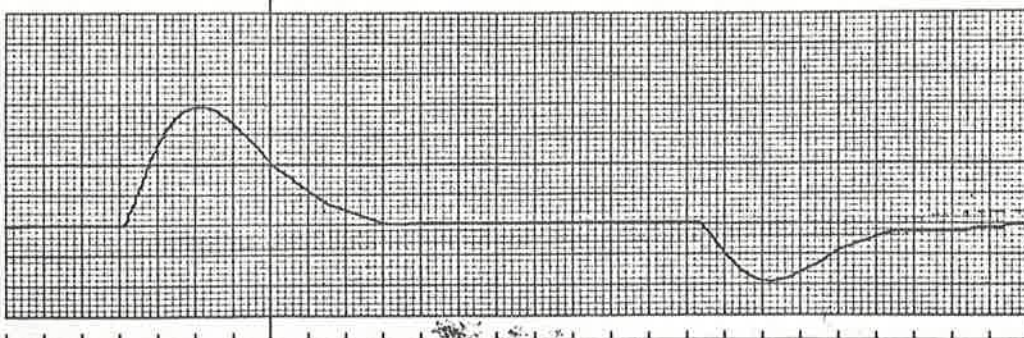
w
5 m/s

q
20 linj =
1/40 rad/s

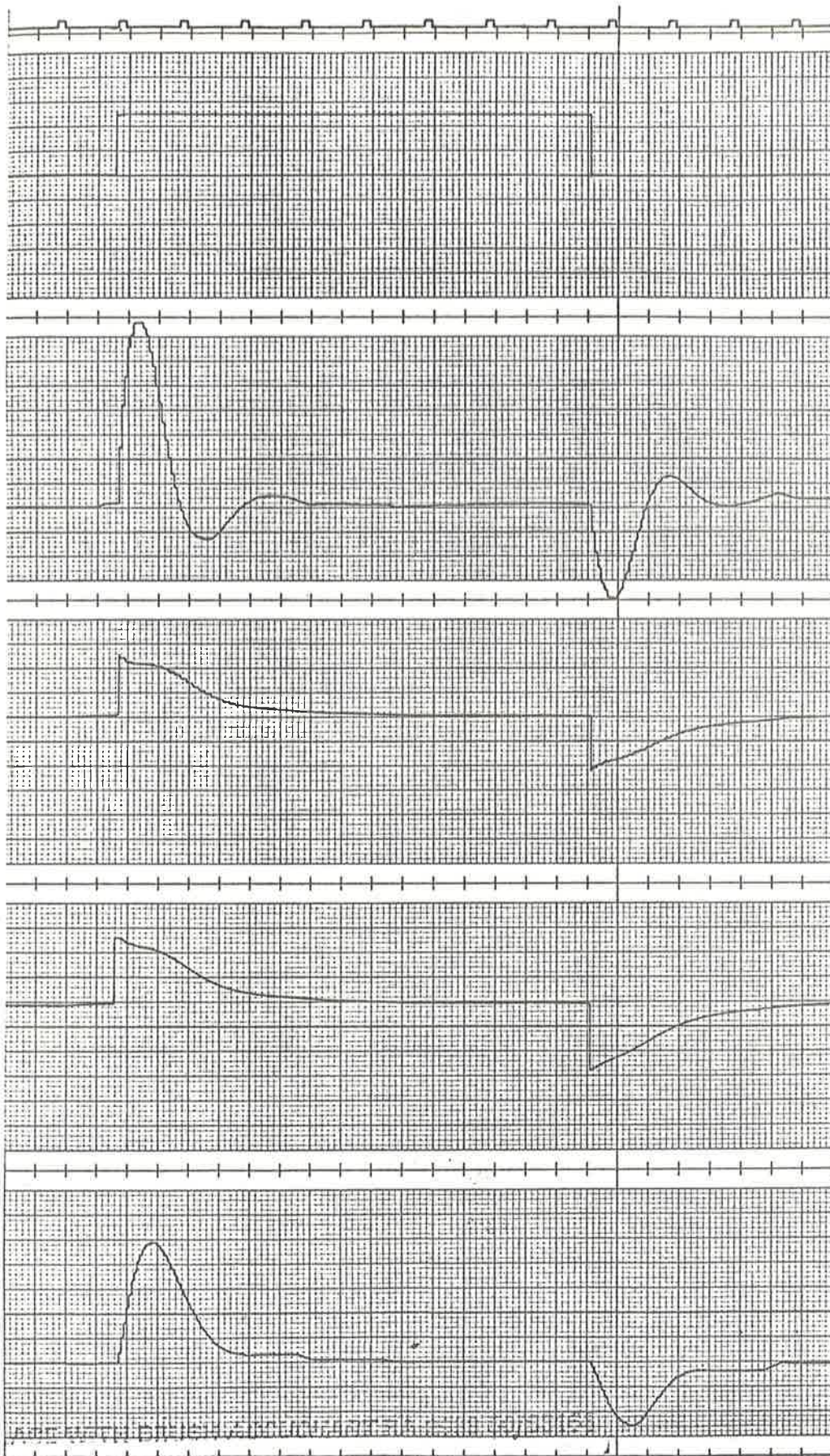

n_z
20 linj =
.8 g

δ_e
20 linj =
1/160 rad

M=4
H=5km
TP2
B=.05

t sek

w

5 m/s

q

20 linj =
1/80 rad/s

n_z

20 linj =
.8 g

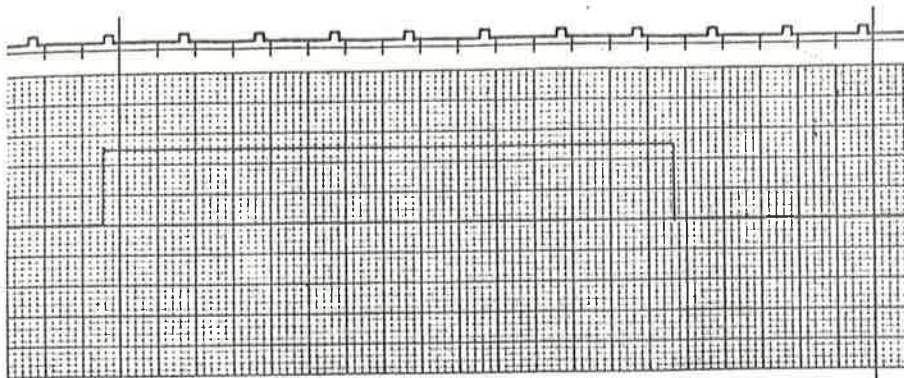
α

20 linj =
1/20 rad

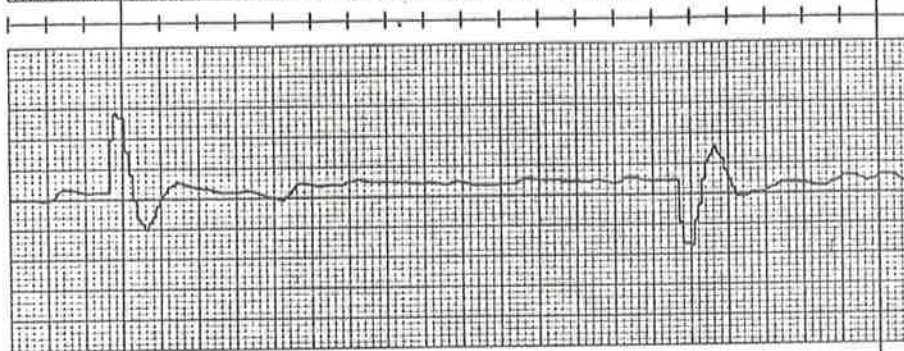
δ_e

20 linj =
1/160 rad

M=4
H=5 km
TP2
R=1

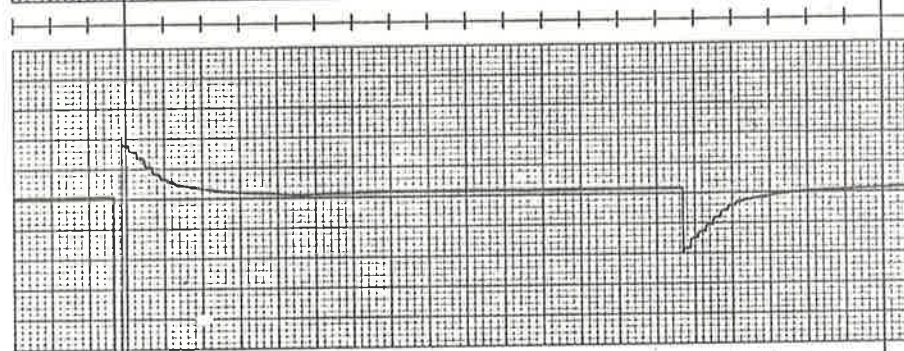

t sek

w

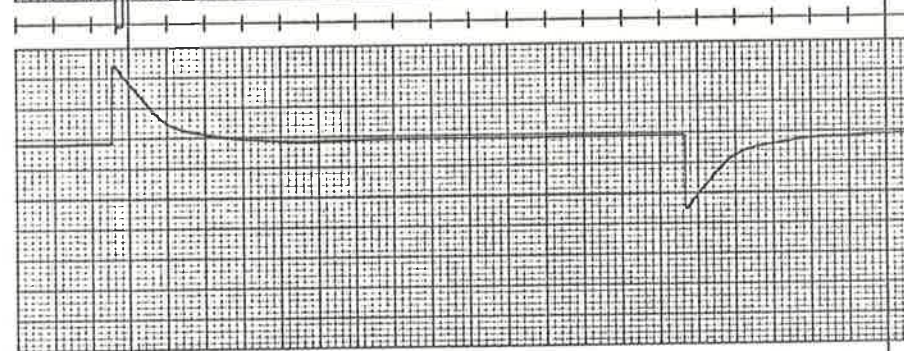
5 m/s

q

20 linj =

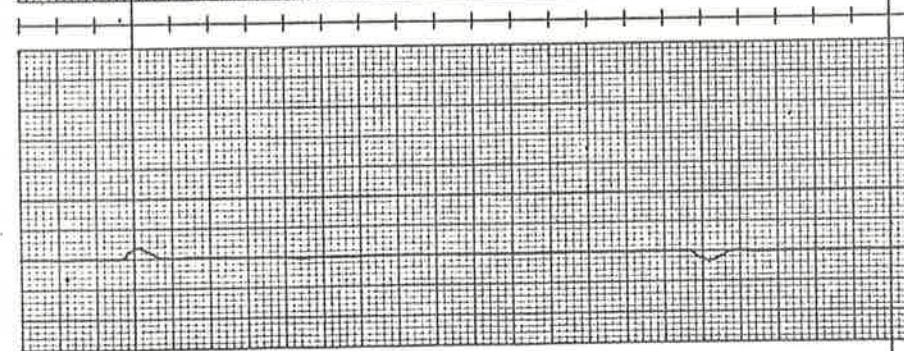
1/80 rad/s

n_z

20 linj =

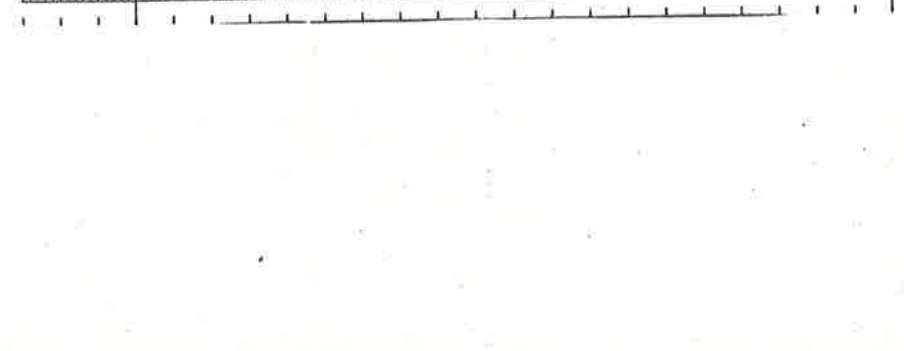
2 g

α

20 linj =

1/40 rad

δ_e

20 linj =

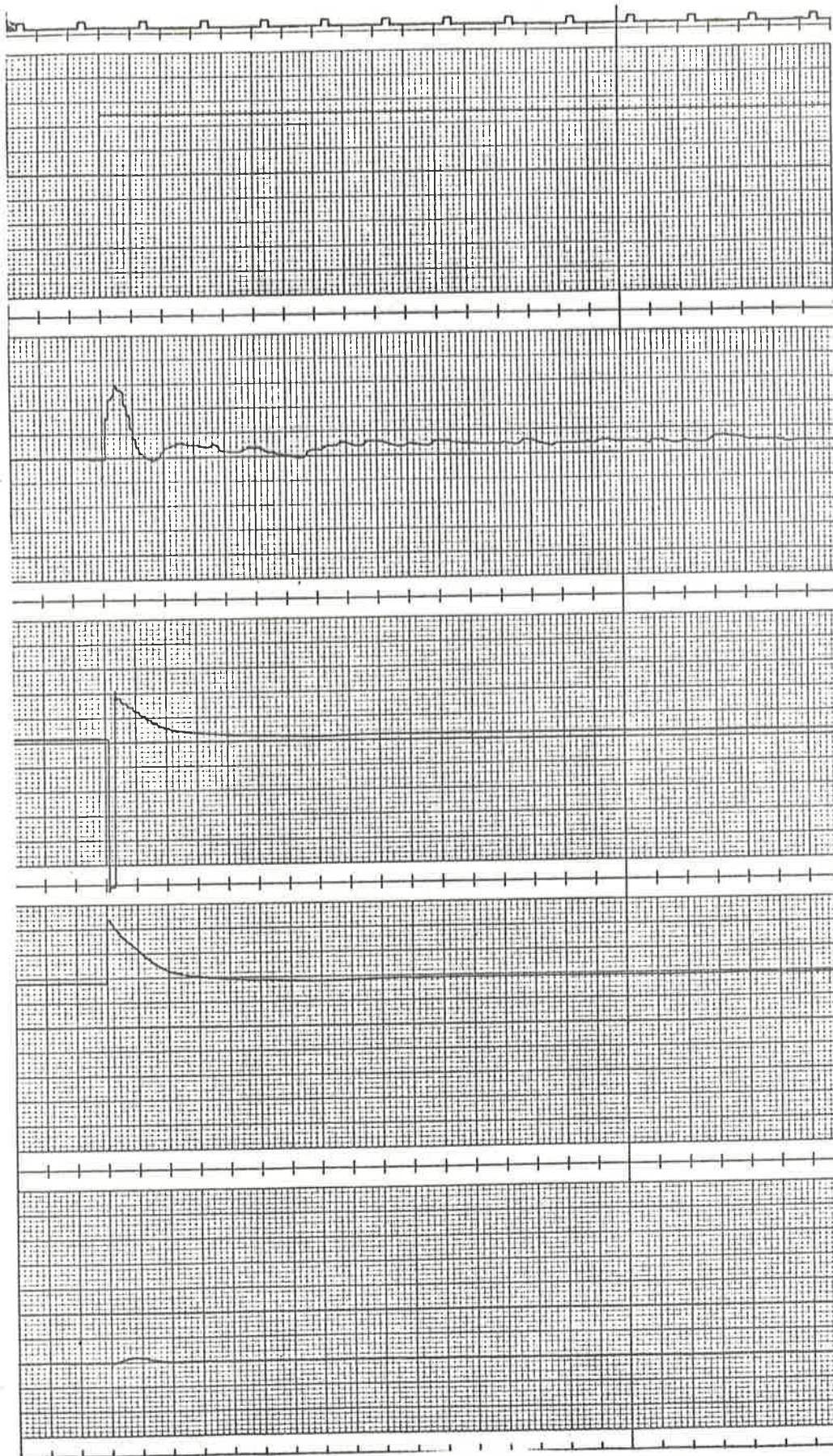
1/160 rad

M=9

H=5 km

TP2

$\beta=1$

t sek

w

5 m/s

q

20 linj =

1/80 rad/s

n_z

20 linj =

2 g

α

20 linj =

1/40 rad

δ_e

20 linj =

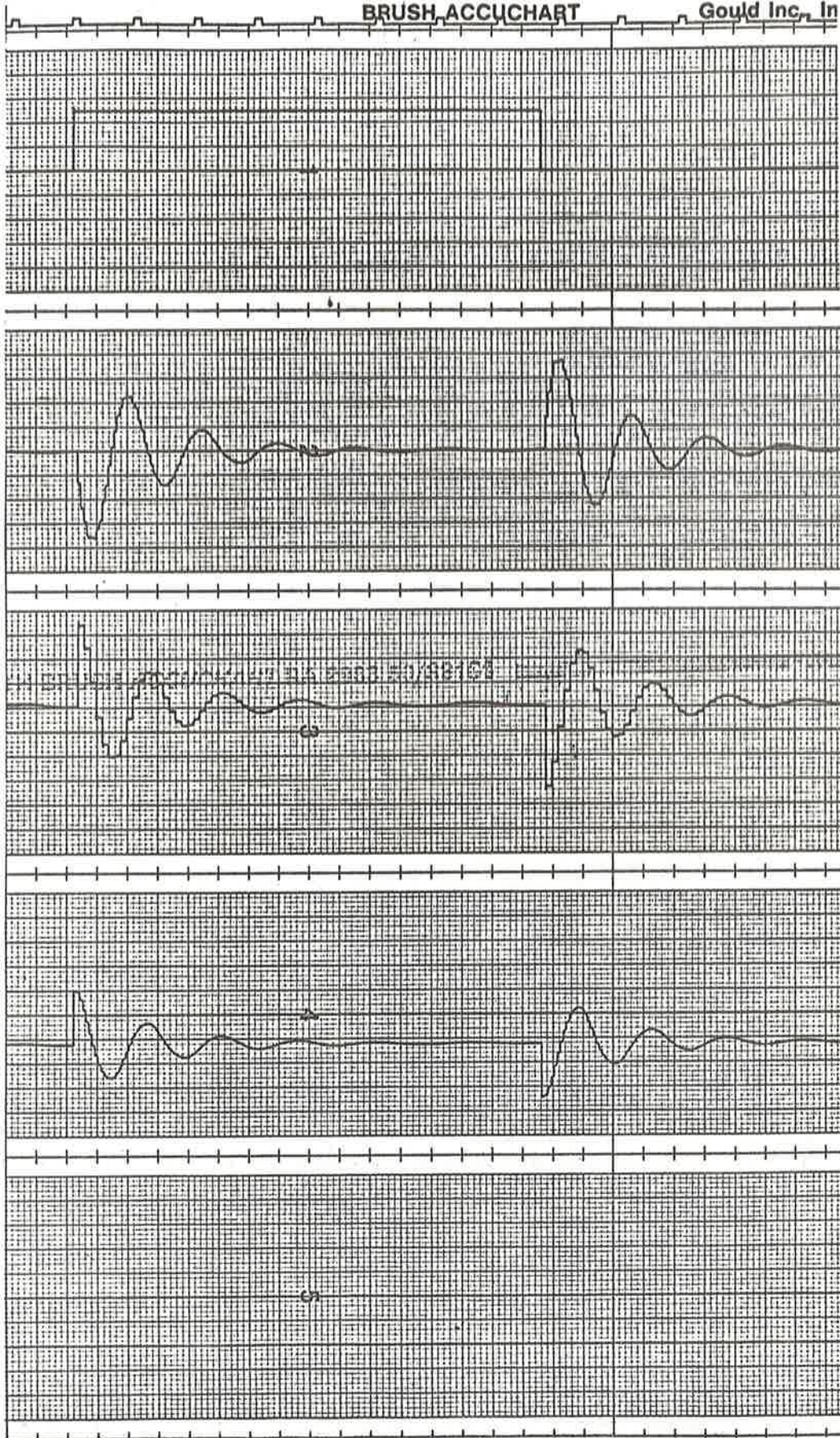
1/160 rad

M=.9

H=.5 km

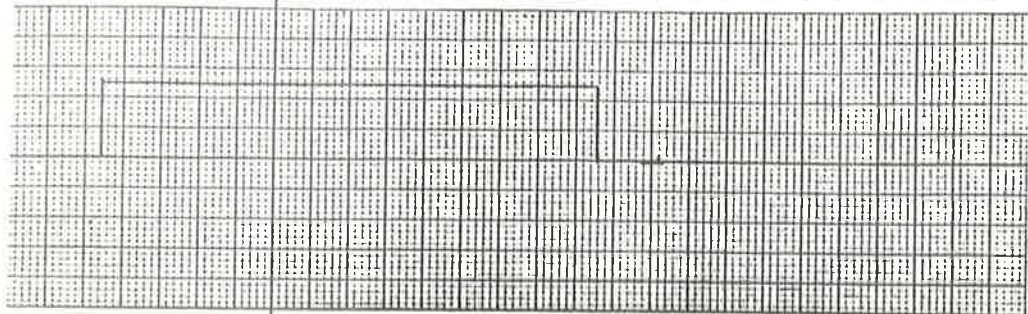
TP 2

$\beta=.05$

t sek

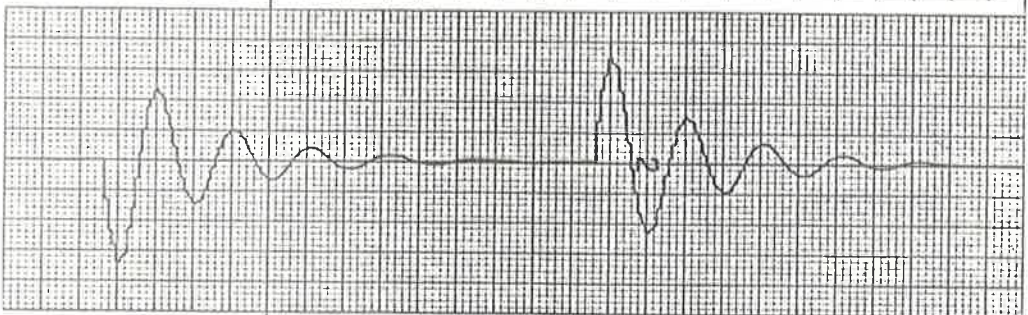
w
5 m/sq
20 linj =
1/16 rad/sn_z
20 linj =
.8 g α
20 linj =
1/40 rad δ_e
20 linj =
1/320 radM = 1.1
H = 6 km
TP 1
 $\beta = 0$

t sek

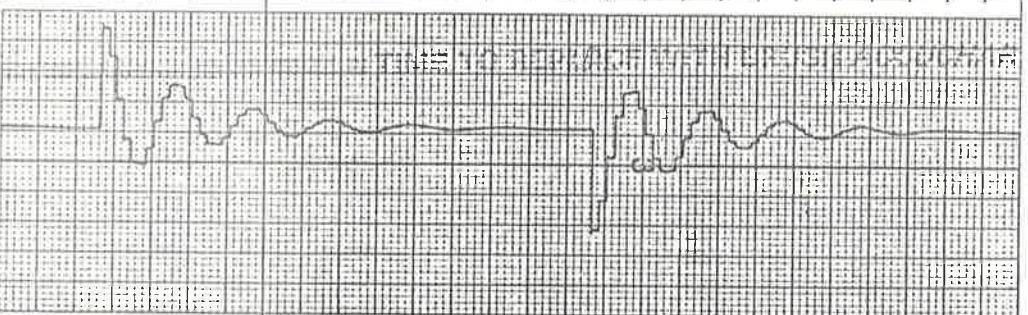
w

5 m/s

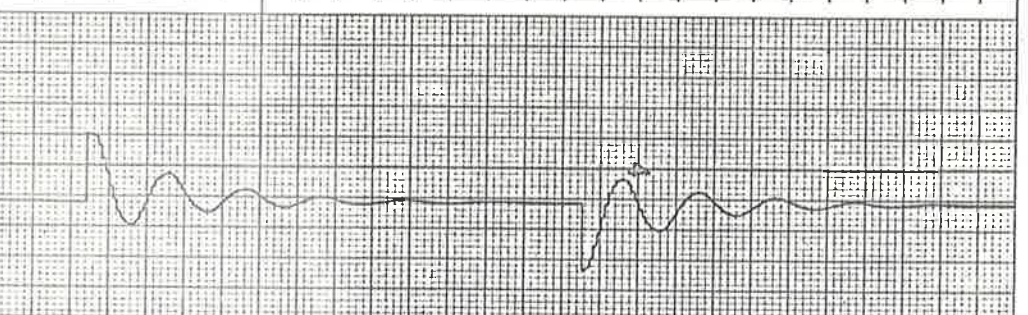
q

20 linj =
1/16 rad/s

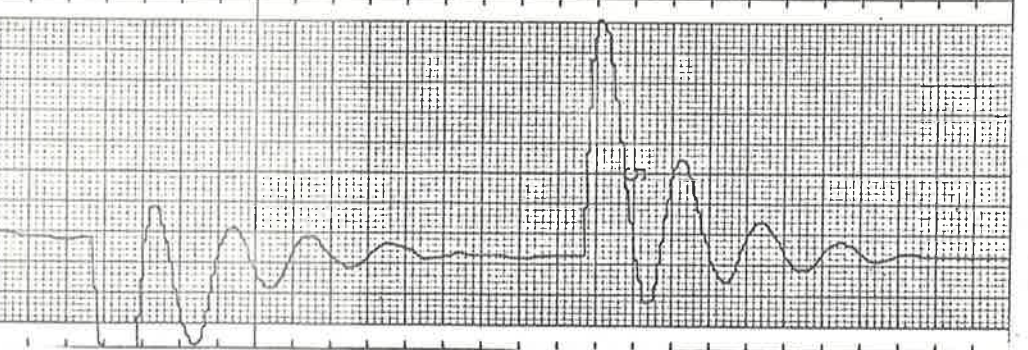
n_z

20 linj =
.8 g

α

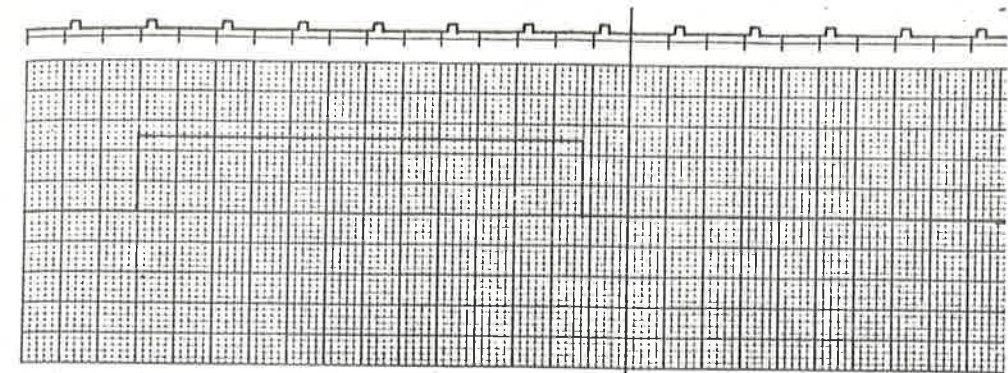
20 linj =
1/40 rad

δ_e

20 linj =
1/320 rad

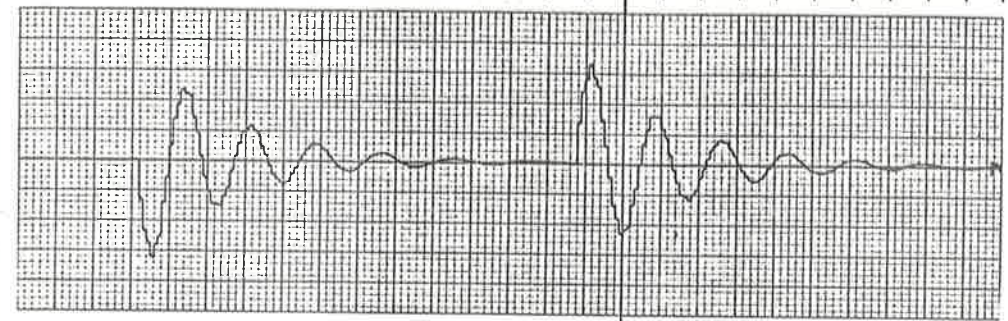
M = 1.1
H = 6 km
TP 1
β = .05

t sek

w

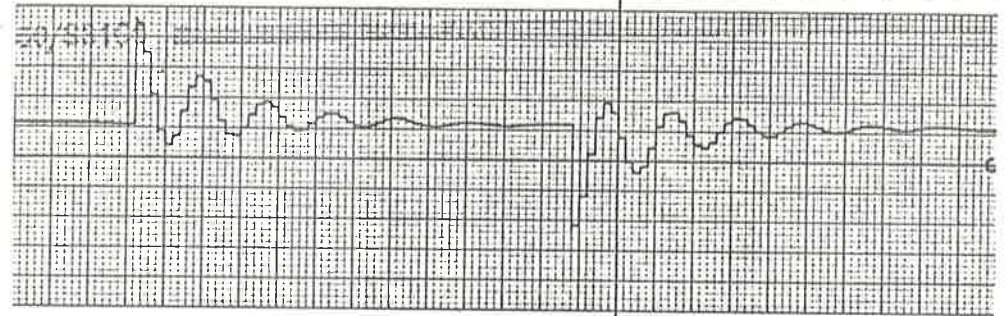
5 m/s

q

20 linj =

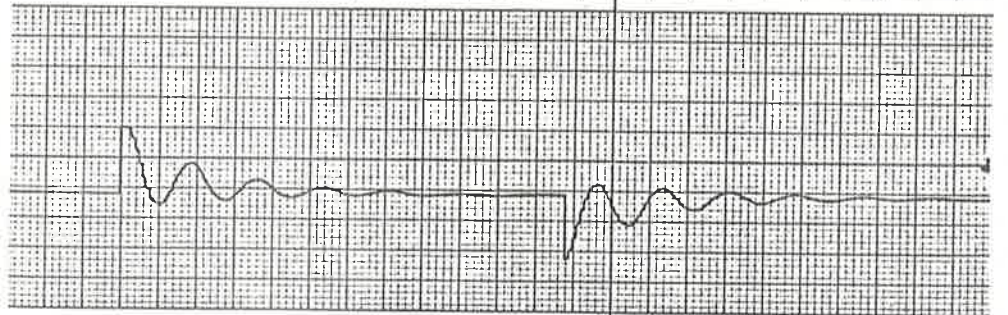
1/16 rad/s

n_z

20 linj =

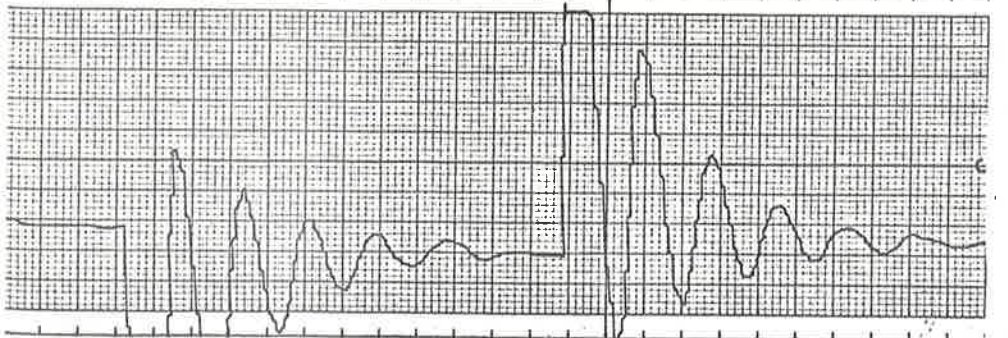
.8 g

α

20 linj =

1/40 rad

δ_e

20 linj =

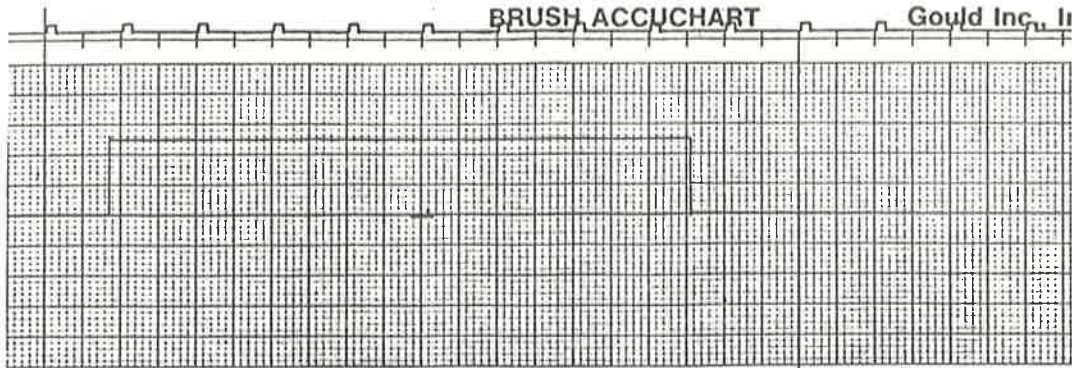
1/320 rad

M = 1.1

H = 6 km

TP 1

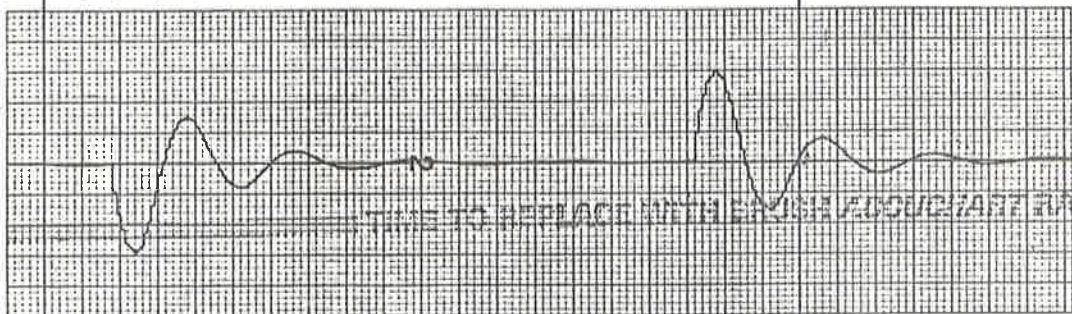
B = .1

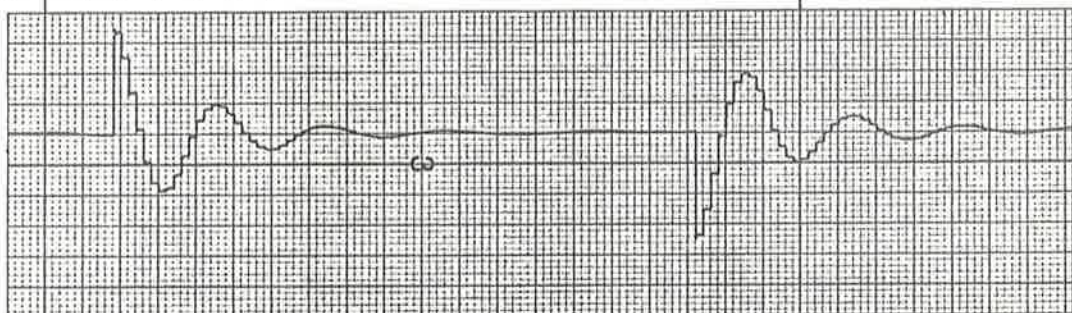
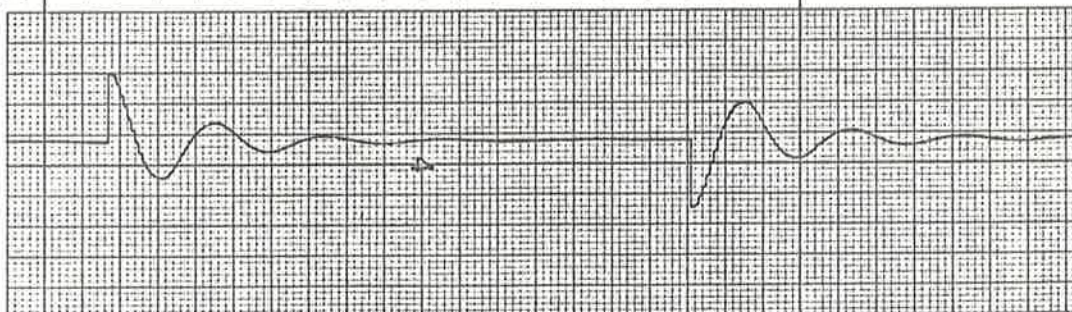
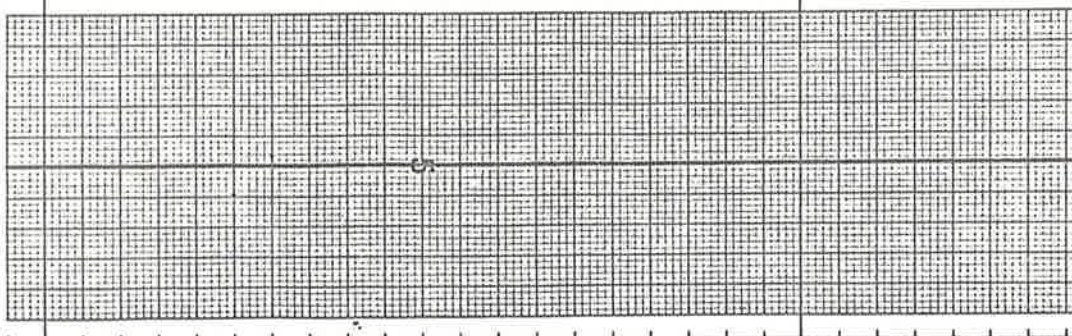
t sek

w

5 m/s

q

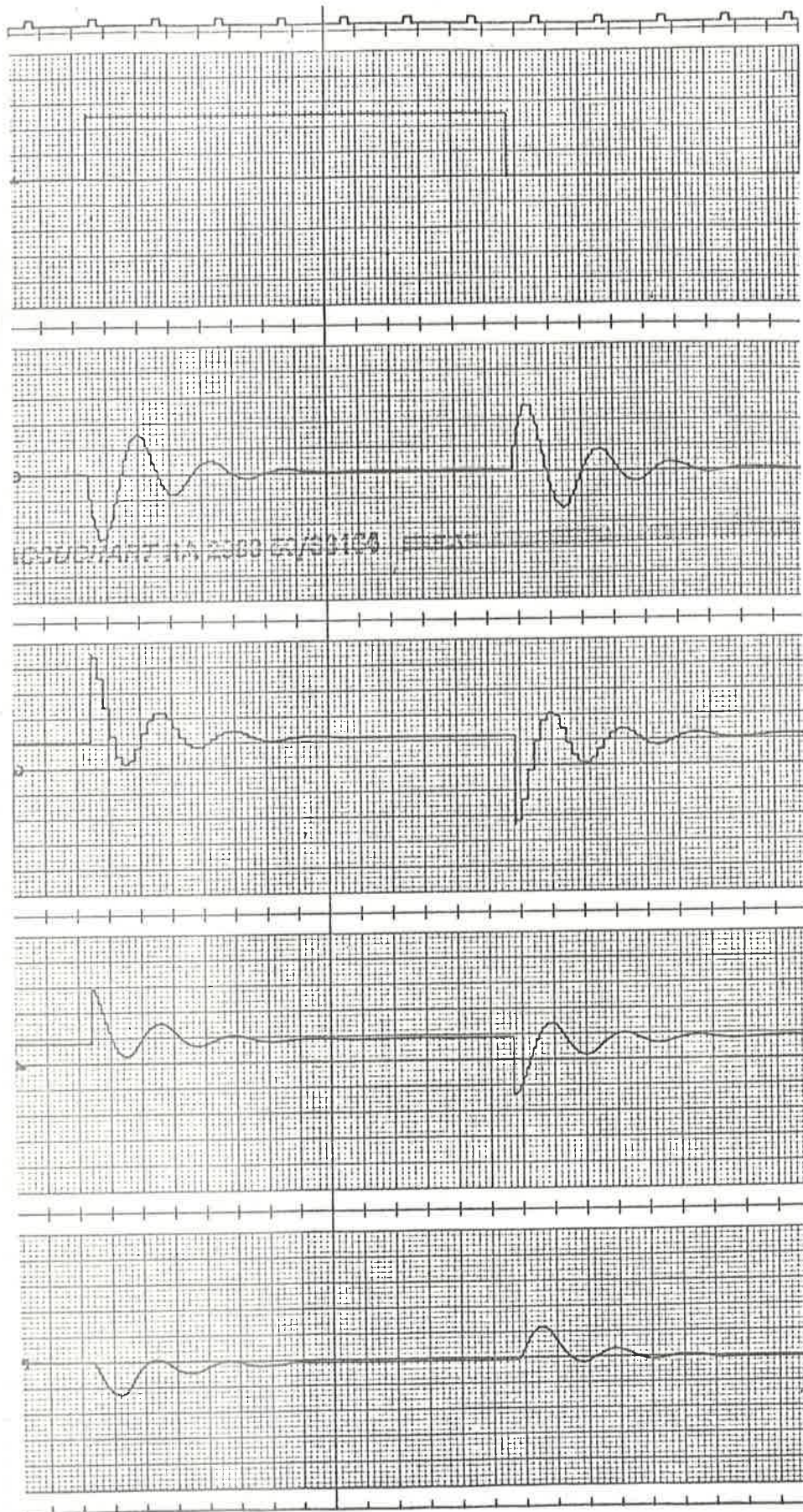
20 linj =
1/16 rad/s n_z 20 linj =
.8 g α 20 linj =
1/40 rad δ_e 20 linj =
1/64 rad

M = 1.1

H = 6 km

TP 2

 $\beta = 0$

t sek.

w

5 m/s

q

20 linj =

1/16 rad/s

n_z

20 linj =

.8 g

α

20 linj =

1/40 rad

δ_e

20 linj =

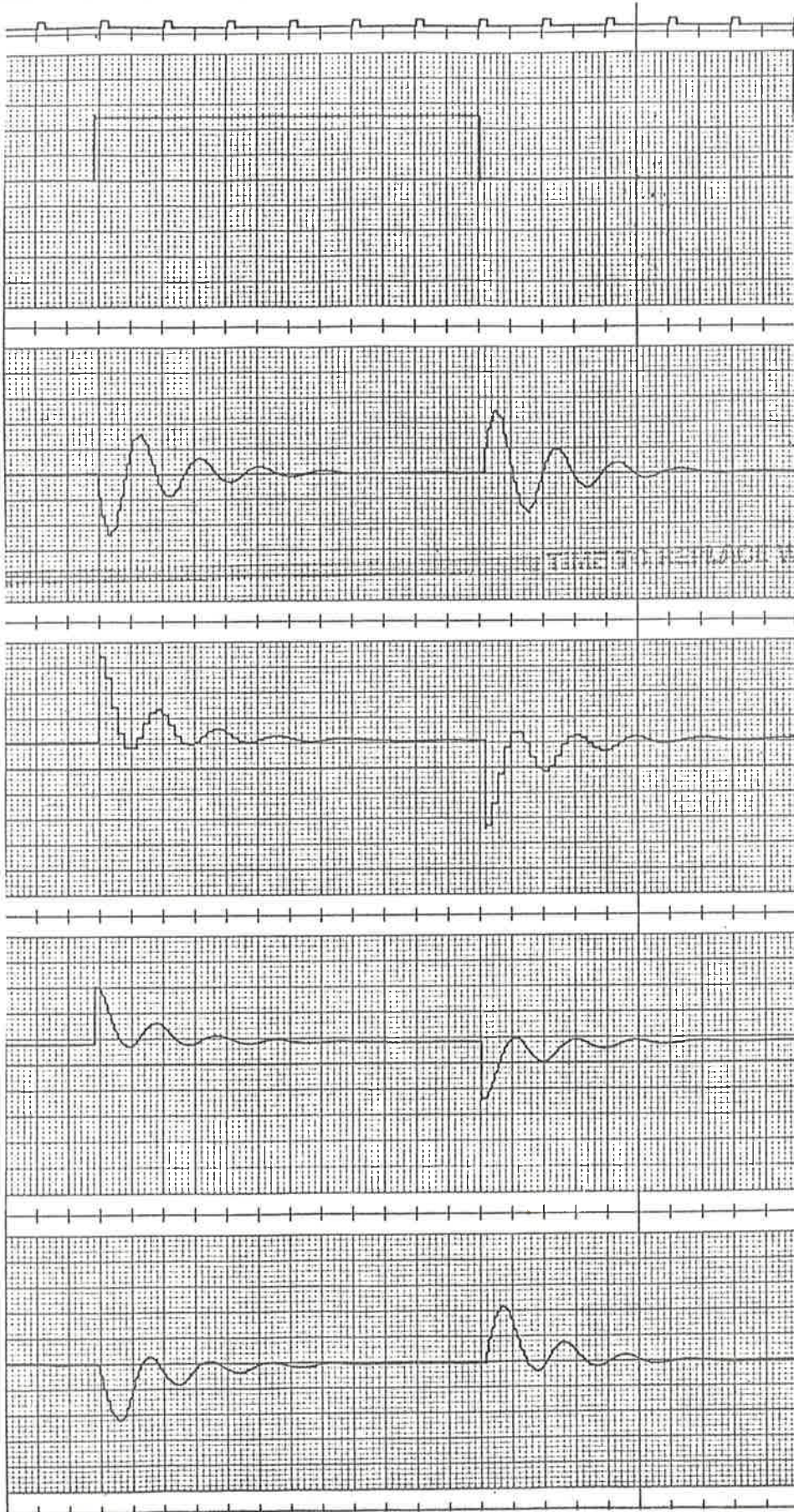
1/64 rad

M 1.1

H = 6 km

TP 2

$\beta = .05$

t sek

w

5 m/s

q

20 linj =

1/16 rad/s

n_z

20 linj =

.8 g

α

20 linj =

1/40 rad

δ_e

20 linj =

1/64 rad

M = 1.1

H = 6 km

TP 2

$\beta = .1$

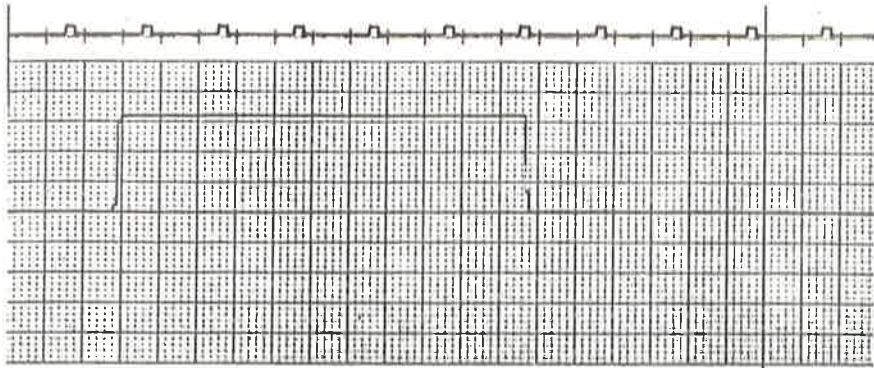
Dokumentnamn

Reg.nr

Klass.kod

Utfärdad	Datum	Utgåva	Sida
----------	-------	--------	------

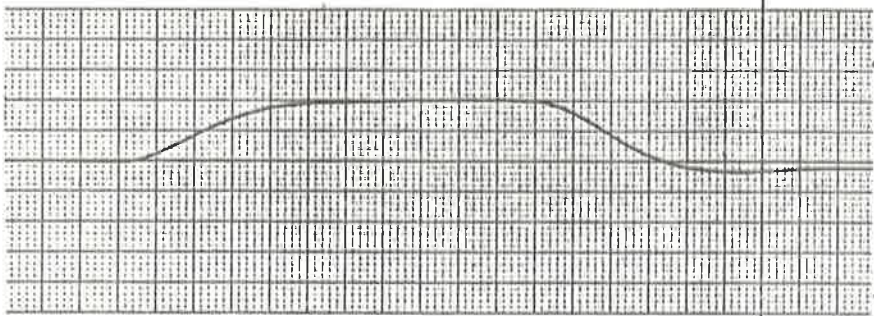
Stegsvar vid spakkommando

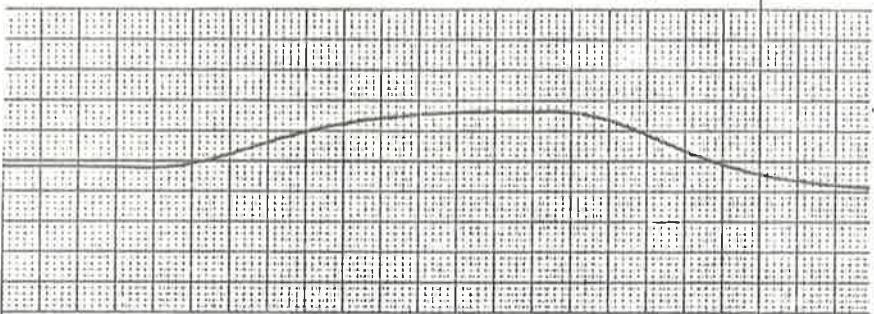
t sek

M=2
H=5km
TP2
 $\beta=.1$

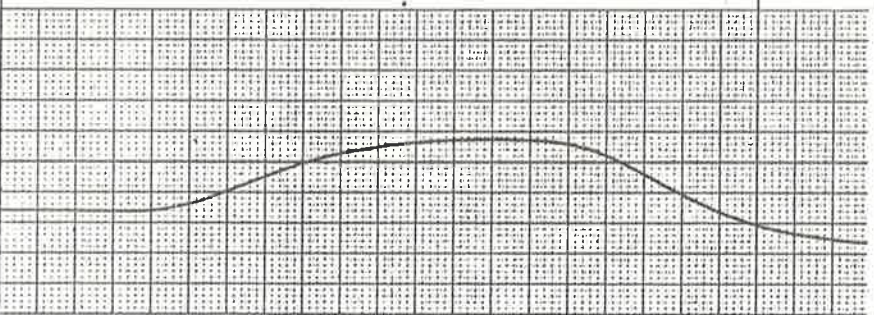
F_e
22 N

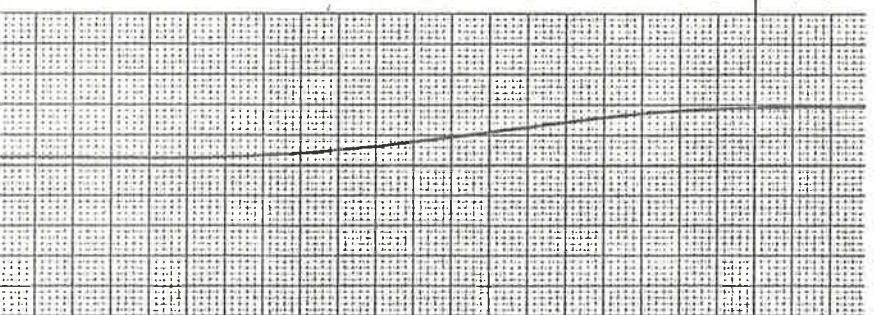
q
20 linj=
1/8 rad/s

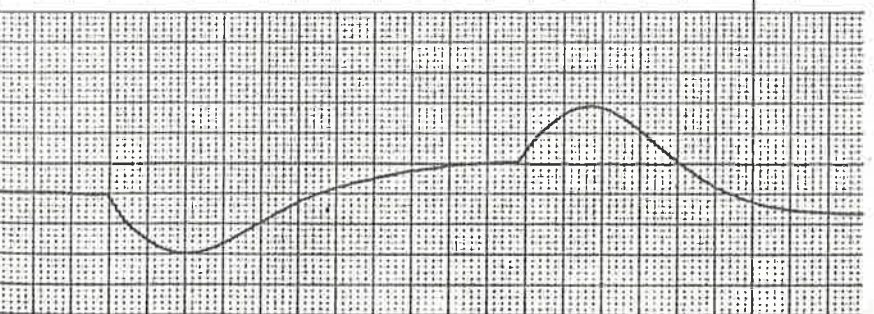
n_z
20 linj=
.8 g

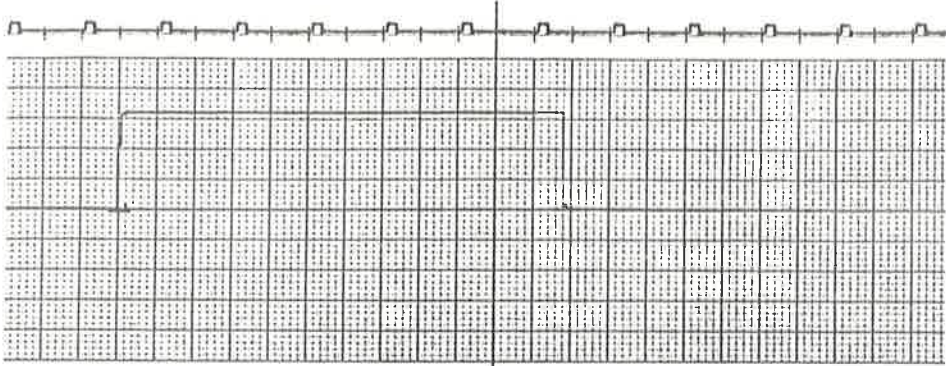
α
20 linj=
1/8 rad

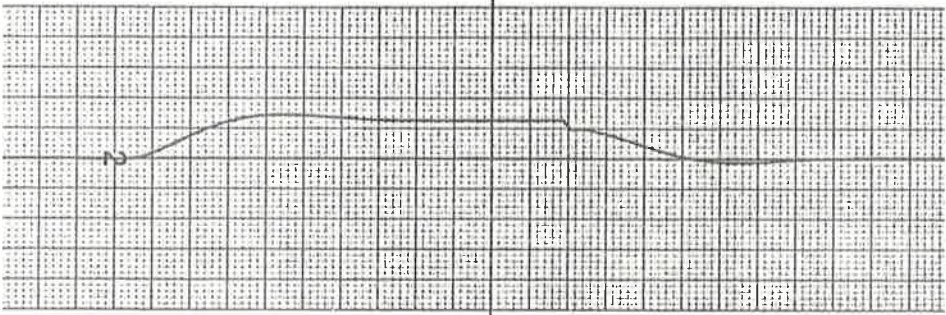
γ
20 linj=
45 °

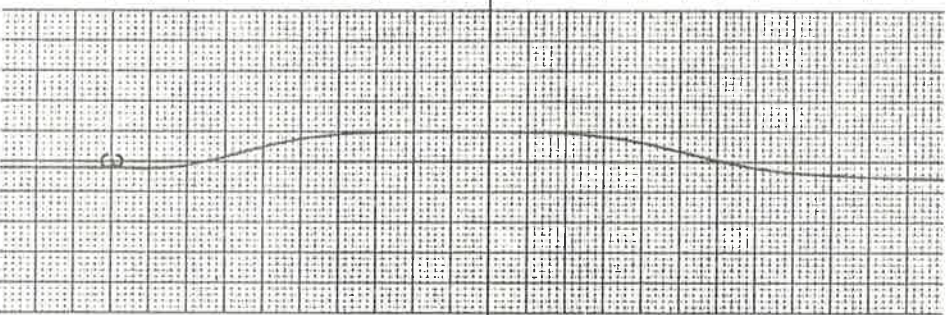
δ_e
20 linj=
1/32 rad

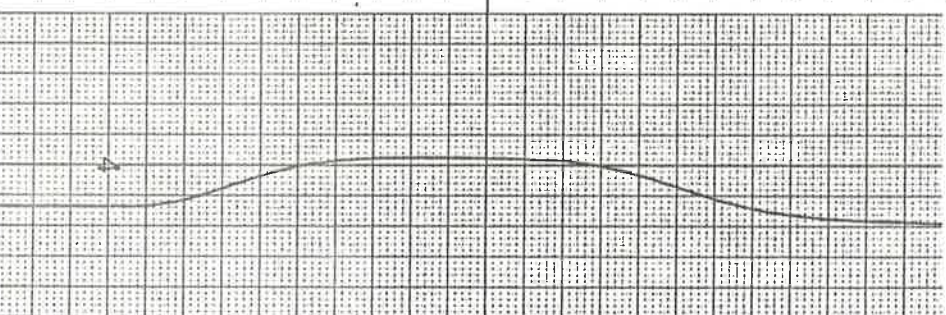
t sek $M=2$
 $H=5\text{km}$
 F_e TP 1
 22 N $\beta=1$

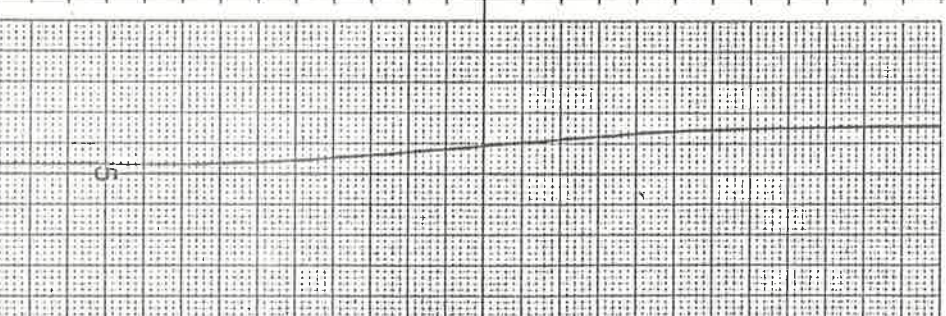
q
 20 linj =
 1/8 rad/s

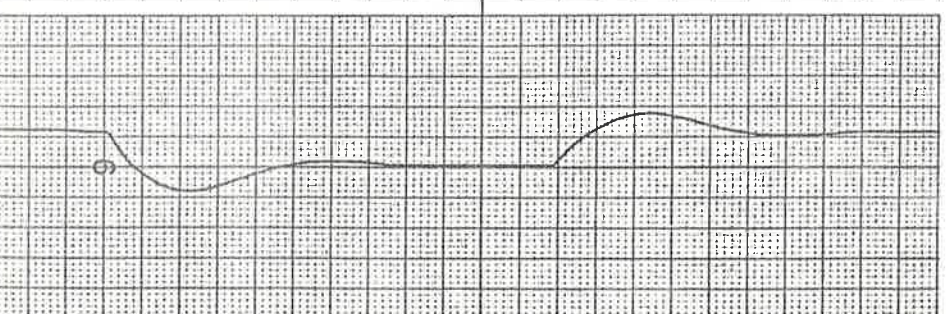
n_z
 20 linj =
 .8 g

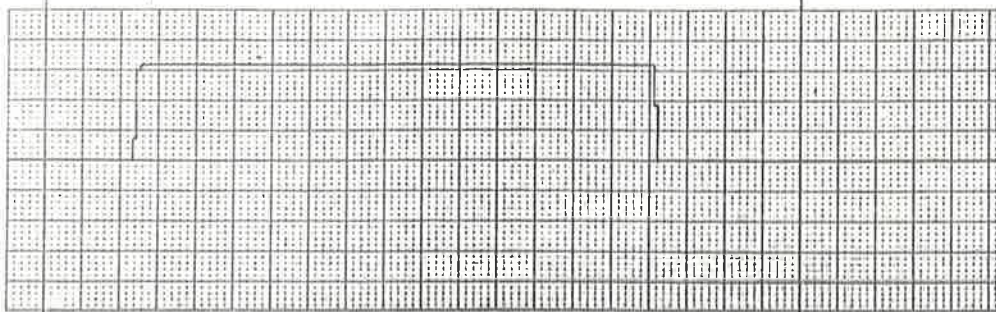
α
 20 linj =
 1/8 rad

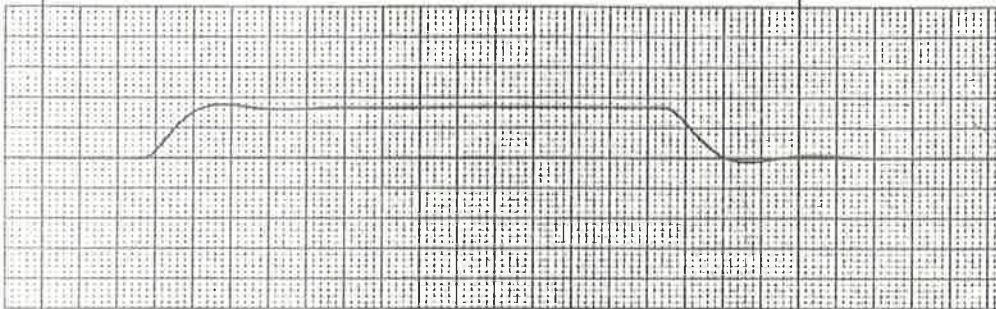
γ
 20 linj =
 45°

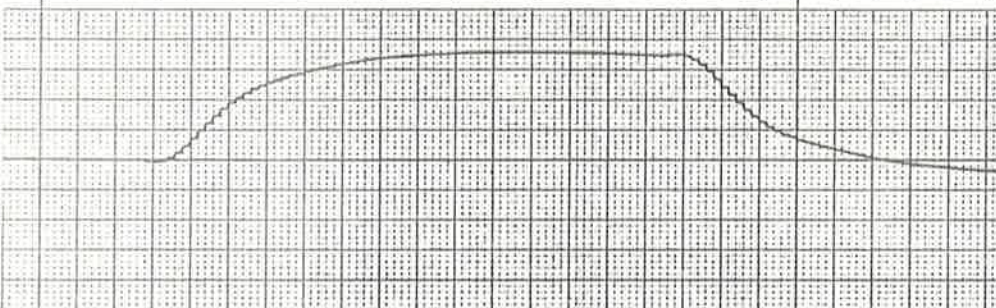
δ_e
 20 linj =
 1/32 rad

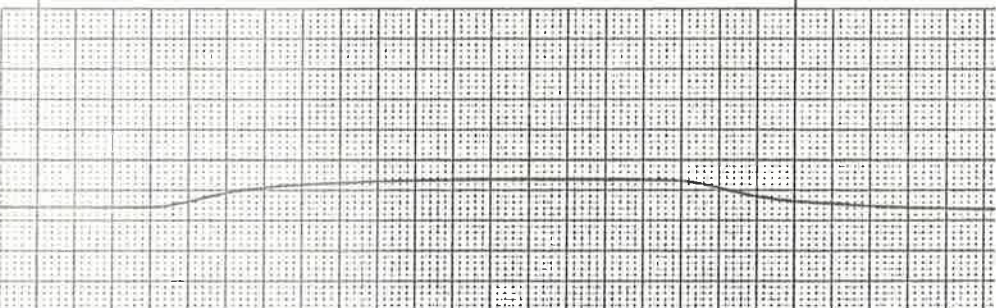
t sek $M=4$
 $H=5\text{km}$
 F_e TP 1
 22 N $\beta=.1$

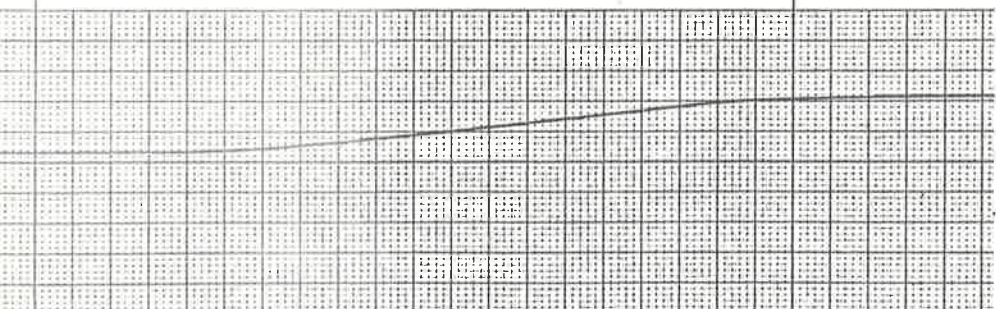
q
 20 linj =
 $1/8 \text{ rad/s}$

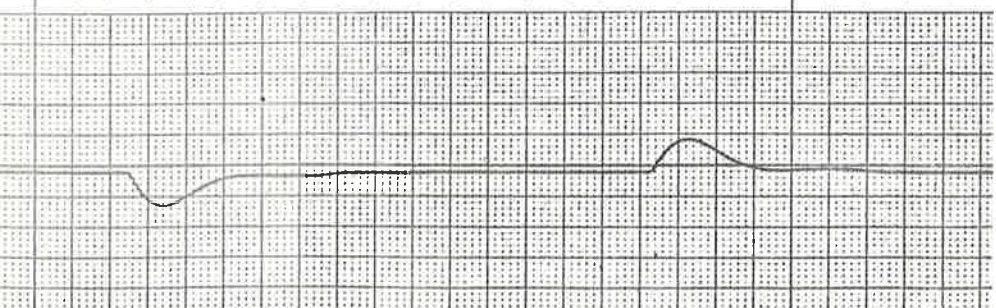
n_z
 20 linj =
 $.8 \text{ g}$

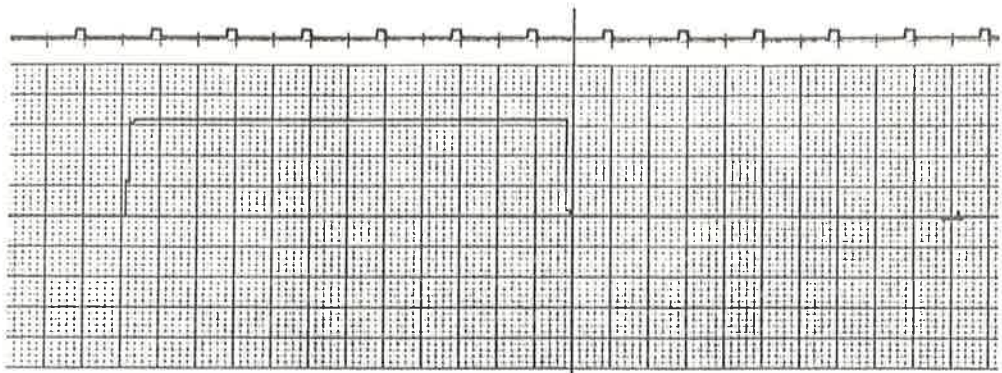
α
 20 linj =
 $1/4 \text{ rad}$

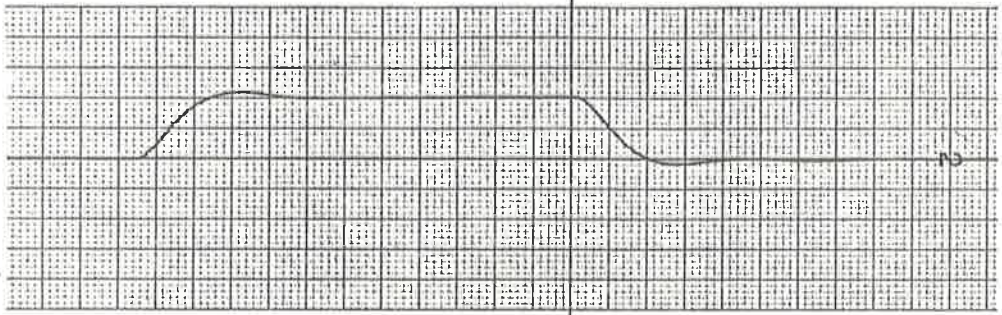
γ
 20 linj =
 45°

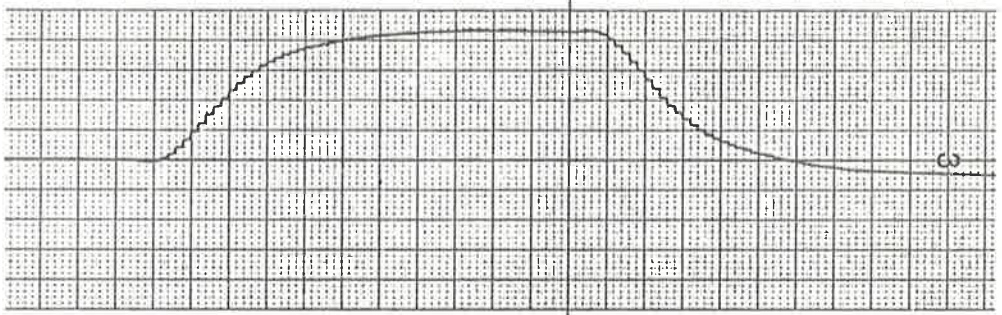
δ_e
 20 linj =
 $1/32 \text{ rad}$

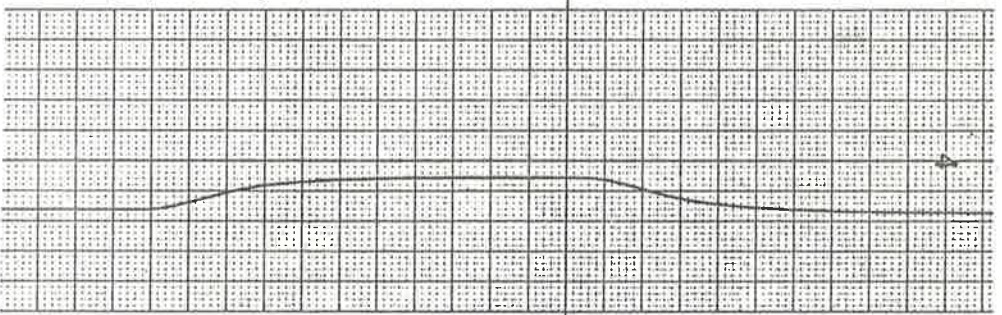
t sek M=4
 H=5km
 F_e TP2
 22 N $\beta=.1$

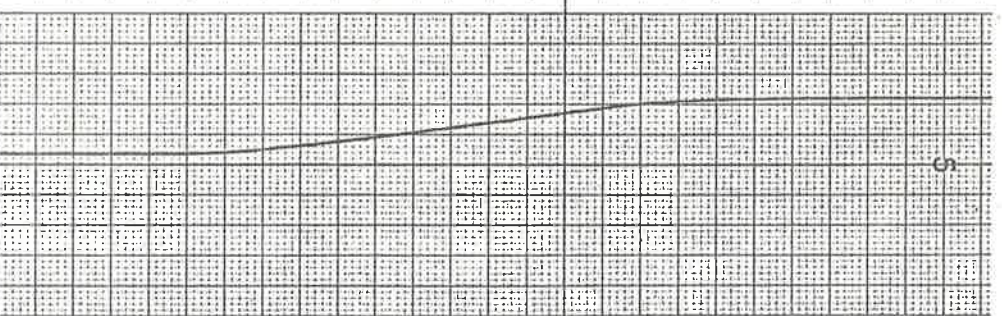
q
 20 linj=
 1/8 rad/s

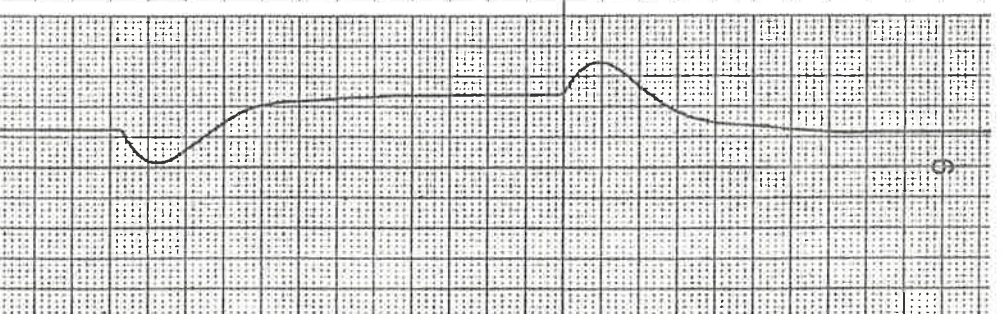
n_z
 20 linj=
 .8 g

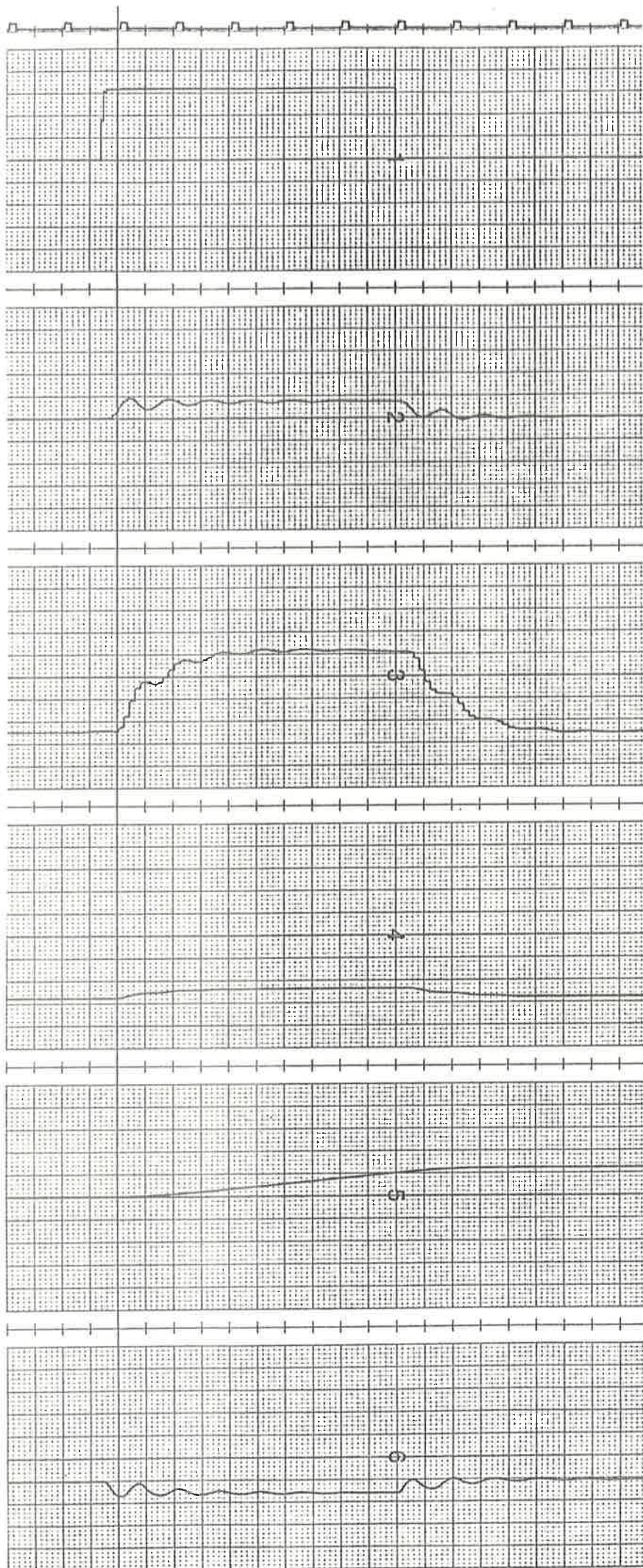
α'
 20 linj=
 1/4 rad

γ
 20 linj=
 45°

δ_e
 20 linj=
 1/32 rad

t sek M=9
 H=5km
 F_e TP 1
 22 N $\beta=.1$

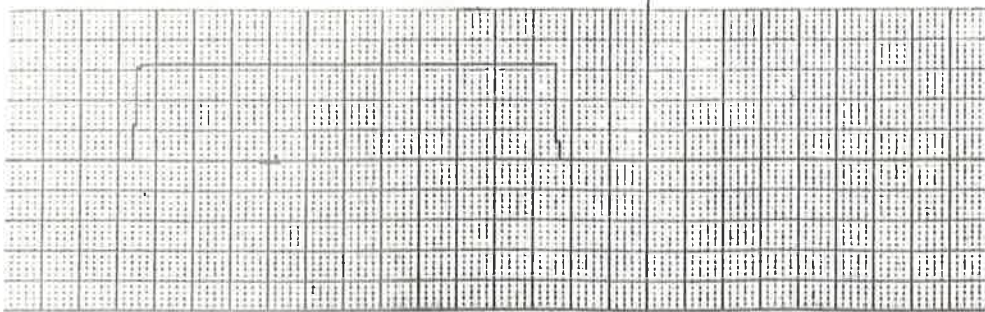
q
 20 linj=
 1/16 rad/s

n_z
 20 linj=
 1.6 g

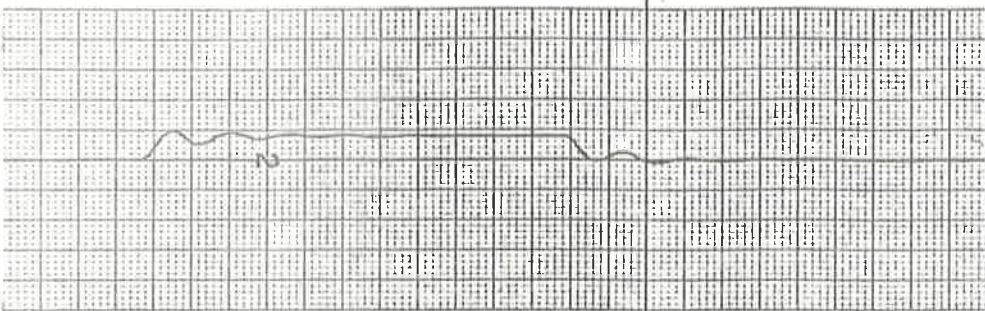
α
 20 linj=
 1/4 rad

γ
 20 linj=
 45 °

δ_e
 20 linj=
 1/32 rad

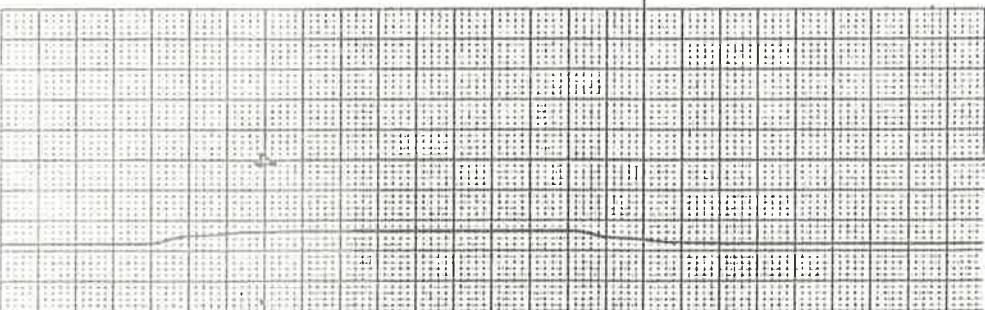
t sek. M=.9
 H=.5km
 Fe TP2
 22 N B=.1

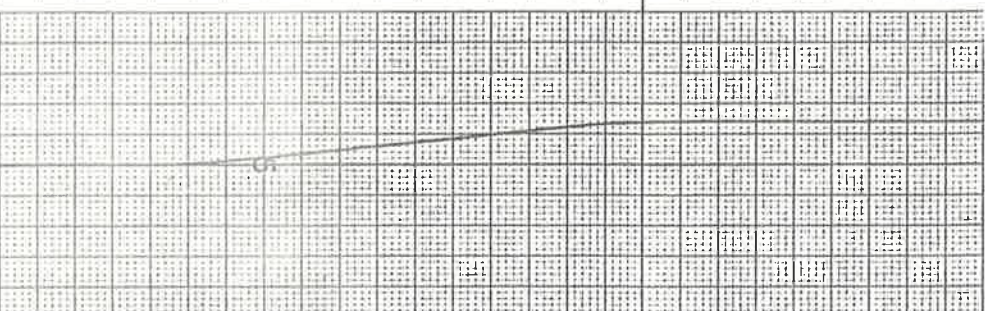
q
 20 linj=
 1/16 rad/s

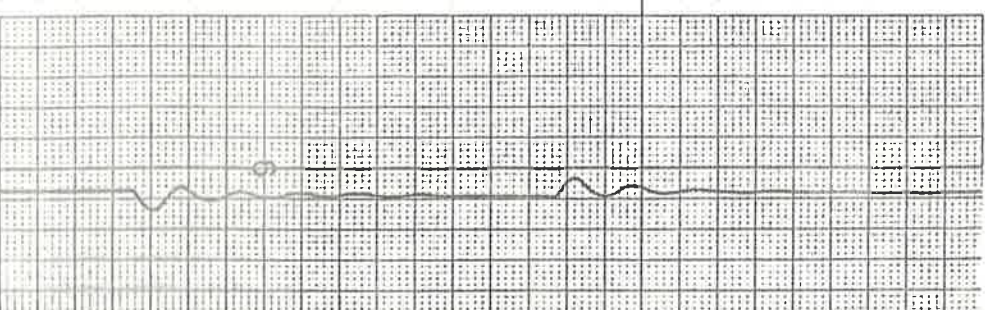
nz
 20 linj=
 1.6 g

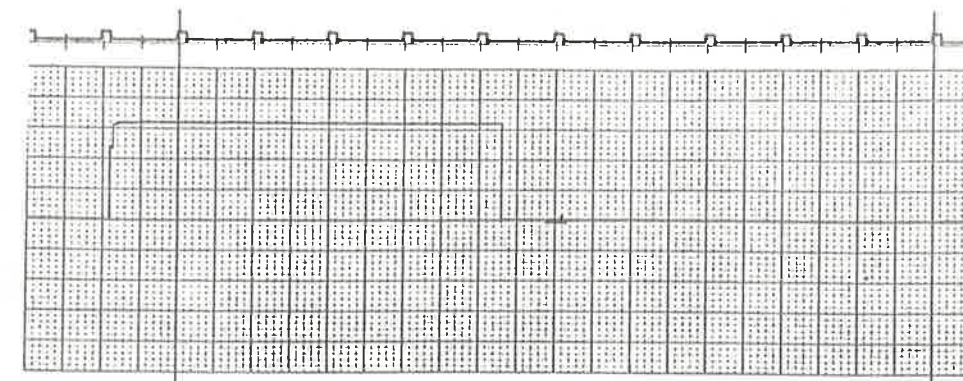
α
 20 linj=
 1/4 rad

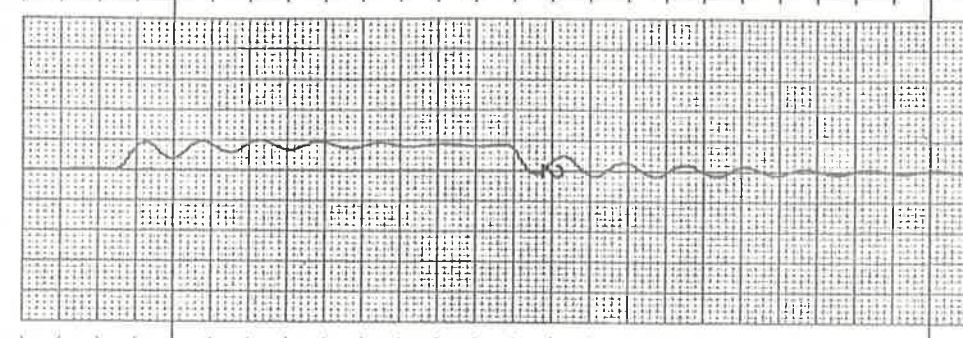
γ
 20 linj=
 45°

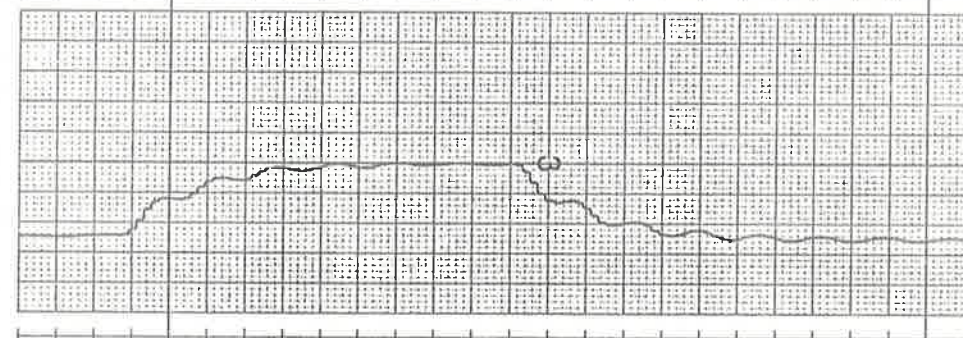
δ_e
 20 linj=
 1/32 rad

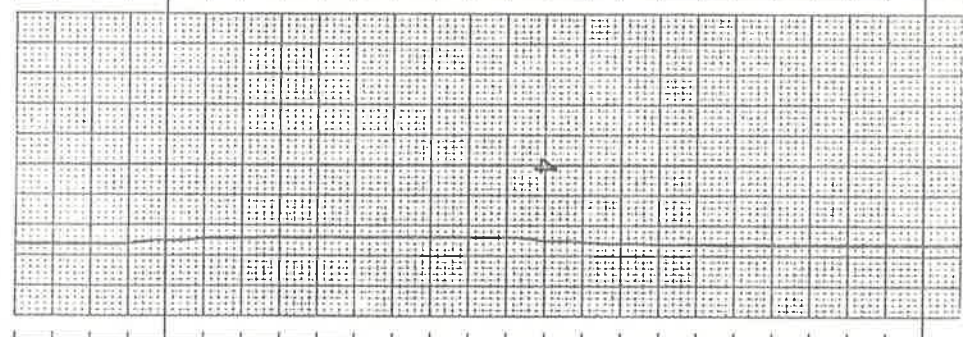
t sek M=1.1
 H=3 km
 Fe TP 1
 22 N $\beta = .1$

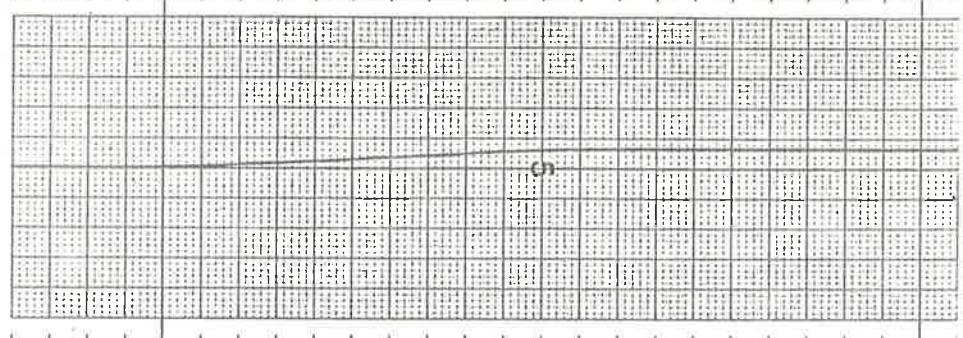
q
 20 linj =
 1/8 rad/s

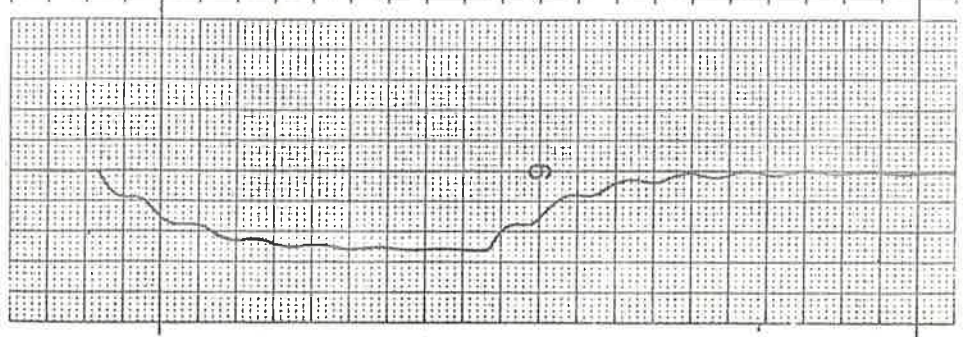
n_z
 20 linj =
 1.6 g

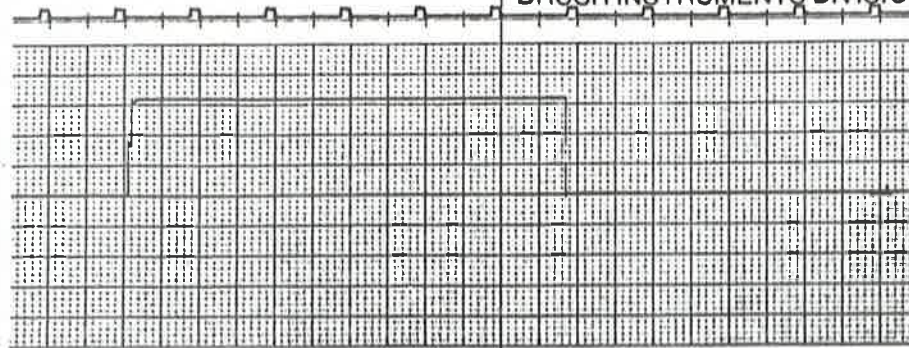
α'
 20 linj =
 1/4 rad

γ
 20 linj =
 45 °

δ_e
 20 linj =
 1/32 rad

t sek

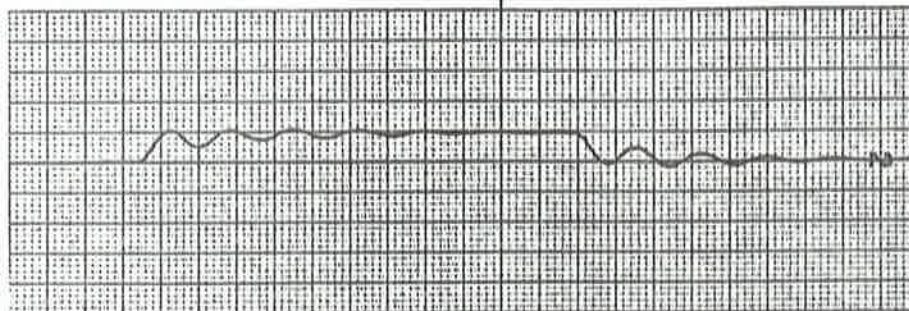
M = 1.1

H = 3 km

 F_e

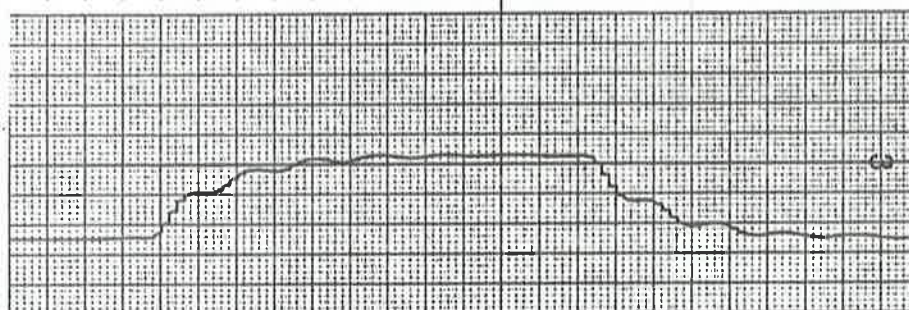
TP 2

22 N

 $\beta = .1$ \dot{q}

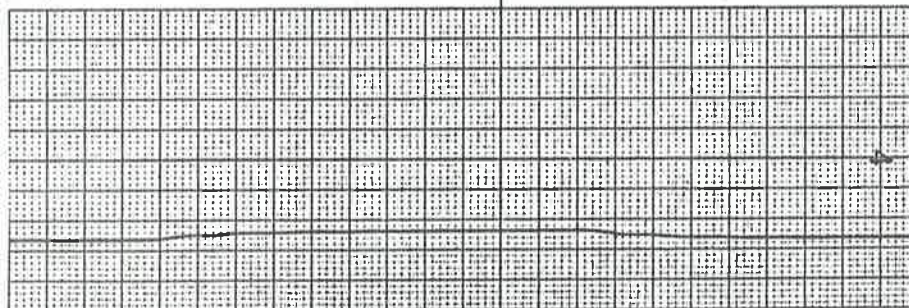
20 linj =

1/8 rad/s

 n_z

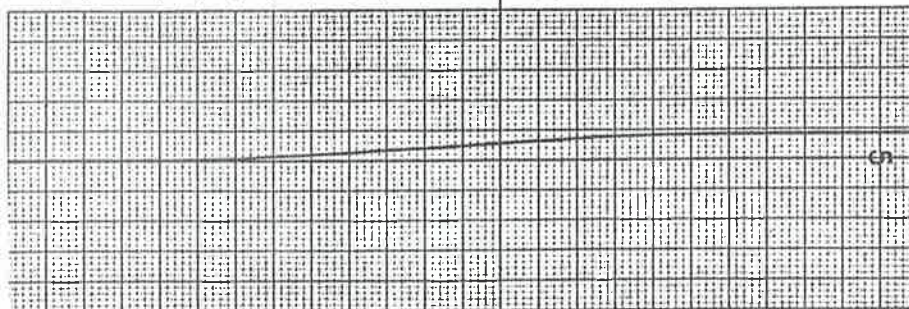
20 linj =

1.6 g

 α

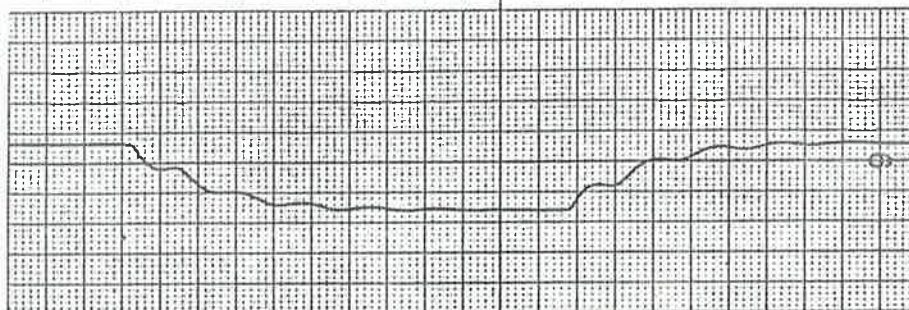
20 linj =

1/4 rad

 γ

20 linj =

45°

 δ_e

20 linj =

1/32 rad